

- I Ut nullus audeat praerbyteram ducere in coniugio.
- II Item de diacono.
- III Item monacha quam diu ancilla appellant.
- IIII Item de comatre spiritali.
- V Item de fratris uxore.
- VI Item de nepote.
- VII Item de nobere aut nuru.
- VIII Item de conuina.
- IX Item de probria cognatione uel quam cognatur habuit.
- X Ut uiduam nemo furcetur in uxorem.
- XI Item ut uirginem nemo furcetur in uxorem.
- XII De aruspibus uel incantatoribus seu philacteria.
- XIII De preceptis ecclesiae obseruandum.
- XIIII De adriano filio exhilarati.
- XV De ephiphania diaconi.
- XVI Ut nullus audeat eius assensu tribuere.
- XVII De comate clericis non relaxandum.

TITULI
EXPLICIT CAP CAN sequentis voluminis

INCIPIVNT
 ECCLESIASTICAE REGULE
 SCORUM APOSTOLORUM,
 PROLATAE PER CLEMENTEM
 ECCLESIAE ROMANAE
 PONTIFICEM. QUAE EX GRECIS
 EXEMPLARIBUS IN ORDINE

PRIMO PONUNTUR. QUIBUS
QUAM PLURIMUM QUIDEM
CONSENSUM NON PREBUERE
FACILE. ET TAMEN POSTEA
QUE DAM CONSTITUTA PONTI-
FICUM EX IPRISIS CANONIBUS
ADSUMPTA ESSE UIDENTUR.

INCIPIUNT CANONES APOSTOLICI
DE ORDINATIONE EPISCOPI.

I EPISCOPUS AD UOBUS
AUT TRIBUS EPISCOPIS ORDINETUR.

DE ORDINATIONE PRAESBITERORUM, & DIACONORUM,
UEL CETERORUM.

II PRB̄ ab uno ep̄o ordinetur, & diaconus,
& reliqui clerici; Nihil aliud in sacrificio,
praeter quod dñs statuit offerendum.

III Siquis ep̄s aut prb̄s, praeter ordinationem dñi,
alia quaedam in sacrificio offerat super altare,
Id est, aut mel, aut lac, aut proquino sicera
& confecta quaedam, aut uolatilia ~~aut uolatilia~~
aliqua, aut legumina, contra consuetudinem
dñi faciens, congruo tempore deponatur; Quae
species ad altare, non ad sacrificium, sed ad bene-
dictionem simplicem debeant exhiberi.

III Offerrī non liceat aliquid ad altare, praeter nouas spicas,
& uuas, & oleum ad luminaria, & thimiama id est
incensum, tempore quo sc̄a celebratur oblatio.

QUOD EX QUAE IN ECCLESIIIS OFFERRI
NON POSSUNT AD DOMOS SACER
DOTUM A FIDELIBUS DEFERANTUR.

V **R**eliqua poma omnia ad domum . primitiae ep̄o & praebiteris
dirigantur nec offerantur in altari; Certum ē autē
quod episcopus & praebiteri diuidant . & diaconis &
reliquis clericis. **UT EP̄S AUI PR̄BT UXOREM
SUAM QUAM DEBEAT CASI RECERE:**

VI **E**p̄s aut pr̄bt uxorem . **NON RELINQUAT**
propriam nequaquam suboptentu relegionis abiciat;
si uero reuertit . excommunicetur sed si per se uel brauerit
deiciatur. **UIS SACERDOTES ET IMINIS TRI
ALTIARIS SAECULARIBUS CURIS ABSTINANT**

VII **E**p̄s aut pr̄bt aut diaconus nequaquam seculares curas
adsumat . sin aliter deiciatur . **QUO TEMPORE
PASCHA CAELEBRETUR.**

VIII **S**iquis ep̄s aut pr̄bt aut diaconus sc̄mpasche diem ante uer
nale aequinoctium cum iudaeis celebrauerit . abiciatur;
**QUOD MINISTRI ALTIARIS OBLATIONE
CAELEBRATA DEBEANT COMMUNICARE**

VIII **S**iquis ep̄s aut pr̄bt aut diaconus uel quilibet ex sacerdotali
cathalogo facta oblatione . si communicauerit . aut causam
dicat . ut si rationabilis fuerit ueniam consequatur . aut
sinondixerit . communionem priuetur . Tamquam qui populo
causa lesionis exiterit . Dant suspicionem de eo qui sacri
cauit quod recte non obtulerit. **QUOD FIDELIS
LAICI INGREDIENTES ECCLESIAM**

COMMUNICARE DEBEANT

X Omnes fideles qui ingrediuntur ecclesiam & scripturas
audium. si autem perseverant in oratione. nec sciam com-
munionem percipiunt uelut in quietudine ecclesie
commouentes. conuenit communionem priuari.

QUOD CUM EXCOMMUNICATIS NON SIT ORANDUM

XI Siquis cum excommunicato salum in domo simul orauerit.
iste communionem priuetur. QUOD CUM DAMNATIS
CLERICIS NON SIT ORANDUM

XII Siquis cum damnato clerico ueluti cum clerico simul
orauerit. iste damnetur. UT NULLUS
FIDELIUM PRÆTER COMMENDATI-
TIAS SUSCIPIATUR EPISTOLAS.

XIII Siquis clericus aut laicus a communionem suspensus. seu
communicans ad aliam properet & ciuitatem. & suscipiatur
preter commendaticias litteras. & qui susciperunt
& qui suscipiuntur est communionem priuentur. Excom-
municato uero proteletur ipsa correptio. tamquam qui
mentis sit ecclesiam di seduxerit. UT AB EPISCOPIS
ALIENA PARROECIA MINIME PONDATUR

XIII EPiscopo non licere alienam parroeciam propria relicta
per uadere. licet cogatur a plurimis. nisi forte quis eum
rationabilis causa compellat. Tamquam qui possit ibidem
constituere plus lucris conferre. & in causa re legionis aliquid
profecto prospicere; & hoc non a se meo ipso per temere
sed multorum episcoporum iudicio & maxima supplicatione
per ficat. UT CLERICI PROPRIAS
ECCLESIAS NON RELINQUANT

XV Siquis prb̄i aut diaconus aut quilibet de numero clericorū
relinquens propriam parroeciam pergat ad alienam.
& omnino demigrans p̄ter ep̄i sui conscientiam in aliena
parroecia commoretur. Hunc ulterius ministrare non
patimur. precipue si uocatus ab ep̄o redire contempserit.
In sua inquietudine per seuerans. uerum tamen tamquam
laicus ibi communicet; **UT EP̄S QUI CLERICOS
ALIERIUS SUSCEPERIT COM
MUNIONE PRIUETUR.**

XVI Ep̄s uero apud quem memoratus esse confiterit. si contra
eos decretam cessationem pronihilo rep̄e tant tamqua
clericos forte suscipere. uelut magister inquietudinis
communione priuetur. **QUOD BICAMINON
ADMITTANTUR AD CLERUM.**

XVII Siquis post baptismum secundi fuerit nuptiis copulatur.
aut concubinam habuerit. non potest esse non ep̄s. aut
prb̄i. aut diaconus. aut pror̄sus ex numero eorum qui
ministerio sacro deseruiunt. **QUOD IS QUI
UIDUAM UEL ELECTAM AUT MERE
TRICEM ACCEPERIT. Ñ ADMITTATUR UEL**

XVIII Siquis uiduam & electam acceperit aut mere tricem
aut ancillam uel aliquam de his que publicis spectaculis
mancipantur. non potest esse ep̄s. aut prb̄i. aut diaconus.
aut ex eo numero qui ministerio sacro deseruiunt.
**QUI DUAS SORORES HABUERIT
NON ADMITTATUR AD CLERUM.**

XVIII Quidam in coniugium sorores acceperit uel filiam

patri clericus esse non poterit. **CLERICUM
FIDEIUSOREM ESSE NON POSSE.**

X. **C**lericus fide iurionibus interuent abiciatur,
quod huius non sponte eunuchi-
zatis sunt suscipiant ad clerum

XXI. **E**unuchus si per insidias hominum factus est uel si imper-
secutione eius sunt amputata uirilia uel si ita natus est
& est dignus. efficiatur episcopus. **UT IS QUI SE EUNU-
CHIZAUIT CLERICUS NON FIT.**

XII. **S**iquis abscidit semetipsum. id est si quis amputauit sibi uirilia
non fit clericus. quia suus homicida est & de conditionis
immitur. **UT CLERICUS QUI SE EUNU-
CHIZAUIT ABICITUR A CLERO.**

XIII. **S**iquis cum clericus fuerit absciderit semetipsum omnino
damnetur quia suus est homicida. **UT LAICUS QUI SE
EUNUCHIZAUIT TRIBUS ANNIS
COMMUNIONE PRIUETUR.**

XIII. **L**aicus semetipsum abscidens annis tribus communione priuetur.
quia suae uitae infidator exstat. **QD EPISCOPUS AUT
PRESBYTER AUT DIACONUS PRO CRIMINIBUS
DAMNATI UERINT MINIME COMMUNIONE PRIUENTUR.**

XXV. **E**piscopus aut presbyter aut diaconus qui in fornicatione aut per iurionem
aut furto captus est. deponatur. Non tamen communione
priuetur. Dicit enim scriptura. non uindicabit dominus tibi in dicit ipsum.
SIMILITER ET RELIQUI MINISTRI ECCLESIAE.

XXVI. **S**imiliter & reliqui ministri ecclesiae huius conditioni
sub iaceant. **QUI CLERI DEBEANT CONIUGIBUS COPULARI.**

XXVII

In nuptis autem qui ad clerum prouecti sunt praecipimus ut si uoluerint uxores accipiant. sed lectores cantores que tantummodo.

QD EPS AUT PRBT ET DIAE PECCANTES FIDELIS UERBERARE N DEBEANT.

XXVIII

Ep̄m aut praesbyterum. aut diaconum percutientem fideles delinquentes aut infidelis inique agentes. & per huiusmodi uolentem timeri dei ab officio suo praecipimus. quia nusquam nos hoc dñs docuit; **E** contrario uero ipse cum percuteretur non repercutiebat. **C**um malediceretur non maledicebat.

Cum pateretur non comminabatur. **QD OFFICIUM PRISTINUM OBLATIONI PROCRIMINIBUS USURPARE NON DEBEANT.**

XXIX

Siquis ep̄s aut prbt̄ aut diae depositus iuste super ceteris criminibus. aut sus fuerit ad tractare ministerium dudum sibi commissum. hic ab ecclesia poenitus abscidatur. **QD NON DEBEANT OFFICIA ECCLESIASTICA PECUNIIS OBLINERI.**

XXX

Siquis ep̄s aut prbt̄ aut diae per pecunias hanc obtinuerit dignitatem. deiciatur & ipse & ordinatores eius. & a communione modis omnibus abscidatur sicut simon magus a petro.

UT ECCLESIA SECULARI POTENTIA MINIME PERUADATUR.

XXXI

Siquis ep̄s saecularium potestatibus usus ecclesiam per ipsos obtineat. deponatur. & segregentur omnes quique illi communicant.

DE PRBO QUI CONTEITU EPO SEORSUM CONUENTUS CONGREGARE TEMERARI.

XXXII

Siquis prbt̄ contemnent ep̄m suum. seorsum collegent

APOSTOLICA

& altare aliud erexerit nihil habens quod reprehendat
 ep̄m incausa pietatis & iustitiae deponatur quasi princi-
 patus amator existens; Et si enim tyrannus & ceteri clerici
 quicumque tali consentiunt. Laici uero segregentur.
 Haec autem post unam & secundam & tertiam ep̄i obsecra-
 tionem fieri conueniat. **QUOD CLERICI IOANNI
 NON DEBEANT AB ALIIS RECIPERE**

Siquis pr̄b̄t aut diaconus ab episcopo suo segregetur. hunc non
 licere ab alio recipi. sed ab ipso. qui eum sequestrauerit.
 nisi forsitan obierit ep̄s ipse qui eum segregasse cognoscitur.
**UT NULLUS EP̄S PR̄B̄T AUT DIACONUS SINE
 COMMENDATIONE SUSCIPIATUR EPISTOLA**

Nullus episcoporum peregrinorum. aut praesbyterorum. aut
 diaconorum sine commendatione suscipiatur epistolis. Et cum
 scripta detulerint discutiantur aduentus. & ista suscipiatur.
 Si praedicatores pietatis extiterint minus necque sunt
 necessaria subministrantur eis. Et ad communionem nullatenus
 admittantur quia per subreptionem multa proueniunt.

DE PRIMATU EPISCOPORUM

Ep̄ gentium singularum scire conuenit quis inter eos primus
 habeatur. Quem uelut caput existant. & nihil amplius praeter
 eius conscientiam gerant. Quam illa sola singuli quae par-
 ticipatae propriae & uillis quae sub eas sunt conpetunt. sed nec
 ille praeter omnium conscientiam faciat aliquid. Sic enim
 uni animatus erit & glorificabitur deus per xpm in spu sco.
**QUOD NON LICET EP̄O IN ALIENA
 PROUINCIA CLERICOS ORDINARE**

XXX
VI

Ep̄m non audere exitate minus proprios ordinationes
facere in ciuitatibus & uillis quae illi iure nullo subiectae sunt.
si uero conuictus fuerit hoc fecisse praeter eorum conscientiam
qui ciuitates ipsas & uillas detinent & ipse deponatur. Et
qui ab illo sunt ordinati. **DE ORDINATIS
EPISCOPIS NEC RECEPTIS.**

XXX
VII

Siquis ep̄s non susceperit officium & curam populi sibi com-
missam hic communionem priuetur quoad usque consentiat
oboedientiam commodans. Similiter autem & pr̄b̄t. & diāc.
si uero perrexerit nec receptus fuerit non pro sua sententia
sed pro malitia populi. Ipse quidem maneat ep̄s. Clerici uero
ciuitatis communionem priuentur. Quod eruditores inoboedi-
entis populi non fuerunt. **UT BISI IN ANNO
CONCILIA CELEBRENTUR.**

XXX
VIII

Bisi in anno episcoporum concilia celebrentur ut inter se
in uicem dogmata pietatis explorent & emergentes
ecclesiarum contentiones ammoueant. semel quidem
quarta septimana pentecostes. secunda uero duodecimo
die mensis hyberuei id ē. iuxta romanus. 1111. id. oct̄b.
**UT TANTUM CURAM RERUM
ECCLESiarUM. EP̄S HABEAT.**

XXX
VIII

Omnium negotiorum ecclesiarum curam ep̄s habeat.
& ea uel ut dō contemplante dispenset nec liceat ex his
aliquid omnino contingere ut parentibus propriis quae
di sunt condonare. Quod si pauperes sunt tamquam pauperibus
subministrat nec eorum occasione ecclesiae negocia de-
praedentur. **DE DIGNITATE PONTIFICIS**

ET QD RERUM SUARUM HABEAT:

XL Praebyteri & diaconi praeter **POTESTATEM** epm nihil agere per tentent. Nam dñi populus ipsi commissus est. & pro animabus eorum hic reddaturus est rationem. Sint autem manifeste res proprie epi sitamen habet proprias & manifeste dominice ut potestatem habeat de propriis. Moriens ep̄s sicut uoluerit & quibus uoluerit derelinquere ne sub occasione ecclesiasticarum rerum. Quae epi esse probantur interdant for tassis enim aut uxorem habet aut filios aut propinquos aut ser uos & iustum est hoc apud dñm & homines ut nec ecclesia detrimentum patiatur ignorantia rerum pontificis. nec ep̄s uel eius propinqua sub opientu ecclesiae pro scribantur & in causas incidant qui ad eum pertinent. morsque eius iniuriis male fame subiciatur. **QD EP̄S**

ECCLESIASTICARUM RERUM PRO DISPENSATIONE PAUPORUM HABEAT POTESTATEM

XLI Praecipimus ut in potestate sua ep̄s ecclesiae res habeat. si enim animae hominum praetiosae illis sunt credite. Multo magis oportet & cum curam pecuniarum gerere. Ita ut potestate eius indigentibus omnia dispensentur. per pr̄biteros & diaconos cum amore omni que sollicitudine ministrentur. Ex his autem quae indigent ad suas necessitates & ad peregrinorum fratrum usus & ipse percipiat. ut nihil eis possit ominodeesse. Lex enim dñi praecipit ut qui altari deseruiunt de altari pascantur. Quia nec miles stipendius propriis

contrahentes arma sustollit. qđ ep̄s prb̄t aut
 diāc̄ aleator et ebriosus esse debeat.

XLII

Ep̄s aut prb̄t aut diāc̄ aleae atque ebrietati deserviens
 aut desinat aut certe damnetur. SIMILITER

CLERICI ET LAICI SI PERMANSERINT
 IN ALEA COMMUNIONE PRIUENTUR.

XLIII

Subdiāc̄ aut lector aut cantor similia facient. aut desinat
 aut communione priuetur. similiter etiam laicus

quod ep̄s prb̄t aut diāc̄ non debet
 USURAS ACCIPERE.

XLIV

Ep̄s aut prb̄t aut diāc̄ usuras a debitoribus exigens aut desinat
 aut certe damnetur. qđ n̄ debeat ep̄s prb̄t

aut diāc̄ cum hereticis orare.

XLV

Ep̄s prb̄t & diāc̄ quicum hereticis orauerit tantummodo com
 munionem priuetur. si vero tanquam laicos hortatus eos
 fuerit agere uel orare damnetur. qđ n̄ debeat

HERETICORUM BAPTISMA C̄ PROBARI.

XLVI

Ep̄m aut prb̄m hereticorum suscipientem baptismum damnari
 praecipimus quae enim conuentio xpi ad belial autque pars
 fidelium infidele. qđ ecclesiae baptismum

DE NUO BAPTIZARI BAPTIZATUS NON DEBEAT

ET NON ILLI BAPTIZATUS DEBEAT BAPTIZARI.

XLVII

Ep̄s aut prb̄t si eum quis secundum ueritatem habuerit baptismum
 denuo baptizauerit. aut si pollutum ab impiis n̄ baptizauerit
 deponatur tanquam deridens crucem & mortem dñi. nec
 sacerdos a falsis sacerdotibus iure discernens.

LAICUM PELLONTI SUAM CONIUGIUM

COMMUNIONE PRIUAN TUR

Siquis laicus uxorem propriam depellens alteram uel ab alio dimissam duxerit communione priuetur.

QD IN NOMINE SCÆ TRINITATIS

DE BEATIBAPTIZARI

Siquis ep̄s aut pr̄b̄ iuxta p̄ceptum dñi non baptizauerit in nomine patris & filii & sp̄s sc̄i. Sed in tribus sine initio principis aut in tribus filiis aut in tribus paraclitis abiciatur.

QD N̄ DEBEAT UNX MERGSIONE IN BAPTISMO X̄I
 QUA SI IN MORTUO DñI PROUENIRE

Siquis ep̄s aut pr̄b̄. N̄. trinam merfionem unius mysterii celebrat sed semel mergat in baptisate quoddam uidetur in dñi morte. Deponatur. Non enim dixit nobis dñs in morte mea baptizate sed euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris & filii & sp̄s sc̄i.

EXPLICIT
 CANON APOSTOLORUM

INCIPIT CONSTITUTIO ET FIDES
 NICENI CONCL. CUM SUBDITIIS
 CAPITULISSUIS.

FACIAT EST autem haec synodus apud nicheam bithinie consolatū constantini agusta & lucini. XIII. kalendarum iuliarum quiescit apud grecos. XVIII. dies mensis eorum secundum alexandriam. **XXXI. ET**

placuit ut haec omnia mitterentur ad ep̄m urbis romae siluest.

CREDIMUS in unum dñm patrem omnipotentem. omnium uisibilium nec non & inuisibilium factorem & in unum dñm nr̄m ih̄m xpm̄ filium dñi. natum ex patre

*Celebratum sub
 Siluestro PP.
 a. Chr̄i. 336.*

unigenitum hoc ē ex substantia patris. Om̄ ex dō lumen
 ex lumine. Om̄ uerum ex dō uero. Natum non creatum
 homo uisio hoc est eiusdem cum patre substantiae per quem
 omnia facta sunt caelestia & terrena qui propter nos
 homines & propter salutem nr̄am descendit & in car natuſ ē.
 & homo factuſ passuſ est & resurrexit tertiā die. Ascendit
 in caelum uenturuſ inde iudicare uiuor & mortuor & sp̄m s̄m.
 Hos autem quidam dicunt etiam tempus quando non erat & prius
 quam nasceretur non erat & qui a nullis subsistentibus factuſ ē.
 aut ex alia substantia uel essentia. Dicunt esse trepton. hoc ē.
 conuertibilem aut mutabilem filium dī. hos anathematizat
 catholica & apostolica ecclesia.

INCIPIT PRAEFATIO S. CONCILII

Concilium sacrum uenerandi culminis uis; condidit & nobis
 congrua frenam dedit, ut benefundatus iusto moderamine
 possit; inemerata gerens dericus ordo regi; pontifices summi
 ueterum praecepta sequentes. Planius haec monitis expo
 suere suis. Hinc fidei nr̄ae sepandit semita & omnes errorum
 damnant dogmata sc̄a uia; quisque dī famulus fuerit xp̄i que
 sacerdos; hoc sale conditus dulcia mella fluit.

DE QUIBUS QUI SE IPSOS ABSCIDERUNT.

Siquis a medicis per languorem defectus est aut a barbaris
 abscisus hic in clero permaneat. Siquis autem se sanus
 abscidit hunc & in clero constitutum abstinere conueniet.
 Et idem cept nullum debere & tale promoueri. sicut
 autem hoc clar & quod de his qui rem hanc affectant
 audent quis sem & ipsos abscidere dictum sit. sic iā

Sic eos quos aut barbari aut dominica strauerunt.

Inueniuntur autem alias dissimilatales ad clerum.

suscipi regula. **DE HIS QUI EX GENTILIB:**

POST BAPTISMA AD CLERICATUS ORDINE PROMO:

II Quò plura aut per necessitatem aut alius cogentibus **VENIUNTUR**

hominib: aduersus ecclesiasticam facta sunt regulam.

ut homines ex gentili uita nuper accedentes ad fidem. Et

instructos breui tempore mox ad lauacrum spiritalem

perducerent. simulque ut baptizati sunt ad episcopatum

uel presbyterium promouerent. Optime placuit nihil

de reliquo fieri. Nam & tempore opus est ei qui catheci-

zatur. & post baptismum approbatione quam plurima mani-

facta est enim apostolica scriptura quae dicit nonne ophitum

ne in superbiam elatus in iudicium incidat & laqueum

diaboli. si uero processit tempore aliquod delictum anime

circa personam reperitur huiusmodi. & ad duobus

uel tribus testibus arguatur. ac deo talis abstineat.

Siquis autem preter haec fecerit quasi contra magnum

concilium se efferent ipse de clericatus honore perditabitur.

III Interdixit. **DE SUBINTRODUCTIS MULIERIBUS**

per omnia magna synodus non epò. n̄. pr̄bo. n̄. diacono

nec alicui omnino quicquid est. licere habere mulierem.

nisi forte matrem aut sororem aut amitam uel eas

tantum personas quae suspicionem effugiunt.

DE HIS QUI AD EPISCOPATUM IN PRO

UINCTIS PROUEHUNTUR.

III. Ep̄m conuenit maxime quidem ab omnibus qui sunt

NICENI

inprovincia episcopis ordinari. si autem hoc difficile fuerit. aut propter instantem necessitatem aut propter teneris longitudinem. Tribus tamen omnimodis in idipsum convenientibus & absentibus quoque parimodo decernerentur & per scripta consentientibus tunc ordinatio celebretur. firmitas autem eorum quae egeruntur per unamquamque provinciam metro politano tribuatur ep̄o.

DE EXCOMMUNICATIS

De his qui communionem priuentur seu ex clero seu ex laico ordine ab episcopis per unamquamque provinciam sententiam regularis obtineat. Uthi qui abiciuntur ab aliis non recipiantur. Requiritur autem ne pusillitate aut contentione uel alio quolibet ep̄i uicio uideatur a congregatione seclusus. ut hoc ergo de ceteris inquiratur bene placuit annis singulis per unamquamque provinciam bis. Anno concilia celebrari. ut communiter omnibus simul episcopis congregatis provinciae discutiantur huiusmodi questiones & sic quis uo peccauerit euidenter ep̄o excommunicati rationabiliter ab omnibus extimentur usquequo uel in communi uel ep̄o placeat. humaniorem potestatem ferre sententiam. Concilia uero celebrentur unum quidem ante quadregesima paschae. Ut omnibus sententia sublata munus offeratur dō purissimum. secundum uero circa tempus autumnum. **DE PRIVILEGIIS QUAE QUIBUS DAMUS CIRCUMSCRIBITUR.**

VI.

Antiqua consuetudo seruetur. **COMPETUNT** per egyptum libyam & pentapolim. ita uel alexandriam

epi horum omnium habeat potestatem. Quia & urbis rome.
 epo paralismos est. similiter autem & apud antiochiam
 ceterasq: prouincias suis priuilegia seruentur ecclesiis.
 Illud autem generaliter clarum est. Quod si quis preter
 sententiam metropolitanam fuerit factus episcopus.
 hunc magna synodus definiuit epim esse non oportere.
 si autem communicantium decreto rationabili & se-
 cundum regulam ecclesiasticam conprobato duo aut tres
 propter contentiones proprias contradicunt obtineat

sententia plurimorum. **DE EPO ELIAE
 IDEST HIEROSOLYMARUM**

VII Quia consuetudo operatur & antiqua traditio. ut e-
 pi honoretur habeat honoris consequentiam salua
 metropolitani propria dignitate. **DE HIS QUI
 DICUNTUR CATHAROS. ID EST MUNDOS.**

III De his qui se cognominant catharos id est mundos si aliquando
 uenerint ad ecclesiam catholicam placuit scō & magno
 concilio. Ut in positionem manus accipientes sic in clero
 permanant. haec autem prae omnibus eos scriptis
 conuenit profiteri. quod catholice & apostolice ecclesiae
 dogmata suscipiant & sequantur. Id est & bigamus se com-
 municare. Et his qui in persecutione prolapsi sunt erga
 quos & spata constituta sunt & tempora diffinita. Ita
 ut ecclesiae catholice & apostolice placita sequantur
 in omnibus ubicumque uero si ueniant in ciuitatibus ipsi soli
 repperita fuerint ordinata. Qui ueniuntur in clero
 in eodem habitu perseverent. ubi autem catholicae

ecclesie ep̄o uel presbytero confutato quidam ex illis
 adueniunt. Certum ē quod ep̄s ecclesie habebat ep̄i
 dignitatem. His autem qui nominantur apud eos ep̄s honore
 presbyterii possidebit. Nisi forte placuerit ep̄o nomine eum
 honore censeri. si uero hoc ei minime placuerit prouidebitur
 aut cor episcopatus aut presbyterii locum ut in clero prorsus
 esse uideatur. Nemini acuitate duo ep̄i probentur
 existere. **DE HIS QUI AD HONOREM PRESBYTERII
 SINE EXAMINE PROUECTI SUNT**

VIII.

Siqui presbyterii sine examine sunt prouecti uel cum discu-
 terentur peccata sua confessi sunt. Et homines contra canones
 commoti manus confessis imponere temptauerunt tales regula
 non admittit. Quia quod in reprehensibile est catholica
 defendit ecclesia. **DE HIS QUI IN PERSECUTIONIBUS
 NECESSARIE ET PRO MODUM
 IN CLERO PROMOTI SUNT**

X

Quicumque de lapsis sunt ad ordinem cleri promoti sunt
 per ignorantiam uel per ordinantium dissimulationem
 hoc ecclesia face non preiudicat regule cognita namque
 deponuntur. **DE LAICIS QUI NECESSARIE**

XI

Dehis qui praeter necessitatem praeuaricati sunt aut praeter
 ablationem facultatum aut praeter periculum uel aliquid
 huiusmodi quod factum ē sub tyranni delictum. Placuit
 synodo quamuis humanitate probentur. Indignitatem
 eis beniuolentiam commodari. Quicumque ergo uentriter
 penitentiam gerunt tribus annis fideles inter audientes
 habeantur. & sex annis omni cōtricione deiciant.

+

Duobus autem annis sine oblatione populo in oratione
 communicent.

**DE HIS QUI AB RENUNCIATIONE
 UERUNT ET ITERUM AD SECLUM**

XII Quicumque uocati per gratiam. **SUNT REGRISSE**

primum quidem impetum monstrauerunt. Deponentes
 malitiae cingulum postmodum ad proprium uomitum sunt
 relapsi. Ita ut quidam & pecunias tribuerunt & beneficis
 militiam repeterent. Hic decem annis post triennium tempus
 quo inter audientes erunt in afflictione permaneant. Sed
 in his omnibus propositum & speciem paenitentiae conuenit
 explorare. Quot quot enim metu & lacrimis atque patientia
 uel bonis operibus rebus ipsis conuersionem suam non
 simulationem demonstrant. Hic definitum tempus
 auditiones implentes. Tandemum fidelibus in oratione
 communicent. Postmodum uero licebit ep̄o de his aliquid
 humanius cogitare quicumque uero indifferenter tulerit
 & habitum introeundi ecclesiam sibi arbitratus sunt ad con-
 uersionem posse sufficere. Hic definitum modis omnibus
 tempus impleant.

**DE HIS QUI COMMUNIONE
 REPRIMORUM MORIIS EXPOSUNT.**

XIII De his qui ad exitum ueniunt & iam nunc lex antiqua
 regularisq; seruabitur. Ita ut si quis egreditur e corpore
 ultimo & necessario uisaco minime priuetur. Quod si
 desperatus & consecutus communionem oblationis quae
 particeps factus iterum conualuerit. sic inter eos qui com-
 munionem orationis. Tantummodo consequuntur generalit̄
 autem omnium uel in exitum posito & postea sibi communionis

gratiam tribui ep̄s probabiliter ex oblatione dare debet.

XIII.

DE CATHECUMINIS LAP SIS

Decathecuminis sc̄o & magno concilio placuit ut tribus annis sint inter audientes tantummodo post haec autem cum cathecuminis orent. **QUOD NON OPOR TET AD E M I G R A R I.**

XV.

Propter multum perturbationem & seditiones quae fiunt placuit consuetudinem omnimodis amputari. Quae p̄ter regulam in quibusdam partibus uidetur ammissa. Ita ut de ciuitate ad ciuitatem. non ep̄s non p̄b̄. non diāc transferatur. Siquis autem post definitionem sc̄i & magno concilii. tale quid agere temptauerit & se huiusmodi negotii manciparit. hoc factum prorsus irritum ducatur & restituatur ecclesiae cui fuit ep̄s aut p̄b̄. aut diāc ordinatus. **DE HIS QUI IN ECCLESIS**

XVI.

IN QUIBUS PROIECTIS MINIME PERDURAR

Quicumque temere ac periculose neque timorendi praec oculis habentes nec agnoscentes ecclesiasticam regulam. Discedunt ab ecclesia p̄b̄i aut diaconi uel quicumque sub regula prorsus existunt. In nequaquam debent in aliam ecclesiam recipi sed omnem necessitatem conuenit illis imponi ut ad suas parroecias reuertantur quod si non fecerint oportet & eos communionem priuari. Siquis autem ad aliam pertinentem audacter inuadere & in sua ecclesia ordinare temptauerit non consentiente ep̄o a quo discessit is qui regulae mancipatur ordinatio huiusmodi irrita conprobetur. **DE CLERICIS USURAS**

ACCIPIENTIBUS.

VI Quoniam multi subreguli constituti auariciam & turbia
 lucra sectantur. Oblique diuine scripturae dicentis
 qui pecuniam suam non dedit ad usuram mutuum dantes centes
 simos exagunt iuste censuit sacra & magna synodus. Ut si quis
 inuentus fuerit definitionem usuras accipientis aut ad exinuen
 tionem aliqua quolibet modo negocium transiens aut hemiola
 id est sexdupla exiens. uel aliquid tale prorsus excogitans
 turpi lucri gratia deiciatur ad erro & alienus existat a regula.

DE PRIUILEGIIS PRESBYTERORUM

III Peruenit ad rem magnum que concilium quos in quibusdam locis
 & uariabus praeter byteris gratiam sacre communionis
 diaconi porrigant quod nec regula nec consuetudo tradidit.
 Ut ab his qui potestatem non habent offerendi. Illi qui offer
 xpi corpus accipiant nec non & illud innotuit quod quidam
 diaconi ante episcopos sacra oblata contingant. Haec igitur
 omnia rescantur & in sua diaconi mensura permanant.
 Sciens quod de episcoporum quidem ministris sunt inferiores
 autem praebis habeantur per ordinem ergo post presbyteros
 gratiam sacre communionis accipiant. Aut episcopo eis aut
 presbytero porrigente sed nec sedere in medio presbyterorum
 diaconis liceat. Quia si hoc fiat praeter regulam & ordinem
 probatur existere. si quis autem & iam post has definitiones
 oboedire noluerit a ministerio cessare debet.

DE HIS QUI A PAULO SACROSANCTO
 AD AD ECCLESIAM VENIUNT

III De paulianis ad ecclesiam catholicam confugientibus.

Definitio prolata est ut baptizentur omnimodis. Siqui
autem de his preterito tempore in clero fuerint siquidem

D immaculati & in reprehensibiles apparuerint baptizati
ordinentur ab ep̄o ecclesiae catholicae. Quod si discussio
incongruos eos inuenerit ab icitalis conueniet. Similiter
autem & de diaconis & de clericis qui sub regula

P uer santur. haec forma seruabitur. Meminimus autem
de diaconis quae in eodem habitu esse probantur. quod
non habeant manus in positionem. Et deo modis omnibus
eas inter laicos deputari.

DE FLECTENDO GENU.

XX

Quoniam sunt quidam in die dominico genu flectentes & in
diebus pente costes. ut omnia in uniuersis locis consonanter
obseruentur. Placuit sc̄o concilio stantes dno uocari persoluere.

EXPLICIT CANONES CCCXVIII

Et sub scripserunt quineodem concilio conuenerunt.

Osius ep̄s ciuitatis cordubensis prouinciae spaniae dixit.
Ita credo sicut superius scriptum est. licet & uincencius
p̄bys urbis rome sub scripserunt prouincia egypta.

INCIPIT REGVLAE

ANCYRANICO CONCILIO.

ISTAE REGVLAE PRIORES

quidem sunt nicenis. sed ideo nicene prius scriptae sunt propter auctoritatem eiusdem magni scilicet quae concilii.

congregati apud nicenam. **DE PRAESBY**

TERIS QUI IMMOLAUERUNT

TEM P. P. PERSECUTIONIS

Praesbyteros immolantes & iterum luctamen ad euntes.

si hoc non per inlusionem aliquam sed ex ueritate fecerunt. Nec

ante parenter & affectantes atque suadentes ut ex timentur

quidem tormentis aptari. sed his uisitatum & habitu subici.

Hos placuit honorem quidem retinere propriae sedis. Offerre

uero aut alloqui populum. aut omnino sacerdotalibus

fungi officis non licere. **DE DIACONIS**

QUI IMMOLAUERUNT.

Diaconi similiter qui immolauerunt honorem quidem

habeant cessent uero ab omni sacroministerio siue a pane

siue a calice offerendo uel predicando. Quod si quidem episco

porum consensu sunt laboris eorum & humilitatis & mansue

tudinis & uoluerint eis aliquid amplius tribuere uel adimere

faciens ipsis erit potestas. **DE HIS QUI EX FU**

CA CONPHENSIS. ET PER QUI

PAQANI RITUS ALIQUIO PER

TULERUNT.

III

Qui fugientes comprehensifunt uel ad me facos traditi uel ademptis facultatibus sustinere tormenta aut incustodiam trusi proclamauerunt se xpianos esse. & eousque ad ferica sunt aut manus eorum comprehendentes uolenter adonerant. & funestas sacrificis ammouerent. Nulliquid polluti cibi per necessitatem sume recogerentur. Confitentes iugiter se & lucam rei quae contigit incessabiliter ostendentes. Omni deiectione & habitu & humilitate ut ipse uelut ex tradilectam confitatus a communionis gratia non uetari. si uero prohibitis ab aliquibus propter ampliorem cautellam. uel propter quorundam ignorantiam statim recipiantur. hoc autem similiter & de clericis & de ceteris laicis obseruare conuenit. Perquisitum est autem & illud si possunt & iam laici qui in his necessitatibus & angustias inciderunt ad clericatus ordinem promoueri. Placuit ergo & hostiam quamquam nihil peccauerint si & pcedens eorum uita probabilis sit ad hoc officium puehi.

DE HIS QUI DIVERSIS EXUSIS
GENTILITATIS RITUS ALIQUID
PEREGERUNT

III

De his qui sacrificare coacti sunt insuper & cenauerunt in idolio. Quicumque eorum cum ducerentur letiores habitus fuerunt & uesametas pretiosioribus usunt. Et preparate cene indifferenter participes exierunt. Placuit eos inter audientes uno anno confui succumbere uero tibus annis. In oratione autem communicare biennio. & tunc ad perfectionis gratiam per uenire. Quotquot autem ascenderunt templa

+

ueste lugubri & recumbentes per omne tempus fleuere
 discubitus. Si conpleuerint paenitentiam trienni temporis
 sine oblatione suscipiantur. Si autem non manducauerint
 biennio subiecta paenitentiae. Tertio autem anno sine
 oblatione communicent ut perfectionem quadriennio con
 sequantur. Poenae ep̄i autem erit potestas modum conuer
 sionis probantes uel humanius erga eos agere uel amplius
 tempus adicere. Ante omnia uero p̄cedens eorum uita & posterior
 inquiratur & ita eis imperiatur humanitas.

**DE HIS
 QUI TIMORE RITUS GENTILI
 UM PEREGERUNT**

Debis qui minus tantum cessauerunt poenarum aut priuatione
 facultatum terra. Aut demigratione sacrificauerunt &
 actenus paenitentiam neglexerunt neque conuersi. Num
 huius concilii tempore semel obtulerunt conuersionis suae
 consilia capientes. Placuit usque ad magnum diem eos inter
 uidentes suscipi. Et post magnum diem triennio paenitentiam
 agere. Et post modum duobus annis sine oblatione communicare.
 Et tandem sex annis completis ad perfectionis gratiam
 peruenire. Si uero quidam antehanc synodum suscepti ad
 paenitentiam ex illo tempore in aumeis sexenni computetur.

Si quod autem periculum uel mortis exspectatio aut ex infir
 mitate aut ex aliqua occasione contigerit. His subdistingtione

statuta communio non negetur. **DE HIS QUI
 IN LOCIS IDOLORUM MAN
 DUCUERUNT**

VI. De his qui festis diebus gentium in remotis eorum locis conuiuia celebra runt. Cybosque proprios deferentes ibidem comederunt. Placuit post penitentiam biennium eos suscipi. utrum uero cum oblatione singuli episcoporum probanter uitam eorum & singulos actus examinent.

DE HIS QUI FREQUENTER IDOLIS IMMOLAUERUNT.

VII. Hi qui secundo & tertio sacrificauerunt coacti. Quattuor annis penitentiae subiciantur. Duobus autem annis alii sine oblatione communicent. Et septimo anno perfecte recipiantur.

DE HIS QUI ET ALIIS SACRIFICANDI CAUSAS ADTULERUNT.

VIII. Quot quot autem non solum ipsi deuiauerunt sed & iam infurrexerunt & compulerunt & compulerunt fratres & causas prebuerunt ut cogerentur. In per triennium quidem locum inter audientes accipiant. Per aliud uero sexennium poenitentiae subiciantur acriori & alio anno communionem sine oblatione percipiant. Ut perfectionem expleto decennio consequantur. Inter haec autem & eorum uita pensanda est.

DE DIACONIS QUI TEMPRO ORDINATIONIS DENUPTIIS ADTESTATI SUNT.

VIII. Diaconi quicumque ordinantur in praesentia ordinatione protestati sunt & dixerunt uelle se coniugio copulari. Quia sic manere non possunt. Hi si post modum uxores duxerint in ministerio maneamus propter ea quod eis episcopus licentiam dederit. Quicumque sancti fuerunt & susceperunt.

manus impositionem professi continentium. & postea
nuptiis obligati sunt. am ministerio cessare debebunt.

**DE DISPENSATIS PUELLIS
ET AB ALIIS CORRUPTIS**

De sponsatas puellas & post ab aliis raptas. placuit erui
& eis reddi quibus ante fuerant desponsate & iam fuerit
a raptoribus uis inlata constiterit.

**DE HIS QUI
EUM ESSENT EX THECUMINI
IDOLIS IMMOLAUERUNT**

Eos qui ante baptismum sacrificauerunt idolis & postea
baptisma consecuti sunt. placuit ad ordinem prouehi

**QUOD NON OPORTET
AT CHOR EPIS CLRS ORO
NARE NISI IN ACRIIS ET GUILIS.**

Chor episcopi non licet & presbyteros aut diaconos ordinare.
sed nec presbiteri ciuitatis sine precepto episcopi uel litteris

**DE HIS
QUI A ESUM CARNIUM IN CLERO
CONSTITUTI DEFUGIUNT**

Hi qui in clero sunt presbyteri & diaconi & a carnibus
abstinent. placuit eas quidem contingere & ita si uoluerint
continere. quod si tantum eas abominantur ut nec olera
quaecum eis coquantur existiment. comedenda tamquam
non consentientes regule ab ordine cessare debebunt.

**DE REBUS ECCLESIASTICIS
EOTE MPR DISTRACTIS QUO**

IPSE ECCLESIAE UT DU
ANTUR EPISCOPIS

XIII. De his quae pertinent ad ecclesiam quaecumque cum non esset
epi presbyteri uendiderunt. placuit rescisso contractu
adiura ecclesiastica reuocari. In iudicio autem erit epi
si precium debeat recipi necne quia plerumque rerum
distractarum reditur amplius summam pro pretio dato
reddiderit. **DE HIS QUI FORNICANTUR
IRRATIONABILITER. ID EST QUI MISCENTUR
FECORIBUS AUT COMMANSULIS SOLIQUANTUR.**

XV. De his qui irrationabiliter uersati sunt siue uersantur.
Quotquot ante uicesimum annum tale crimen commis-
serint quindecim annis exactis in penitentia communione
mereantur orationum. Deinde quinquennio in hac
communione durantes. Tunc demum oblationis sacra-
menta contingant. Discutatur autem & uita eorum
qualis tempore poenitudinis extiterit. & ita misericordia
consequantur. Quod si inexplebiliter his herese criminibus
ad agendam poenitentiam prolixius tempus insumant.
Quotquot autem per acta uiginti annorum etate
& uxores habentes hoc peccato prolapsi sunt. Uiginti quinque
annis poenitudinem gerentes in communionem suscipiantur
orationum. In qua quinquennio perdurantes. Tunc demum
oblationis sacramenta percipiant. Quod si qui & uxores
habentes & transcendentes quinquagesimum annum
aetatis ita deliquerint ad exitum uitae communionis.

gratiam consequantur. **DE HIS QUI IN PECCATIS
VEL IN MASCULOS AUT OLIM POLLUTIS UN
AUT ACTENIS HOC VITIOTABESCON**

Eos qui inrationabiliter uixerunt & lepra iniusti criminis
alios polluerunt praecepit sc̄a synodus inter eos orare
qui sp̄u periclitantur immundo. **DE HIS QUI AD**

EPISCO PATUM PROMOTIS UNI NECE RECEPTI

Siqui ep̄i ordinati sunt nec recepti ab illa parroecia
in qua fuerant denominati uoluerint q̄ alias occupare
parroecias & in p̄sulibus earum inferre seditiones ad
uersus eos excitando hoc ab eis placuit quot si uoluerint
in p̄ter byteru ordine ubi prius fuerant. Ut p̄ter byteru residere
non abiciantur propria dignitate si autem seditiones
commouent idem constitutus ep̄iscopis. Praeter byteru quoq̄
honor talibus auferatur fiant que damnatione notabiles.

DE HIS QUI VIRGINITATEM PROFESSI SUNT

ET DE HIS QUAE SUB SOBORIS HABITU CUM

ALIQUIBUS COMMORANTUR

Quot quot uirginitatem promittens irritam faciunt
sponsionem inter bigamos censeantur. Uirgines autem
quae conueniunt cum aliquibus tanquam sorores habitare
prohibemus.

DE HIS QUI AD ULTERAS HABENT UXORES

UEL SI IPSI ADULTERICI CONPROBANTUR

Sicuti uxor adultera fuerit uel si ipse adulterium
commiserit septem annorum poenitentia oportet eum
perfectionem consequi secundos priusmodi gradus.

DE HIS QUI PARTI OS SUOS EXFORNICATIONE
DIUERSIS MODIS INTIMUNT.

XX. **D**emulieribus qui fornicantur & partos suos necant.
uelque agunt secum. ut utero conceptos excutiant.
Antiqua quidam definitio usque ad exitum uitae eas ab
ecclesia remouet. humanus autem nunc definitio ut eis
decem annorum tempus secundum praefixos gradus peni-
tentiae largiamur. **DE HOMICIDIIS**

XXI. **Q**ui uoluntariae homicidium fecerint penitentiae quidem
uigiter se submittant. perfectionem uero circa uitae
exitum consequantur. **DE HIS QUI NON
SPONTE HOMICIDIUM COMMISERUNT.**

XXII. **D**e homicidiis non sponte commissis prior quidem definitio
post septennem penitentiam perfectionem consequi praecipit.
secunda uero quinquenni tempus explere. **DE HIS
QUI DIUINATIONES EXPETUNT.**

XXIII. **Q**uidiuinationes expetunt & more genitalium subsequuntur.
aut in domus suas huiuscemodi homines introducunt. ex-
quirendi aliquid arte malefica aut expiandi causa sub regula
quinquenni iaceant secundum gradus penitentiae definitos.
**DE HIS QUI UIRGINUM COR-
RUPTIONIBUS CONSCII SUNT.**

XXIII. **Q**uidam sponsam habens sororem eius uiolauit & grauidam
reddidit. postmodum desponsatam sibi duxit uxorem
illa uero quae corrupta est laqueo se peremit. hi qui
fuerunt consci post decennem satis factionem iussunt.

suscipi secundum gradus paenitentiae constitutos.

ETSUBSCRIPSERUNT·XVIII.

EPISCOPI QUI IN EODEM CONCILIO CONUENERUNT.

VITALIS ANTIQCHENUS.

Marcellus. Anquianus. Atticolus. cesariensis.

Lupus. detarso. Basilius. amnensis. Filadelfius.

elo politanus. Eustolus. nicomedensis. heraclius.

zelonensis. Petrus. Iconensis. Nunechius. Laodicensis.

Serginius. antiochenus. Epidaurius. pisidiensis.

Naxissus. pergensis. Leontius. nerodianensis.

Longinus. dicationensis. Acseon. alfius. Selaos. germanos.

EXPLICIUNT CANONES CONCILII ANCIYRANI.

INCIPIUNT CANONES CONCILII

NEOCE^{SA}RIENSE.

INCIPIT REGULA EPISCOPALIS

in synodo neocesariensi numero. XIII. & haec regulae

positae quidem probant esse quae apud ancyrum uel

cesaream expositae sunt sed necis anteriores repperiuntur.

DE PRESBYTERIS QUI UXORES ACCOEPERUNT

UEL FORNICATI SUNT.

Praesbyter si uxorem acciperit ab ordine deponatur.

si uero fornicatus fuerit aut adulterium perpetrauerit

amplius pellidebit & ad penitentiam redigi.

DE HIS QUAE DUOBUS FRATRIBUS

NUPSERINT UEL QUI DUAS SORORES

UXORES ACCOEPERINT

II **M**ulier si duobus fratribus nupsert abiciatur usque
ad mortem uerumtamen in exitum propter misericor-
diam si promiserit quod facta in colomis huius conunc-
tionis uincula dissoluat fructum paenitentiae consequatur.
Quod si defecerit mulier autur in talibus nuptiis difficilis
erit penitentiae inuita per manenti.

DE MULIERIBUS

III **D**e his qui plurimas nuptias incidit & tempus quidem
pro finitum manifestum est sed conuersio eorum
& fides tempus adbreuiat.

DE HIS QUI PRO
PONENTES PORNICARIIS DANANTUR

III **S**iquis mulierem concupiscens proposuerit tum ea concubere
& cogitatio eius non perueniat ad effectum appareat quod
a gratia liberatus sit.

DE CAE CUMINIS
PECCANTIBUS

V **C**ate cuminus si ingrediatur ecclesiam & in ordine eorum
qui instruuntur adsistat hic autem de phenis fuerit
peccans si quidem genua flectat audiat ut non delinquat
ulterius si uero & audiens peccauerit expellatur.

DE CAE CUMINA PREGNANTIA

VI **G**rauidam oportet baptizari quando uoluerit nihil enim
in hoc quaeritur nascente communicat. Propter ex quod
unius cuiusque suum propositum in confessione declaretur.

QUOD N. OPORTET IN BIGAMINOCIUS ORARE

Praeter byterum in nuptiis bigami prandere non conuenit.

Quia cum poenitentia bigamus egeat. Quis erit p[re]b[itu]s qui
propter conuiuium talibus nuptiis possit p[re]bere consensum.

**DE HIS QUI MULIERIBUS
ADULTERIS IUNCTI SUNT.**

Mulier cuiusdam adulterata laici confutata si euidenter
arguatur. Talis ad ministerium cleri uenire non poterit.

Si uero post ordinationem adulterata fuerit dimittere eam
conuenit. Quod si cum illa cum uixerit ministerium sibi com-
missum optinere non poterit.

**DE HIS QUI AD
PRAESBYTERIUM PROMOUENTUR ET ANTE OR-
DINATIONEM PECCATORIBUS SIBI CONSCIIIS.**

Praesbiter si p[ro] occupatus corporali peccato prouocatur
& confessus fuerit de se quod ante ordinationem deliquerit

oblata non consecr[ati]o manens in reliquis officiis propter
studium bonum. Nam peccata reliqua plerique dixerunt.

per manus impositionem posse dimitta. Quod si de se non fuerit
ipse confessus & argui manifeste nequi uerit potestati suae

iudicio delinquatur. **DE DIACONIS SIMILIT**

Similimodo & iam diaconus si eodem peccato subcumbuerit
ab ordine ministerii subtrahatur. **QUOD ET P[RE]B[ITU]S**

CONUENIANT ORDINARI

Pre[bi]te ante tricesimum statissug[um] annum nullatenus ordinetur

Licet ualde sit dignus sed hoc tempus obseruet. Nam dicitur in

tricesimo aetatis suae anno baptizatus est & sic coepit docere.

DE HIS QUI IN EGRI TUO INE
BAPTISMA CONSECUNTUR

XII **S**iquis in egritudine fuerit baptizatus ad honorem pr̄bi non potest promoueri. quia non exposito fide eius sed ex necessitate descendit nisi forte propter sequentes studium eius & fidem atque hominum raritatem talis possit admitti.

DE PRAESBYTERIS AGRORUM.

XIII **P**raesbyteri ruris in ecclesia ciuitatis ep̄o praesente uel pr̄bis urbis ipsius offerre non possunt nec panem sanctificatum dare calicem que porrigere. si uero absentes hi fuerint & addandam orationem uocentur solidare debent. Chor ep̄i quoque ad exemplum quidem & formam septuaginta uidentur esse. ut cum conuenerint autem propter studium quod erga pauperes exhibent honorantur.

DE NUMERO
CERTI DIACONORUM

XIII **D**iaconi septem debent esse iuxta regulam licet & ualde magna sit ciuitas. Id ipsum autem & actum apostolorum liber insinuat. Conuenerunt autem in unum sancti & uenerabiles ep̄i in urbe cesariae id est. Vitalis. ualentini. Germanus. geruntius. Gregorius. narcissus. Alsius. longinus. heradius. sanctus. Basilius salaminus. Leontius. reclus. Amfion. dicatus. Stephanus. heraus. Lupus. CETERI QUI STATUERUNT SUPERIO
RA SCRIPTA.

37
INCIPIT SYNODUS SANGREN-
SIS PRÆFATIO

Dominis honorabilibus consacerdotibus in armenia
constitutis episcopis quorum nomina superius sunt scripta.
& conuenerunt in sangrense concilio in dño salutem.
Quò conuenit scā synodus episcoporum in sangrensem
ecclesiam. propter quasdam ecclesiasticas necessarias causas in-
quirendas. & ea quae secundum eum statum gesta sunt dinoscenda.
Inuenit multa fieri indecenter ab his qui hunc eundem eustasium
sicut in necessario statuit palam factis omnibus amputare
unuersa quae ab eodem mala commissasunt. Declaratum ē
enim hos eosdem nuptias accusare quod nullus in coniugali
positus gradu spem habeat apud dñm. unde factum ē ut multe
mulieres relictas propriis uiris. & uiri uxoribus defuturis uinculū
coniugale dissoluerunt. Continentiam profitentes quamcū-
re tenere non possent adulteria commisserunt. Inuentaesunt
enim dissensiones ac separationes dominicis ecclesiis dī docere.
Id ē. & dominationes ecclesiasticas. & ea quae in ecclesiis
aguntur debere contemni. Priuatis conuentibus statutis
atque ad imitationem eorum quae in domodi aguntur omnia
presumere celebrare. Adhuc & iam uestibus communibus
spēs nouos & iam & insolitos habitos adsumsisse. Primitias
quoque fructuum & oblationes eorum quas ueterum in statuto
tribuit sibi met uindicasse. Id est propria ratiocinatione doctrine
tamquam sanctis sibi eas offerri debere. Apud se & inter se
dispensanda. ser uos ad dominis recedentes & per hanc in usitatem
regionis dominos contempsisse. Mulieres p̄ter consuetudinem

Sangrense
Concilium Celebratum
Sangris Vbe
Laplagone d.
X. 36j. contra
Menachem Arui
Eustasium.
Sangren.

& sui sexus ornatum. haec se iustificari credentes uirilem
habituem usum coepisse. pluresque occasione religionis tonsas
genium. Decoris comas penitus computasse. Ieiunia quae in ecclesia
praedicantur contemnenda adseruisse. Nonnullos eorum etiam
cybos carnum tamquam illicitos reputasse. In domibus con-
iugatorum nec orationes quidam celebrari per sua fuisse inuatum
ut easdem fieri uerent. Oblationes in domibus factas minime com-
municandum esse decernant. Praesbyteros qui matrimonia
contraxerunt sperni debere nec sacramenta quae ab eis conficiuntur
adungi. Loca sanctorum martyrum uel basilicas contemnere. & omnes
qui illuc conueniunt reprehendere. Diuiter fideles qui non
omnibus renuntiant quae possident. spem apud deum non habere
& multa alia quae enumerari nulli possibile est. singulos quoque
eorum pro arbitrio suo confutere. Unusquisque eorum per tales
institutions ab ecclesiastico canone recedentes. Tamquam
proprias leges sibi se condidisse. Nec communes his omnibus
& una sententia est. singuli enim prout uideatur & libet ad
accusationem ecclesiae nitendo. tamquam rector non sit uel
addit decreta uel minuit. Propterea ergo coactum est hoc con-
cilium in gangrensem ecclesiam habitum canones istos exponere
quibus probantur nememorata essent extra ecclesiam. Quod
si per penitentiam condemnauerint haec omnia quae male
senserunt tamquam a se non bene probata acceptabiles faciant.
Adque ad eos singula quae debent condemnare. synodus credidit
exponenda. quod si quis non renunciauerit haec quae hodie
confutata sunt tamquam hereticus & anathe matizatus sedam
natur abiciatur. & erit non solum excommunicatus uerum etiam

Nota

Nota bn

& ab ecclesia habeatur extorris donec deprecetur ep̄. & de
 uniuersis quae poene eos deprehense atque detectae sunt prouiderit

qua eorum suscipere obseruandum. **INCIPIUNT
 REGULAE GANGRENSIS.**

QUAE POST NICEENUM CONCILIUM EXPOSITAE SUNT NUM. XX.

DE HIS QUI NUPTIAS EXECRANT.

Siquis uituperat nuptias
 & dormientem cum uiro suo fidelem ac religiosam
 detestatur aut culpabilis estimat uelut qui in regnum di
 introire non possint anathema sit. **DE HIS QUI**

ABOMINANTUR EOS QUI CARNIBUS UESCUNT.

II. Siquis carnes edentem praeter sanguinem & idolis
 immolatum & suffocatum cum religione & fide condemnat.
 uelud spem propter huiusmodi perceptionem non habentem
 anathema sit. **DE SERUIS QUI UICUM**

**EXMULCTUS ABICIUNT XPI
 ANIMITATIS OBTENTU.**

I. Siquis seruum praetextu diuicultus doceat dominum con
 temnere proprium ut discedat ab eius obsequio nec ei cum bene
 uolentia & omni honore deseruiat anathema sit. **DE PRES**

BYTERIS QUI HABERE CONIUGIA

II. Quicumque discernit a praesbytero qui uxorem habuit quod
 non oporteat eo ministrante de oblatione percipere anathema sit.

**DE HIS QUI ECCLESIAE CONUENTUS
 SPERNENDOS EXISTIANT.**

Siquis doceat domum di contemptibilem esse & conuentus qui
 in ea caelebrantur anathema sit.

DE HIS QUI ECCLESIASTICA
MINISTERIA PŔIECCLESIA FACIUNT

VI. Siquis extra ecclesiam seorsum conuentus celebrat. & despiciens ecclesiam eaquae sunt ecclesiae uoluerit usurpare non conueniente pŕbo iuxta decretum epi. anathema sit.

DE FRUCTU UO OBLATIONIB: QUAE
MINISTRIS ECCLESIAE CONFERUNTUR

VII. Siquis oblationes ecclesiae extra ecclesiam accipere uel dare uoluerit pŕter conscientiam epi. uel eius cui huiuscemodi officia commissasunt. Nec cum eius uoluerit agere consilio. anathema sit.

DE HIS QUI IN USU PAUPERU. CONFERRUNT

VIII. Siquis dederit uel acceperit oblata preter epm uel eum qui constitutus est ab eo addispensandam misericordiam pauperibus & quidat & qui accipit anathema sit.

DE HIS QUI IN

VIII. Q uicumque uirginitatem custodiens aut continentiae ftudens uelut oŕescens nuptias temerat. Nec propter hoc quod bonum & scŕm est nomen uirginitatis adsumit. anathema sit.

DE HIS QUI PŔ UIRGINITATE SUPBIUNT

X. Siquis ex his qui uirginitate propter dŕm seruati extollitur aduersum coniugatos. anathema sit.

DE HIS QUI AGA
PASIO. E. PASIONES PAUPERUM
RISU DEPUTANT

XI. Siquis despicit eos qui fideliter agapas id. e. conuiuia pauperibus exhibent. & propter honorem dŕi conuocant frŕ & noluerit communicare huiuscemodi uocationibus pŕ uipendens. quod gerit anathema sit.

DE HIS QUI PŔ ALIIS

UTUNTUR ET IUDICIOS SUPBIUNT

Siquis uirorum propter continentiam quae putatur amictu
pallei utitur quasi per hoc habere se iustitiam credens
& dispiciat eos quicum reuerentiam byrris & alus communib;
& solitis utuntur uestibus. anathematisit. **DE MULI**
ERIBUS QUAE UTUNTUR UI
RILIBUS IN OUMENTIS.

Siqua mulier propter continentiam quae putatur habitum
mutat & pro solito muliebri amictu uirilem sumit
anathematisit. **DE HIS QUO UELUT PEC**
CXTUM COPULAM OESER NUPTIARU.

Siqua mulier uirum proprium relinquent discedere uoluerit
nuptias execrata. anathematisit. **DE HIS QUI XPI**
ANITATIS OBTE NTU DISPICIUNT FILIOS.

Siquis filios suos relinquent non eos enutrit & quod ad se
per uin & ad pietatem diuicultus informat sed per occa
sionem continentiae negligit. anathematisit. **DE HIS**
QUI PARENTES XPIANITATIS
OCCASIONE CONTEMPNUNT.

Qicumque filii a parentibus sup^btextu diuicultus abscedunt
nec deuitam reuerentiam dependunt illis qui diuinum
cultum sibi procul dubio pre ferunt. anathematisit. **DE MULIEstBUS QUAE SE EX OTON DUNT**
XPIANITATIS OBTE NTU.

Siqua mulierum propter diuinum cultum ut esum. at erines
adtondit. Quas eisd ad subiectionis memoriam tribuit.

tanquam praeceptum dissolvent. oboedientiae anathema sit.
**DE HIS QUI DOMINICO DIE IEIUNANT
 ABSQUE NECESSITATE DISSOLVUNT**

XVIII. Siquis eorum qui continentiae student abq. necessitate
 corporea tradita in communionem ieiunia & ab ecclesia
 custodita superbiendo dissolvit famulo suae cogitationis
 impulsus. anathema sit. **DE HIS QUI COLLECTIS
 QUAE FIUNT IN MARTYRUM COME
 MORATIONIBUS EXECRANT.**

XX. Siquis superbiae usus affectu conuenitur abominatur qui ad
 confessionem martyrum caelebrantur. & ministeria
 quae eis fiunt simul eorum memoriis execrantur. anathema sit.
ET SUBSCRIPSERUNT.

Elanus. basianus. pappus. proereus. Eusebius. osius
 Basilus. eolalius. Eugenius. olympius. ypatius. broerius
 Bythimicus. gregorius. filetus. bassurus.

**EXPLICIT REGULA CANONIS CONCL.
 INCIPIT REGULA ANTIOCENI
 CONCILII. REGULA EXPOSITAE**

apud anthiochia. m. n. c. n. numer. xxv.
 De his qui contraria regunt hisque regulariter
 de parcha statuta sunt. **IN NICENO CONCL.**

Omnes qui ausi fuerint dissolvere diffinitionem sã
 & magni concilii quod apud nicenam congregatum
 est sub p̄sencia piissimi & uenerandi principis constitutum
 de salutifera solempnitate sacratissime paschae.

anno 363
 Seruatum. Cogitate.
 Meletio. b. p. r.

excommunicandos & de ecclesia pellendos esse censemus. Si tamen contentiosius aduersus ea quae bene sunt decreta perstituerint. Et haec quidem de lucis dicta sint. si quis autem eorum qui p̄ esse noscuntur ecclesiae ep̄s aut pr̄b̄t. aut diaconus post hanc diffinitionem temptauerit ad subuersionem popularū ecclesiarum quae perturbationem seorsum colligere. & cum iudeis pascha celebrare. sc̄a synodus hunc alienum iam hinc ab ecclesia iudicauit. Quod non solum sibi sed & plurimis causa corruptionis & perturbationis extiterit. Nec solum tales a ministerio remouet. sed & iam illos qui post damnationem huiusmodi communicare temptauerint. Damnatos autem omniquoque extrinsecus honore priuari. Quem sc̄a regula & sacerdotum d̄i promeruit.

**DE HIS QUI SE A PERCEPTIONE
SC̄E C̄OMUNIONIS AUERTUNT
ET QUI EX C̄OMUNICATIS PER
DOMUS C̄OMUNICANT.**

Omnes qui in grege diuntur ecclesiam d̄i & scripturam sacras audiunt ne communicant in oratione cum populo. sed pro quadam intemperantia se a perceptione sc̄e communionis auertunt. hinc ecclesia remoueantur quam diu per confessionem penitentiae fructus ostendant. & precibus indulgentiam consequantur. Cum excommunicatis autem non licere communicare. Ne cum his qui per domus conueniunt. De uitantes orationes ecclesiae simul orandum est ab alia quoque ecclesia non suscipiendum quia aliam in fine congregatur. si quis autem de ep̄iscopis aut presbyteris

11.

uel diaconis seu quilibet ex clero deprehensus fuerit cum ex communicatis communicare & iam iste priuetur communione tanquam qui regulam confundat ecclesiae.

DE HIS QUI AB ALIA PARROECIA PRECONSCIENTIA EPISCOPORUM SUORUM IN ALIIS IMMORANTUR.

III. Siquis prb̄t aut diaconus & omnino quilibet ex clero parroeciam propriam deserens ad aliam properauerit omnino demigrans in alia parroecia per multa tempora nitatur immorari. ulterius ibidem non ministrare. Maxime si uocatus suo ep̄o & regredi ad propriam parroeciam commouentis oboedire contempserit. quod si in hac indisciplinatione perdurat a ministerio modis omnibus remoueat. Ita ut nequaquam locum refutationis inueniat. si uero pro hac causa damnatus alter ep̄s suscipiat. hic & iam a commune coerceat synodo uelut qui ecclesiastica constituta dissoluit.

DE DAMPNATIS ET OMNIBUS TRARE TEMPTANTIBUS.

III. Siquis ep̄s diaconus a synodo uel prb̄t aut diaconus a suo ep̄o ausi fuerint aliquid de ministerio sacro contingere. siue ep̄s iuxta praecedentem consuetudinem. siue prb̄t aut diaconus nullo modo liceat ei nec in alia synodo refutationis spem aut locum habere satisfactionis. Sed & communicantes eis omnes abici de ecclesia & maxime si postea quam didicerint aduersum memoratos prolatam fuisse sententiam eisdem communicare temptauerint.

**DE HIS QUI SE ADMINISTERIO
ECCLESIASTICO SUBTRAHUNT
ET SEORSUM COLLIQUUNT.**

Siquis presbiter aut diaconus episcopi sui proprium contempnens se
questrauit & seorsum colligens altare constituit. & commonenti
episcopo non adqueuerit nec consentire uel oboedire uoluerit
semel & iterum conuocata. hic damnatur omnimodo nec ultra
remedium consequatur. Quia suam recipere non potest dignitatem.

Quod si ecclesiam conturbare & sollicitare persingat. tanquam
seditiosus per potestates externas obprimatur. **DE CLERICIS
EXCOMMUNICATIS ET LAICIS.**

Siquis a proprio episcopo communionem priuatus est non ante
suscipitur ab alio quam a suo reconcilietur episcopo. Aut certe
a synodo qua congregatur occurrens pro se satis faciat.
& per suadens concilio sententiam suscipiat alteram. haec autem
definitio maneat archidiaconus & presbiter & diaconus omnesque qui
sub regula esse monstrantur. **DE PEREGRINORUM
RECEPTIONE.**

Nullus peregrinorum sine pacificis. Id est commendaticis
suscipiatur episcopus. **DE PACIFICIS PERE
GRINORUM. ID EST COMMENDATICIS UTERIS.**

Presbyteri qui sunt in agris canonicas epistolof dare
non possunt. Ac solos tantum uicinos episcopos litteris desti
nabunt. Chor episcopi autem qui sunt in reprehensibiles dare
possunt pacificas. Id est generales epistolof.

DE METROPOLITANIS SINGULARI
PROUINCIALIUM.

VIII **P**ER singulas regiones ep̄s conuenit nosse metropolitanum ep̄m sollicitudinem totius prouinciae gerere. Propter quod a metropoli omnes undique quae negotia uidentur habere concurrant. Unde placuit eum & honore p̄cellere. & nihil amplius praeter eum ceteros ep̄s agere secundum antiquam a patribus nris regulam constitutam. nisi ea tantum quae ad suam dioecesim pertinent possessiones quae subiectas. Unusquisque enim ep̄s habeat sua parroeciae potestatem ut regat iuxta reuerentiam singulis competentem. & prouidentiam gerat omnes possessiones quae sub eius est potestate. Ita ut praesbyteros & diaconos ordinet. & singula suo iudicio comprehendat. Amplius autem nihil agere temptet praeter auctoritatem metropolitanum. Nec metropolitani sine ceterorum gerat consilio sacerdotum.

DE HIS QUI UOCANTUR COREPI

X **Q**ui in uicis uel possessionibus chor ep̄i nominantur. Quamuis manus in possessionem episcoporum perceperint. & ut ep̄i consecrati sunt tamen scae synodo placuit ut modum proprium recognoscant. & gubernent subiectas sibi ecclesias earumque moderamine curaque contenti sunt. Ordinent & iam lectores & sub diaconos atque exorcistas quibus promotiones iste sufficiant. Ne praesbyterum uero nec diaconum audeant ordinare. Praeter ciuitatis ep̄m cui ipse cum possessione subiectus est. Siquis autem transgredi statuta temptauerit. Depositus.

quo utebatur honore priuetur. Chor ep̄m uero ciuitatis
ep̄s ordinetur cui ille subiectus est. **DE EP̄S ET
CLERICIS AD EUNTI BUS IMPERATORE.**

Siquis ep̄s aut pr̄b̄t aut quilibet regule subiectus ecclesie
preter consilium & litteras episcoporum prouinciae. & prae
cipue metropolitanam adierit imperatorem. hunc reprobari
& abici oportere. non solum a communione. uerum & ab honore
cuius particeps uidetur existere. Quia uenerandi principis auribus
molestiam temptauit inferre contra leges ecclesie. Singitur
adire principem necessaria causa deposcat. Hoc agatur cum con
tractu & consilio metro politani & ceterorum episcoporum
qui in eadem prouincia commorantur. Qui & iam proficiscentem
suis prosequantur epistolis.

**DE DAMNATIS EP̄S
AUT CLERICIS ET AD EUNTI BUS IMPERATORE.**

Siquis a proprio ep̄o pr̄b̄t audiaconus aut a synodo fuerit ep̄s
forte damnatus. & imperatoris auribus molestus exuerit.

Oportet ad maius episcoporum conuerti concilium. & quae
putauerint habere iuxta plurimis episcopis suggerant eorūq;
discussiones a iudicia prestolentur. si uero haec parui
pendentes molesta fuerint imperatori. hos nulla uenia dignos
esse nec locum satis factionis habere nec spem future refatu
tionis poenitus oppereri.

**DE HIS QUI CUM SINT
EX ALIA PROUINCIA IN ALIIS AUDENT
ORDINATIONES EFFICERE**

Nullus episcopus ex alia prouincia audeat ad aliam transgredi.

& ad promotionem ministerii aliquor in ecclesiis ordinare. Licet consensus uideantur prebere nonnulli in litteris tam metropolitanis quam ceterorum quicum eos sunt episcoporum rogatus adueniat & sic ac actionem ordinationis accedat. si uero nullo uocante in ordinato more de properet & super aliquibus ordinationibus ecclesiasticis negotiis ad eum non pertinentibus componendis. Irrita quidem quae ab eo geruntur existant. Ipse uero in composita motu suo & in rationabilis audacia se subeat ultionem. ex hoc iam damnatus a scō concilio.

DE DISSENSIONES QUAE SUPER EPISCOPORUM ORDINATIONIBUS CONTINGIT APPELLANTIUM PROUITIANTES ANTISTITES.

XIII. Siquis episcopus de certis criminibus iudicatur & contingat de eo prouinciales episcopi differere cum iudicatur ab aliis innocens creditur reus ab aliis infamatur. Propitius huius ambiguitatis absolutiones. scilicet sinodo placuit ut metropolitanus episcopus a uicina prouincia iudices alios conuocet qui controuersiam tollant & per eos simul & prouinciales episcopi quod iustum iustum fuerit ad probetur.

DE EPISCOPIS AB EIUDEM PROUINIAE SACERDOTIBUS CONSONANTER EXCLUSIS.

XV. Siquis episcopus de certis criminibus accusatus condemnetur ab omnibus episcopis eiusdem prouinciae cunctaque consonanter eandem contra eum formam decreta protulerint.

CONCILIUM

hunc apud alios nullomodo iudicari. sed firmam concordantium episcoporum prouinciae manere sententiam.

DE UAGANTIBUS EPISCOPIS

XVI Siquis ep[iscopu]s uagans in ecclesiam uacantem profilat sedem que per uadat absque integro perfectoque concilio hic abiciatur. necesse est & si auctus populus quem diripuit eum habere delegit. Perfectum uero concilium illud est ubi inter fuerit metro politanus antistes.

DE HIS QUI CUM AB EPISCOPATU CŪOCANTUR EUIANT.

XVII Siquis ep[iscopu]s manus impositionem episcopatus acceperit & p[ro]p[ter]se populo constitutus ministerium subite neglexerit nec ad quietem ire ad ecclesiam sibi commissam hunc oportet & communione priuari donec susceperit coactus officium. Aut certe de eo aliquid integra decreuerit eiusdem prouinciae synodus sacerdotum.

DE HIS QUI PROMOUENT AD EPISCOPATU. NE RECIPIANTUR.

XVIII Siquis ep[iscopu]s ordinatus ad parroeciam minime cui est electus accesserit non suo uitio sed quod eum aut populus uet[er]e aut p[ro]p[ter]t aliam causam non tamen eius uitio perpetrata. hic & honoris sit & ministerii particeps. Dummodo nihil molestus ecclesiae rebus existat. ubi ministrare cognoscitur. Quem & iam obseruare conuenit. Quicquid synodus perfecta prouinciae quod uisum fuerit iudicando decreuerit.

DE EPISCOPALIBUS IN Prouinciis ORDINATIONIBUS.

XVIII. E piscopus p[ro]ter synodum & presentiam metro politani

nullatenus ordinetur. hoc autem modis omnibus composito
 melius quidem est. ut omnes simul adsint eiusdem prouinciae
 sacerdotes quos metropolitanus ep̄s aduocare debet. & siquidē
 omnes occurrerint optime quod si hoc difficile fuerit. saltim
 plures ad se omnimodo conuenit. Aut certe scriptas eiusdem sen-
 tentiae comprobari. & ita sub plurimorum uel presentia uel
 decreto ordinatio celebretur. Quod si secus contra definita
 factum nullas ordinatio uires habeat. si uero iuxta definitam
 regulam fiant. & nonnulli pro contentione propria contradicant.
 obtineat sententia plurimorum. **DE SYN^oDIS QUAE
 DEBENT AB EP̄S SUIS ISTE^r PORIBUS
 IN PROUINCIA CELEBRARI.**

XX

Propter utilitates ecclesiasticas & ad solutiones earum rerum
 quae dubitationem contro uersamque recipiunt. Optime
 placuit ut per singulas quasque prouincias bis in anno episcoporum
 concilia celebrentur. semel quidem post tertiam septimanam
festi paschalis. Ita ut quartam septimanam pentecostes.
 Conueniat synodus metropolitano prouinciales ep̄s anno
 nente. secunda uero synodus fiat idus octubris. Id est. xv. die
 mensis octobris quem hiper per & heon greci cognominant.
 In ipsis autem conciliis adsint praeter byteri & diaconi & omnes
 qui se lesos existimant. & synodi experiantur examen. Nullis
 uero liceat apud se celebrare concilia. praeter eos quibus metro-
 politana iura uidentur esse commissa. **UT NULLO
 MODO DE PARROECIAM AD ALIAM
 PARROECIAM EP̄S TRANSEAT.**

CONCILIUM

XXI: Ep̄ ab alia parroecia nequaquam migr& ad aliam
 nec sponte sua pror̄sus insiliens nec uicocactus apopulis nec
 ab ep̄iscopis necessitate compulsus. mane autem in ecclesia
 quam primitus adō sortitus est. nec inde trans migr& secundum
 prisantum de hac rem terminum constitutum. **UT IN ALIARA
 PARROECIA CLERICOS ALIARUM
 PARROECIAE EP̄S. NULLATENUS ORDINET.**

XXII: Ep̄ alienam ciuitatem quae non est illi subiecta non adeat
 nec ad possessionem accedat. Quae ad eum non pertinet super
 ordinatione cuiusquam nec constituat. Presbyteros aut
 diaconos alteri subiectos ep̄o. nisi forte cum consilio & uoluntate
 regionis ep̄i. Siquis autem tale aliquid facere temptauerit
 irrita sit eius ordinatio. & ipse coerceat a synodo. nam si ordinare
 non potuerit nullatenus iudicabit. **UT NULLUS
 AD EP̄ISCOPATUM PRO SE CON
 STITUTUS PROMOUENDUM.**

XXIII: Ep̄o non licere pro se alterum successorem sibi constituere
 licet ad exitum uitae perueniat. Quod si tale aliquid
 factum fuerit irritum esse huiusmodi constitutum. ser
 uetur autem ius ecclesiasticum id continentis. Oportere non
 aliter fieri. nisi cum synodo & iudicio ep̄iscoporum. Qui post
 obitum qui essentis potestatem habent eum qui dignus
 extiterit promouere. **DE REBUS AD ECCLE
 SIAM PERTINENTIBUS ET DE REBUS
 QUAE PROPRIAE EP̄ICAE NOSCUNTUR.**

XXIII: Quae sunt ecclesiae sub omni sollicitudine & conscientia.

bona & fide quae in dñm est. quicuncta considerat iudicat
 que ser uentur. quae & iam dispensanda sunt iudicio & poter
 tate pontificis cui commissus populus. & anime quae in tra
 ecclesiam congregantur. manifesto uero sint quae pertinere
 uidentur ecclesiae. Cum notitia presbyterorum & diaconorū
 qui circa ipsum sunt. Ita ut cognoscant nec ignorent quae sint
 ecclesiae propria neceos aliquid lateat. ut si contigerit
 ep̄m migrare a seculo. Certis existentibus rebus quae sunt
 ecclesiae nec ipse conlapsus depereant. necque propria pro
 bantur ep̄i. sub occasione rerum peruadantur ecclesiae.
 Iustum namque & acceptum. ē. coram dō & hominibus. ut sua
 ep̄i quibus uoluerit derelinquat. Et quae ecclesiae sunt
 eidem conseruentur ecclesiae. ut ne ecclesia aliquid patatur
 incommodum. ne cep̄i sub occasione proscribatur ecclesiae.
 & in causa incidant quae deum pertinent. & ipse post obitum
 male dictionibus ingrauetur. **UTE P̄S DISPEN
 SANDI RES ECCLESIASTICAS
 HABENT POTESTATEM.**

XXV Ep̄i ecclesiasticarum rerum habeat potestatem ad dispen
 sandum erga omnes qui indigent cum summa reuerentia
 & timore dñi. Participet autem & ipse quibus indiget. si tamen
 indiget. tamenius quam fratrum qui ab eo suscipiuntur neces
 sarius usibus profuturis. Ita ut in nullo qualibet occasione
 fraudentur. Juxta sc̄m apostoldm sic dicentem. Habentes
 uictum & tegumentum his qui contenti sunt. Quod si
 contenti istis minime fuerit. Conuertat autem res.

ecclesiae in suas usus domesticos & eius commoda uel agrorum
 fructus non cum praesbyterorum consuetudine diaconorum que
 pertractat sed horum potestatem aut domesticis suis aut
 propinquis aut filiis que committat. ut per huiusmodi per
 sonas occulte ceteris ledantur ecclesiae synodo prouinciae
 istae personas istas per soluat. Si autem & aliter accusetur
 episcopus aut presbiter quicum ipsos sunt quod ea quae pertinent ad
 ecclesiam uel ex agris uel ex alia qualibet ecclesiastica
 facultate sibi & usurpent. Ita ut ex hoc affligantur quidam
 pauperes criminationi uero & blasphemis tam sermo prae
 dicationis quam hi qui dispensant. Taliter exponantur & hoc
 oportet corrigi sancta synodo id quod condecet a probante.

ET SUBSCRIPSERUNT triginta. epi. qui eodem concilio
 conuenerunt. Eusebius. palestaniensis. Theodotus. mesopo
 tamiensis. Theodorus. isauriensis. Anthiocus. fenicentis.
 Agapius. arabiensis. Narcissus. cylesiriae. Alfios. ciliciensis.
 Nicetas. aetherius. Anatholeos. macedonijs. paulus.
 iacobus. Tercondinantos. petrus. Siricus. agapius. Bassus.
 quiron. Acelas. magnus. Alexander. theodolus. petrus.
 enius. Moemus. theodorus. Moyses. manicos.

EXPLICIT TEXTUS CANONUM CONCILII ANTHIOCENI.
**INCIPIUNT TEXTUS CANONUM CON
 CILII LAODICEENSIS EXPO
 SITE APUD LAODICIAM FRI
 GIAXE NUMER. LVIII**

Baron. Notat XXVII

320. Tertius.
 Non. non in fine.
 in Epistol.

Scā synodus quae apud Laodociam phrygiae pagatione
conuenit ex diuersis regionibus asiae definitiones
exposuit ecclesiasticas quae subter adnexae sunt.

DEBIGAMIS.

I DE HIS QUI SECUNDUM

ecclesiasticam regulam libere ac legitime secundis nuptiis
iuncti sunt ne occulte nuptiarum copulam fecerunt. Oportet
ut paruo tempore transacto uideant orationibus & ieiuniis.
Quibus & iam iuxta indulgentiam communionem reddi
decreuimus. DE HIS QUI PRO DIVERSIS

ERRATIS POENITENTINĒ FERUENTIUS EXIGER.

II **D**ī qui diuersis facinoribus peccauerunt & per seuerantes
in oratione confessionis & poenitentiae conuersionem
amaliū habuere perfectam pro qualitate delicti. Talibus
paenitentiam tempus impensum propter clementiam
& bonitatem dī communicatio concedatur. **Q**UOD NON
OPORTEAT AD CLERŪ STATIONEM
POST BAPTISMUM PROMOUERI.

III. **D**e his qui nuper sunt in luminati baptismo quod eos
in sacerdotali non conueniat ordinare promoueri.
DE TEMPRORINATIONUM.

III. **Q**uod non oporteat ordinationes sub conspectu audientium
celebrari. **U**T HI QUI SACRARIO SER
UIUNT USURAS NON ACCIPIANT

V. **Q**uod non oporteat sacerdotes & clericos feneratorum

usuras uel que dicuntur fescupla . id . est & summam captas .
& dimidium summe percipere .

**DE HERETICIS IN
TRANTIBUS IN ECCLESIAM UEL BA
SILICAS MARTYRUM .**

VI. Quod heretici non per mittendis sint ingredi in domum di
in heresi permanentes . **DE HIS QUI AD ECCLESIAS
AB HERETICIS UENIUNT .**

VII. De his qui ab hereticis conuertuntur . id . e . nouatianis aut
tesseter cede catitis siue baptizati sunt illi seu cathecumini
non ante suscipiantur quam omnes hereses anathematizent .
& praeicipuae illam qua detenebantur . & tunc demum
hi qui apud eos dicebantur fideles nrae doceantur . fidei
symbolum & uncti scō crismate sic misteris communicent
sacro sanctis . **DE HIS QUI UENIUNT AB HE
RESI CATA PHRYGARUM**

III. De his qui conuertuntur ab heresi qua dicitur cata phrigarū
& simclero qui apud eos esse creditur fuerint . & si maxime
nominentur hos sub omni diligentia ab episcopis ecclesiae
uel presbyteris instrui & baptizari conueniet .
**DE HIS QUI AD HERETICORUM SPE
LUNCAS CAUSA ORIS ACCEDUNT .**

VIII. Quod non per mittantur ecclesiastica ad hereticorum
coemiteria uel ad ea que ab eis appellantur martyria
orationis causa uel sanitatis accedere . sed huiusmo di
si fideles fuerint certo tempore . communionem priuari .

poenitentem autem & confitentem se deliquisse conuenit
 suscipi. **DE HIS QUI CUM HERETICIS
 NUPTIARUM COPULAM IUNGANT.**

X **Q**uod non oporteat indifferenter ecclesiasticos foedere
 nuptiarum hereticis suos filios filiasque coniungere.
**NON CONGRUERE PRÆBYTERAS
 IN MULIERIBUS ORDINARI.**

XI **Q**uod non oporteat easque dicuntur præsbyteris pre
 sidentibus in ecclesiis ordinari. **DE EPISCOPA
 LIBUS ORDINATIONIBUS.**

XII **V**t episcopi iudicio metropolitano & eorum episcoporum
 quicircum circa sunt pro ueantur ad ecclesiasticam
 potestatem. hi uidelicet qui plurimo tempore probantur.
 Tam uerbo fidei quam recte conuersationis exemplum.
**IUDICIO MULTITUDINIS ORDINATIO
 NES FIERI NON DEBERE.**

XIII **Q**uod non sit permitendum turbis electiones eorum
 facere qui sunt ad sacerdotium pro uehendi.
**AD ALIAS PARROECIAS EULOGIASQUE
 OBLATIS MINIME DESTINANDAS.**

XIII **Q**uo dicitur nullomodo causa eulogiarum tempore paschalis
 festa ad alias parroecias debeant destinari.
**DE HIS QUI DEBEANT IN AMBONE
 IO ESTI IN PULBITO PSALLERE.**

XV **Q**uod non oporteat amplius præter eos qui regulariter

cantores existunt. qui & de codice canunt alios impulsum
conscendere & in ecclesia psallere. **DE LECTORIBUS
QUAE DEBEANT SABB. RECENSERI.**

XVI Quod in sabbato euangelica cum aliis scripturis legi conueniat.
**QD INTERSTITIUM PSALMORUM
DEBEAT IN CONGREGATIONIBUS FIERI.**

XVII Quod in conuentu fidelium nequaquam psalmos continuare
conueniat sed inter uallum id est per psalmos singulos recenseri
debeant lectiones. **DE PRÆCIBUS NONA ET UESPERA CELEBRANDIS**

XVIII Quod id ipsum semper officium praecum nona & uespera semper
debeat exhiberi. **DE PRÆCIBUS POST OMELIAS
ID EST POST SERMONES HABITOS AD POPULUM PRO
FERENDIS ET DE HIS QUOD INTRA SACRARIUM
COMMUNICARE CONUENIAT.**

XVIII Quod oportet seorsum primum post allocutiones episcoporum
orationes super cathecumenos celebrari. & postquam cathecumini
egressi fuerint super eos qui sunt in poenitentiam praecem fieri.
his & iam accedentibus ad manum sacerdotis & discedentibus
tres orationes consummari fidelium. Ita ut prima quidem
sub silentio. secunda uera & tertia per exclamationes solitas
expleatur. & ita demum pacem sibi uicem dabunt. & postea
quam dederit episcopus presbyteris osculum pacis. Tunc laici
pacem sibi tribuent. & ita sc̄a celebrabitur oblatio. solis autem
ministerio sacro deditur ad altare ingredi & communicare
ibidem liceat. **DE HONORE QUE PRÆSBYTERIS
DIACONI QUI SUBMISSIS DEBEANT EXHIBERE.**

XIX Quod non oportet diaconum coram presbytero sedere.

sed iussione praerbyteri sedeat. similiter autem & diaconis honor debeat ab obsequentibus. Id est subdiaconis & omnibus clericis. **QD SUBDIACONI DIACONO. ID EST A SECRETARIO.**

XXI Quod non oporteat subdiaconos habere locum. **SIN & IMOTI** in diaconico & dominica uasa contingere. **SUBDIACONOS CUM ORARIS AD SISTERE NON DEBERE.**

XXII Quod non oporteat subdiaconum uti oratio ne hostia derelinquere. **LECTORES CANTORESQUE CUM ORARIS AGERE SUUM OFFICIUM NON DEBERE.**

XXIII Quod non oporteat lectores aut cantores orari uti & ita lege & t psallere. **QD NULLUS ECCLESIASTICORUM IN TABERNIS COMEDERE DEBEAT.**

XXIII Quod non oporteat sacroministerio debitos a presbyteris usque ad diaconos & reliquum ecclesiasticum ordinem. Id est usque ad subdiaconos lectores cantores exorcistas & hostiaris & ex numero continentium & monachorum ingredi tabernas. **QD SUBDIACONI NON DEBEANT BENEDICERE UEL BENEDICTIONEM TRIBUERE.**

XXV Quod non oporteat subdiaconos panem dare uel calicem benedicere. **DE EXORCISIIIS QUI NŌ AB EPIS ORDINATI.**

XXVI Quod hi qui non sunt ab episcopis ordinati tam in ecclesiis quam in domibus exorcizare non possint. **QD DE CONUITIIS QUAE EX AGAPIS FIUNT HIS CARUM PARTES ACCIPERE DEBEANT.**

XXVII Quod non oporteat sacroministerio debitos clericos aut laicos ad agapen uocatos ciborum partes accipere. propterea quod hinc ecclesiastico ordini fiat iniuria. **IN ECCLESIA PRANDIA FIERI NON DEBERE.**

XXVIII. Quod non oporteat in dominicis id est in domini ecclesiis
 conuiuia quae uocantur agape fieri. nec in radomum di
 comedere uel acubitos sternere. **DE XPIANIS QUI SE
 SABBATIZARE UEL IUXIA QUEDAM MODU IUDAIZARE NOSCUNT.**

XXV. Quod non oporteat xpianor iudizare & otiam in sabbato sed
 operari eos in eodem die. praeferentes autem in ueneratione
 dominicum diem si uacare uoluerint ut xpiani hoc faciant. Quod
 si reperi fuerint iudizare anathema sint xpo.

**DE UIRIS CUM MULIERIBUS
 LAUACRA CELEBRANTIBUS**

XX. Quod non oporteat sacris officis deditos aut clericos aut con
 tinentes uel omnem laicum xpianum lauacra cum mulieribus
 celebrare. quia haec apud gentes reprehensio prima est.

**DE HIS QUI IN HERETICIS IUNGUNT
 FOEDERA NUPTIARUM**

XXI. Quod non oporteat cum hereticis uniuersis nuptiarum foedera
 celebrare. nec eis filios dare uel filias sed magis accipere. si tamen
 xpianos se fieri promittant. **AB HERETICIS EULO
 GIAS ACCIPERE NON DEBERE.**

XXII. Quod non oporteat ab hereticis eulogias accipere. quae sunt
 maledictiones potius quam benedictiones.

DE SCISMATICIS

XXIII. Quod non oporteat cum hereticis aut scismaticis pariter orare.

DE MARTIRIBUS HERETICOR

XXIII. Quod omnem xpianum non oporteat deserere martyres xpi.
 & ire ad pseudo martyres. id est hereticorum. & quos ipsos
 confect hereticos extitisse. hinc namque sunt alienati ad

fit igitur anathema qui ad tales accesserit.

DE HIS QUI ANGELOS COLUNT

XXXV Quod non oporteat christianos ecclesiam dei relinquere & ire atque angelos nominare & congregationes facere quae interdicta noscuntur. si quis igitur inuentus fuerit huic occultae idolatriae seruiens sit anathema quia dereliquit dominum nostrum Iesum Christum filium dei & idolatriae tradidit.

DE HIS QUI INCANTATIONIBUS ET PHYLACTERIA UTUNTUR

XXXVI Quod non oporteat sacris officis deditos uel clericos magos aut incantatores existere phylacteria quae animarum suarum uincula conprobantur. eos autem qui his utuntur ab ecclesia pelli praecipimus.

DE HIS QUI AB HERETICIS ET IUDEIS FESTIUITATIBUS EORUM DONASUSCIPIUNT.

XXXVII Quod non oporteat a iudeis uel hereticis ea quae mittuntur munera festiua suscipere nec cum eis festa celebrare.

DE CHRISTIANIS QUI IUDAEORUM AZIMAM COMEDUNT.

XXXVIII Quod non oporteat azima iudaicis accipere & communicare impietatibus eorum.

DE CHRISTIANIS CELEBRANTIBUS FESTIS GENTILIUM.

XXXVIII Quod non oporteat cum gentilibus festa celebrare & communicare prauitatibus eorum qui sine deo sunt.

DE EPISCOPIS QUI EX QUALIBET CAUSA UOCANTUR AD SYNODUM UERTANI.

XL Quod non oporteat episcopus ad synodum uocatus omnino contemnere sed protinus ire & docere uel discere ea quae ad correctionem ecclesiae uel reliquarum pertinentium rerum. se ipsum uero qui contempserit accusabit nisi forte

per egritudinem ire non possit. **QD SINELITTERIS
SACROMINISTORIOSERUIENTES
PROFICISCINONDEBEANT.**

I. Quod non oporteat sacerdotem uel clericum sinelitteris proficisci canonicis. **QUODPRETEREPMCLERICUS
PROFICISCINONDEBEAT.**

II. Quod non oporteat sacerdotem uel clericum preter iussionem sui proficisci pontificis. **QD SUBD ADHOSTIUMTERSEUERENT.**

III. Quod non oporteat subdiaconum salampaululum ianuam deserere & orationi uacare. **UT ADSACRARIUMMULIERESNINTROEANT**

III. Quod non oporteat ingredi mulieres ad altare. **DEHIS
QUICIRCA MEDIAM SEPTIMANAM ADBAPTISMAUENIUNT.**

IV. Quod non oporteat adbaptisma quemquam post dua quadragesima ebdomada admiti. **DEREDITIONEBAPTIZANDORUM.**

V. Quod oporteat eos qui adbaptisma ueniunt fidem discere. & quinta feria septimana maioris episcopi aut presbiteris reddere. **DEHISQUI INEGRITUDINE BAPTIZANTUR**

VI. Quod oporteat eos qui in egritudine percipiunt baptismum postquam conualuerint fidem perdiscere & scire cuius muneris participes facti sunt. **UT POST BAPTISMA XPI SMANDEI**

VII. Quod oporteat eos qui baptizantur post lauacrum xristi celeste percipere & regni xpi participes inueniri. **OBLATIONES OFFERRI IN QUADRAGESIMA N OPORTERE.**

VIII. Quod non oporteat in quadragesima panem benedictionis offerri nisi sabbato & dominico. **NON DESERELE LUNIS
SOLUS IN QUINTA FERIA MAIORIS SEPTIMANE.**

Quod non oporteat in quadragesima in ultima septimana.

quinte ferie. ieiunium soluere totamque quadragesimam sine ueneratione transire. magisque conueniat omnem quadragesimam distincto uenerari ieiunio.

**NON DEBERE IN DIEBUS IEIUNIORUM
COMMEMORATIONES MARTIRIUM FIERI.**

Lj. Quod non oporteat in quadragesimum martyrum natalicia celebrari. sed eorum sancta commemoratio in diebus sabbatorum & dominicorum fieri conueniat. **UT NATALICIA UEL NUPTIAE IN QUADRAGESIMA NON FIANI.**

Lij. Quod non oporteat in quadragesima aut nuptias aut natalicia celebrari. **UT IN CHRISTIANORUM NUPTIIS.**

Lliij. Quod oporteat christianos euntes ad nuptias plaudere uel psallere. sed uenerabiliter cenare uel prandere sicut christiani decet. **NON LICERE CLERICIS LUDICRIS SPECIACULIS INTERESSE.**

Liiii. Quod non oporteat sacerdotes aut clericos ex collatorum uel commissationibus conuiuia celebrare. hoc autem nec laicis posse congruere. **NON LICERE PRESBYTERIS INTROIRE AD ALTARE PRIUS QUAM INGREDIAT EPISCOPUS.**

Lv. Quod non oporteat presbiteros ante processionem episcopi introire sacrum sedere sed cum episcopo debent ingredi uel in subseclis sedere nisi forsitan infirmitate detineatur. aut proficiatur episcopus. **QUI IN AGRIS UEL IN POSSESSIONIBUS DEBEANT ORDINARI.**

Lvi. Quod non oporteat in uillulis aut in agris episcopi constare sed uisitatores. uerum tamen iam pridem constare nihil faciam praeter consuetudinem episcopi ciuitatis. similiter

& praeter byteri preter consilium ep̄i nihil agant. **OBLATIONES
OFFERRE IN DOMIBUS NON OPORTERE.**

LVI. Quod non oporteat in domibus oblationes celebrari ab ep̄is uel a priſ.

quod psallere uel legere in ecclesiis cogent

VIII. Quod non oporteat plebe os psalmos in ecclesia cantari nec libros
preter canonum legi. sed sola sacra uolumina noui testamenti

uel ueteris. **EXPT CANONES CONCILII LAJOENS**

INCIPIT REGULE CONSTANTINOPOLITANI. num 4 p̄m

Sub theodosio piſſimo imperatore apud constantinopolim

exposita sunt canones. num. **III.** haec definitiones expositae sunt

ab ep̄is. Centum quinquaginta qui in ipsum apud constantinopolim
conuenerunt quando beatus nectarius ep̄s est ordinatus.

UT EA QUAE APUD NICHEAM STATUTA

IN MOTA PER MANEANT EIUSDEM ANATHEMATE ARRIANORUM

EUNOMIANORUM MACEDONIANORUM SABELLIANORUM

PHOTIANORUM MARCELLIANORUM ET APOLLINIANORUM

Idem non uolendam patrum trecentorum decem & octo.

Fui apud nicheam bythinie conuenerunt. sed manere eam firmam
& stabilem & anathematiendam omnem heresem & speculiter

euomanorum uel anomianorum & arrianorum uel eudoxianorum

& machedonianorum uel spu sc̄o resistentium. & sabellianorum

& marcellianorum & photianorum & apollinarianorum

DE ORDINE SINGULARUM DIOECESON

ET DE PRIVILEGIIS QUAE EGYPITIS

ANTIOCE CONSTANTINOPOLITANIS

II. Qui sunt super dioecesi ep̄i nequa que debent quam ad ecclesias
quae sunt extra p̄fixos sibi terminos accedant. nec eas

*Celebratum
sub Simaco PP.
381. i. macedoniam*

ac p̄sumptione confundant. sed iuxta canones alexandrinus
 antistes qualesunt in egypto regat. solummodo & orientis epi
 orientem tantum gubernent. ser uat̄ priuilegiis quaenicenis
 canonibus ecclesiae anthiocene tributa sunt. Asiana quoque
 dioeceseos epi. ea solum qualesunt in asiana dioecesi dispensent. Nec
 non & ponti epi. et tantum qualesunt in ponto & thraciarum quae
 intra eius sunt gubernent. Non uocati autem epi ultra dioecesium
 non accedant propter ordinationes faciendas uel propter
 alias dispensationes ecclesiarum. ser uata uero quae scripta est.
 De gubernationibus regula manifestum est quod illa qualesunt
 per unam quamque prouinciam ipsius prouinciae synodus
 dispensat. sicut in ceno constat decretum esse concilio. Ecclesiar
 autem di in barbaricis gentibus constitutas gubernari conuenit.
 Iuxta consuetudinem quae est a patribus obser uata. uerum
 tamen constantinopolitanus ep̄s habeat honoris primatum
 post romanum ep̄m. propt̄ea quod urbs ipsa sit iunior roma.

DE MAXIMO IN LICITA ORDINATIONE.

III De maximo cynico & eius in ordinata constitutione. quae
 constantinopoli facta est. placuit ne quem maximum ep̄m esse
 uel fuisse. nec eos qui ab ipso in quolibet gradu clerici sunt
 ordinati. Cum omnia quae ab eodem perpetrata sunt in irritum
 deducta esse uideantur.

EXPOSITIO FIDEI CENTUM QUINQUAGINTA SCORUM QUI CONSTANTINOPOLI CONGREGATI SUNT.

III Credimus in unum d̄m patrem omnipotentem factorem
 celi & terre. uisibilium omnium & inuisibilium. & in unum
 d̄m ih̄m xp̄m filium d̄i natum ex patre ante omnia secula.

dñm uerum de dō uero. natum non factum consubstantialen
 patrem per quem omnia facta sunt qui propter nos homines & sa-
 lutem nrām descendit. & incarnatus est de spū scō ex maria uirgine
 & in humanatus est & crucifixus est pro nobis sub pontio pilato & se-
 pulchus est. & resurrexit tertia die. ascendit in caelos sedet ad dex-
 teram dī patris. Iterum uenturus cum gloria iudicare uiuos
 & mortuos. cuius regni non erit finis & in spū scō dñm & uiuifi-
 cantem ex patre procedentem cum patre & filio adorandum
 & glorificandum. Quilo catuus est per scōs prophēas in unam
 catholicam & apostolicam ecclesiam. ^{unū} Confiteor unum baptisma
 in remissionem peccatorum. ^o Exspectamus resurrectionem
 mortuorum uitam futuri seculi amen. **ET SUB SCRIBERUNT**
EPISCOPI CENTUM QUINQUAGINTA-QUINQUE DE
CONCILIO CONGENERUNT DATUM

150 xpi

Nectarius. constantinopol. **PROUINTE EGYPIT.**

Timotheus. alexandrinus. Dorotheus. oxyrincheta.

PROUINTE PALESTINE. Quirillus. hierosolimitē. ^{ang}

cyrellus Hierosolimitē

Gelasius. cesariensis. Macer. hiericuntos. Dionisius.

diopolitanus. Priscianus. seuastensis. Saturnius. squitopolē.

Rufus. nicopolitanus. Auxentius. ascalonitanus. Eusianus.

iannēsis. **PROUINTE PHOENICAE**

Leon. tyro. paulus. sidonensis. Nestabor. ptolomiadēsis.

Phylippus. damascensis. Barachus. paneadensis. Timotheus.

bericus. Basilides. biblensis. moamus. aradensis. Alexandris.

arcundensis. **PROUINTE SYRIAE QUILE**

Melitus. antiochensis. Pagasius. leodicensis. Iohannis. apamensis.

byrus. seleuciensis. Eusebius. epiphaniensis. marciurus. seleucobo:

: litanj

Paronlur. larisensis. feberus. partensis. Flavianus. ethelpid.
prbte. anthiocensis. Eusebius. chalcidensis. Dominus. cabalensis.

Basilinus. refanensis. **PROVINCIAE ARABIAE.**

Agapius. & bagadius. **PROVINCIAE BOSTRON.**

heliadius. dionisiensis. Gramus. adradensis. Chilon.
constantiniensis. Seuerus. neaspolitianus. **PROVIN**

ITIAE OSOROENE. Eulogius. edesensis. Uitor

carro nensis. Abramius. bathonensis. **PROVINCIA**

MESOPOTAMIAE. Maras. amidensis.

Bathes. constantinianensis. Jobianus. aemarensis. **PRO**
UINCIAE AUGUSTO-EUFRASIAE.

Theodotus. hieropolitanus. Anthiocos. samotacensis. Isidorus.

cyrrensis. Jobinus. perrensis. Maris. dolicensis. **PRO**

UINCIAE CILICIAE. Dio dorus. tarsensis.

Quiriacus. adinensis. Etychius. epifaniensis. Germanus.
coricensis. Acrios. Iesirensis. Filamasus. pempeciopolis.

Olympius. pompsuentiar. Pilomofus. alexandrinus. Pera
lippium. prbte. cappadoce. Gladius. caesariensis. gregorius.
nysensis. Eferius. tranensis. Borborius. coloniensis.

Olympius. parnassensis. Gregorius. nazarenis. **PRO**
UINCIAE ARMENICAE MINORIS.

Otreus. Arabissensis. **PROVINCIAE ISAUARIAE**

Symposius. seleucensis. montanus. claudianopolis. per
paulum. prbte. filotheus. irenopotin. Ypsistius. filadelfius.
musonius. celendortianus. marinus. dasidadensis.

Theodosius. anthiocenus. Artemius. atropolitanus. neon.
selinuntiensis. montanus. Diocesariensis. Eusebius. olbitensis.

PROVINTIAE CYPRIUM.

Jut. pafensis. Theu pomfer. timitinus. Thi con - tamassensis.
mnemius. citensis.

PROVINTIAE PAPHLAG.

Troilus. geonensis. Gsus. lyrbensis. Longinus. columbrasensis.
Theodolus. corocasiensis. Esichius. cothemensis. Iuesianus.
cassonensis. mydus. panemunensis. Heracledis. thicensis.

PROVINCIAE LUCANIAE.

Theodolus. sialuu. Pampeniur. ariasis. Amplilocius. icomensis. Cysillus.
umanadensis. Aristofanus. soroparensis. paulus. lufrensis.

Inrus. coriensis. Darius. misaensis. Leonaur. pergensis.

Theodosius. hydensis. Eustatios. canonensis. Dapnus. deruersis.

Eugenius. pasalonensis. Illaurius. isauronensis. Seuerus.

PROVINCIAE PISTOIE.

Optimus. anthiochenus. Thesmissius. adriopolitanus.

Attalus. prostranensis. Ananius. adadonensis. faustus.

limnensis. Jonus. salagasensis. Callenicus. poemandrensis.

Eustatius. metropolitanus. Patricius. paraluensis.

Lucius. neapolitanus. Longinus. sozopolitanus. per

simplicium prbm. Tyrannus prbe. arimori. Auxanon

prbe. apoemias. Eladius prbe. conanon. Theosebius.

filio milienis. perbassum^{prb}. lucie. Tatianus. mirensis.

Pionius. chomatensis. Eudemus. patirensis. Patricius.

enoianensis. Lupianus. Dimirensis. macedon. xandulensis.

Romanus. bibonensis. Thoantonus. araxunensis.

PROVINCIAE FRIGIAE SALUTARIS.

Vitus. brimnensis. Auxanianus. eucarpiensis.

PROVINCIAE PAGATIANAE.

Nectarius appienens. Theodorus eumenens. Per profutur.
 prbt cesariae. Eudocius. afrodisius. Leontius. cybiriens.
PROVINTIAE BYTHINIAE. Eufraius.
 nicomediens. Dorotheus. nicenus. Olympius. neo cesariens.
 Theodolus. calcedonens. Eufachius. profensiens. **PRO**
UINIAE PONTIACASIAE. Pansofius.
 ibirens. Prouintiae misiae. **M**artyrius. martiopolian.
PROVINTIAE SCUTHIAE. Cerontius.
 tomemens. Etherius. ter somitanus. sebastianus. ancialiensis.
PROVINTIAE PONTIS AZTII. immontiens.
 Prouintiae. ponto polemoniaci. Atarbius. percylum lectorem.
EXPLICIT CANON CONCILII CONSTANTINO
POLITANI.

INCIPIUNT REGULAE ECCLE
STIATICAE PROMULGATAE
A CALCEDONENSIS SCO CONCILIO
NUMERO. XXVII. DECANONIBUS
UNIUSCUIUSQUE CONCILII.

*Non e q. p. m. y.
 Habetur sub Leone I. pp.
 anno. f. 452.*

- I.** **R**egulae scorum patrum per singula nunusque conalia
 constitutas proprium robor optinere decreuimus.
 Quod non oportet. episcopos aut quem lib & ex clero
 per pecunias ordinari.
- II.** **S**iquis epus per pecuniam fecerit ordinationem. & sub p̄cio
 redigerit gratiam quem non potest uendi. ordinauerit.
 quae per pecunias. ep̄m aut p̄m. aut diaconum uel quem
 lib & ex his qui connumerantur in clero. Aut promouerit
 per pecunias dispensatorem. uel quem quam qui sub iecus est

regulae pro suo turpissimi lucri commodo. Ipsi hoc
 ad temptata probatum fuerit pro prigradus periculo sub
 iacebit. & qui ordinatus est nihil ex hac ordinatio natione
 uel promotione quae est per negotiationem facta proficiat
 sed sit alienus ea dignitate uel sollicitudinem quam pecuniae
 quae sunt. si quis uero mediator tam turpibus & nefandis
 datus uel acceptus extiterit. si quidem clericus proprio fuerit
 gradu decidat. si uero laicus aut monachus. anathematizetur.
**Q̄D NON OPORTET EPISCOPOS
 CLERICOS ET MONACHOS PRAE
 DIAALIENAS CONDUCERE**

Peruenit ad sem synodum quod quidam qui clerici uidentur
 alleci propter lucra turpia conductores alienarum
 possessionum fiant. & secularia negotia sub cura sua suscipiant.
 Quod quidem ministerium par uis pendentes saecularium
 uero discurrentes domos & propter auaritiam patrimoniorum
 sollicitudines sumentes decreuit. Itaque sem hoc magnum
 que concilium nullum. deinceps non episcopum non clericum uel
 monachum. aut possessiones conducere. aut negotiis secularibus
 se misceri praeter pupillorum. si forte leges imponant in ex
 cussabilem curam. aut ciuitatis episcopum ecclesiasticarum rerum
 sollicitudinem habere precipiat. aut orphanorum & uiduarum
 eorumque quae sine ulla prouisione sunt personarum.
 quae maxime ecclesiastico indigent adiutorio propter
 amorem domini causa deponat. si quis autem transgredi
 de cetero statuta temptauerit huiusmodi ecclesiasticus
 increpationibus subiacebit.

DE HORE MONACHIS CONPHE
 UTE IN NULLUS EORUM TEMPLUM
 ECCLESIASTICAM AUT SECULARIA
 INQUIETATE NEGOTIA NEC
 ALIENUM SERUUM PŒT CONTI
 NENTIAM DOMINI EIUS SUSCIPERE.

IIII.

Qui uere & sincere singularem sectantur uitam competenter
 honorentur. Quin̄ uero quidam utentes habitum monachi
 ecclesiastica negotia ciuili aque conturbant. Circumcunter
 indifferenter urbes nec non & monasteria sibi in fatuere
 temptant. Placuit nullum quidem usquam aedificare
 aut constituere monasterium uel oratoriū domum preter
 conscientiam ciuitatis ep̄i. monachus uero per unamquāq;
 ciuitatem aut regionem subiectore esse ep̄o. & quietem diligere
 & intentos esse tantummodo ieiunio & orationi. In locis
 quibus renunciauerunt seculo permanenter. Nec ecclesi
 asticis uero nec secularibus negotiis communicent. uel in aliquo
 sint molesta propria monasteria deserentes. nisi forte his
 propter opus necessarium ab ep̄o ciuitatis. Nullum uero
 recipere in monasterium seruum obtentu monachi preter
 sui domini conscientiam transgredientem uero hanc defini
 tionem nrām. excommunicatum esse decreuimus ne nomen di
 blasphemetur. uerum tamen ep̄m conuentu ciuitatis con
 petentem monasteriorum prouidentiam gerere.

NON TRANS MIGRANDUM DE
 CIUITATE IN CIUITATEM.

V

De his qui trans de ciuitate in ciuitatem. ep̄iscopis

aut clericis placuit ut canones quide hac re a sc̄is pa-
tribus statuta sunt habeant propriam firmitatem.

**Q̄D NON OPORTET ABSOLUTE
QUOLIBET ORDINARE.**

Nullum absolute ordinari debere presbyterum aut diaconū
nec quemlibet in gradu ecclesiastico. nisi specialiter ecclesie
ciuitatis. aut possessiones aut martyrii aut monasterii
qui ordinatus est pronuntietur. Qui uero absolute
ordinantur decreuit sc̄a synodus irritam habere. huius
cemodi. manus impositionem. & nusquam posse ministrare

ad ordinandis iniuriam. **DE CLERICIS ET
MONACHIS NON MANENTIBUS
IN SUO PROPOSITO.**

Qui semel in clero deputati sunt aut monachorum uitam
expetuerunt. statumur neque ad militiam neque
ad dignitatem aliquam uenire mundanam. Aut hoc
temptantes & agentes poenitentiam quo minus redeant
ad hoc quod propter d̄m primitus elegerunt. anathematizari.

**DE CLERICIS QUI SUNT IN P̄THO
MONASTIIBUS ATQUE MARTYRIIS SUB
POTESTATE EPISCOPORUM UNIUSCUIQUE
CITATIS EXISTANT.**

Clerici qui praet̄ficiuntur p̄thoicis uel qui ordinantur
in monasteriis & basilicis martyrum sub episcoporum
qui in unaquaque ciuitate sunt secundum sc̄orum patrum
traditiones potestate permanant nec per contumaciam
ab ep̄o suo dissiliant. qui uero audiente uertere huiusmodi firman-

quocumque modo nec proprio subiciuntur ep̄o. siquidem clericis sunt canonum correptionibus subiacebunt. si uero laici uel monachi fuerint. communione priuentur.

**Q̄N̄O P̄ORTEAT CLERICOS HABENTIS
AD UER SUS IN UICEM NEGOTIAM PROPRIAM
EP̄ISCOPUM UEL IN QUARE ET AD SECULARIA
IUDICIA CONUOLARE**

VIII

Siquis clericus aduersum clericum habet negotium. non deferat ep̄m proprium & ad secularia percurrat iudicia. Sed prius actio uentiletur apud ep̄m proprium uel certe consilio eius de ep̄i. Apud quos utreque partes uoluerint iudicium continēte. si quis autem p̄ter haec fecerit canonicis correptionibus subiacebit. Quod si clericus habet causam aduersus ep̄m proprium. uel ad uersus alteram apud synodum prouinciae iudicetur. Quod si aduersus eiusdem prouinciae metropolitanum ep̄s. uel clericus habet quae relam. Petat primatem dio ceseos aut sedem regiae urbis constantinopolitane & apud ipsum iudicetur.

**Q̄N̄ LICET CLERICO IN DUARŪ CIUI
TANTIŪ ECCLESII MINISTRARE**

X

Non licere clericum induarū ciuitatum conscribi simul ecclesiis. & in qua initio ordinatus est & ad quam confugit quasi ad portuorem ob inanis gloriae cupiditatem. hoc autem facientes reuocari debent & ad suam ecclesiam in qua primitus ordinati sunt & ibi tantummodo ministrare. si uero iam quis translatus est ex alia in aliam ecclesiam prioris ecclesiae uel martyriorum quae sub eas sunt aut p̄butorum. aut xenodotorum rebus in nullo communicent. eos uero qui ausi fuerint post definitionem

magne & uniuersalis huius synodi quicquam ex his que
 prohibita perpetrare. decreuit scilicet synodus a proprio huius
 modi gradu recedere. **QON OPORTET A LOCIS
 EPISTULATRIBUS HONESTIORES
 AUT COMENDATICIIS LITTERIS APPROBARI.**

I. Omnes pauperes & indigentes auxilio. cum proficiantur
 sub probatione epistolis uel ecclesiasticis pacificis. tantummodo
 commendare decreuimus & non commendaticis litteris.

Propter quod commendaticias litteras honoratioribus tantum
 modo prestari personis conueniat. **UINEQUALIUM
 IN DUOS METROPOLITANOS PRO
 UINCIA DIUIDATUR.**

II. Per uenit ad nos quod quidam preter ecclesiastica statuta
 facientes conuolunt ad potestates & per gramaticam
 formam in duo unam prouinciam diuiserunt. Ita ut ex hoc
 facto duo metropolitani esse uideantur in una prouincia.
 statuit ergo scilicet synodus de reliquo nihil ab episcopis tale temptari.
 Alioquin qui hoc admisit fuerit a missione gradus proprii subiacet.
 Quaecumque uero ciuitas litteris imperialibus metropolitani
 nominis honore subnixesunt. honore tantummodo perfruantur.
 & qui ecclesiam eius gubernat episcopus saluis salicis & uere metro
 politis priuilegiis suis quod non oportet peregrinos.

**CLERICOS SINE COMMEN
 TICIIS MINISTRARE.**

III. Peregrinos clericos & lectores in alacritate preter
 commendaticias litteras siue episcopis nusquam poenitus
 ministrare debere. **QON NON LICEAT CLERICIS**

UXOREM SECTAE ALTERIUS ACCIPERE

XIII. Quod in quibusdam prouinciis concessum est lectoribus & psalter
uxores ducere. statuit sc̄a synodus non licere cuiquam
ex his accipere secte alterius uxorem. Qui uero ex huiusmodi
coniugio iam filios susceperunt. si quidem p̄uenti sunt ut
ex se gentes apud hereticos baptizarent. Offerre eos ecclesiae
catholice communioni conueniē. Non baptizatos autem
non posse alterius apud hereticos baptizari. sed neque copulari
debet nuptura heretico iudeo uel pagano nisi forte pro
mittat ad orthodoxam fidem se persona orthodoxe copulanda
transfere. si quis autem hanc definitionem sc̄e synodi
transgressus fuerit correptioni canonice subiacebit. **DE DIA
CONISSIS MULIERIBUS**

XV. Diaconissam non ordinandam ante annum quadragesimū
& hanc cōm sum molibramine. si uero suscipiens manus
inpositionem & aliquantum temporis in ministerio per
manet semet ipsam tradat nuptias gratiēdi contumeliam
faciens anathematizetur huiusmodi tam eo qui eidem
copulatur. **DE VIRGINIBUS**

XVI. Virginem quaesedō dñō consecrauit. similiter & monachum
non licere nuptialia iura contrahere. Quod si hoc inuenire
fuerint perpetrantēs excommunicentur. Confitematur
autem decreuimus ut habeat auctoritatem eiusdem loci
ep̄i misericordiam humanitatemque largi.

DE PARROECIIS

XVII. Singularum ecclesiarum rusticarum parroecias uel in possessionibus

manere inconcussas illis episcopis quae eas retinere noscunt.
 & maxime si per tricennium eas absque ui obtinentes
 sub dispensationem referunt quod si intra tricennium facta
 de his uel fiat alteratio. Licet et si quis elector adserunt
 apud sanctam synodum prouinciae. De his mouere certamen.
 Quod si quis a metro politano leditur apud primatem dioeceseos
 aut apud constantinopolitanam sedem iudicetur sicut
 superius dictum est. Si quauero ciuitas potestate imperiali
 nouata est. aut si protinus innouetur. Ciuiles dispositiones
 & publicas ecclesiasticarum quoque parroeciarum ordines
 subsequantur. **DE CONIURATIONE
 UEL CONSPIRATIONE.**

Coniurationis uel conpirationis crimen uel ab exteris
 legibus est omnino prohibitum. multo magis hoc in diuina ecclesia
 nefas admonere conuenit. si qui uero clerici uel monachi
 repperiti fuerint coniuantes aut conspirantes aut infidias
 ponentes. episcopi. aut clericis gradu proprio poenitus abiciantur.

**QUOD OPORTET IN PROUINCIS BIS
 IN ANNO CONCILIA CELEBRARI.**

Peruenit ad aures nostras quod in prouinciis statuta episco-
 porum concilia minime celebrentur. & ex hoc plurima
 negligantur ecclesiarum causarum quae correctionis
 indigent. Decreuit itaque sancta synodus secundum canones
 patrum bis in anno episcopi in idipsum. In unamquamque
 prouinciam conuenire quometropolitano antistes pro-
 bauent. & corrigere singula si qua fortassis emerferint.
 Quicumque uero non aduenerint. episcopi. Resident autem

in suis ciuitatibus & hoc in sua incolumitate consistunt.
omni que in excusabili & necessaria occupatione pro
bantur. liberi fraterno corripiantur affectu.

**QUOD MINIME CLERICOS TRANS
MIGRARI CONUENIAT.**

XX. Clericos in ecclesia ministrantes sicut iam constitutum
in alterius ciuitatis ecclesiam statutos fieri non oportet
sed contentos esse in quibus ab initio ministrare meruerunt.
exceptis illis qui proprias amittentes prouincias ex ne
cessitate ad aliam ecclesiam transferunt. si quis autem episcopus
post hanc diffinitionem suscipiat clericum ad aliam episcopatum
pertinentem. placuit & susceptum & suscipientem comunione
priuari. Donc it qui migrauerat clericus ad propriam
fuerit regressus ecclesiam.

**DE EPISCOPORUM
AUT CLERICORUM ACCUSATIONIBUS.**

XXI. Clericos aut laicos accusantes episcopos aut clericos passim & sine
probatione ad accusationem recipi non debere nisi prius
eorum discutatur existimationis opinio. **QUOD NOLLEAT
CLERICIS POST MORTEM SUI
EPISCOPUS AD OBTINENTES DIRIGERE.**

XXII. Non licere clericis post obitum sui episcopi res ad eum pertinentes
diripere. sicut antiquis quoque est canonibus constitutum.
Quod si hoc facere temptauerint graduum suorum periculo
subiacebunt. **DE CLERICIS ET MONA
CHIS QUI PRIMO LUNIA TERSUI EPIS
AD URBERECIAM CONSTANTINO
POLIM UENIUNT.**

III **V**entadaures sc̄i concilii quod quidam clerici & monachi
 quibus nihil ab ep̄o suo commissum est. Et t̄m quando
 & communionē ab ep̄o priuantur. Peruenientes ad urbem
 regiam constantinopolitanam in adiutorio immorentur ex
 alvntes turbas. & statum ecclesiarum commouentes. subuer
 tentes etiam quorundam domos. Decreuit sc̄a synodus huius
 modi. primo quidem pro defensore constantinopolitane sc̄e
 ecclesie commoueri. Ut egrediantur ab urbe regia quod si
 isdem negotiis impudenter insistant. & iam nolentes idem defensor
 expellat ut ad propria loca perueniant. **Q̄ Ñ LICEAT
 MONASTERIA QUAE CONSECRATA S̄
 DIUERSORIAS SECLARIA FIERI**

III. **Q**uae semel dedicata sunt monasteria consilio episcoporum
 maneat perpetuo monasteria. & res quae ad ea pertinent
 monasteriis reseruari. nec posse ex altera fieri secularia
 habitacula. Qui uero hoc fieri permiserint canonum
 sententia subiacent. **Q̄ Ñ OPORTEAT ORDINA
 TIONES EPISCOPOR̄ DIU DIFFERRE**

Quoniam quidam metropolitanorum quantum conperimus
 negligunt commissos sibi greges & ordinationes episcoporum
 facere differunt. Placuit sc̄a synodo intra tres menses ordi
 nationes episcoporum celebrari. Nisi forte necessitas inex
 curabilis preparat & tempus dilationis extendi. Quod si hoc
 minime fecerit correptioni ecclesiae subiacet. uerū
 tamen redditus ecclesiae uiduate penes eo canonum eiusdem
 ecclesiae integri reseruentur. **DE DISPENSATIONIBUS
 SINGULARŪ ECCLESiarŪ**

XXVI. **Q**uoniam in uerbis dam ecclesiarum utrumore coperimus preter economorum episcopi facultates ecclesiasticas tractant. Placuit omnem ecclesiam habentem episcopum habere economum de clero proprio. qui dispenset res ecclesiasticas secundum sententiam episcopi proprii. Ita ut ecclesie dispensatio preter testimonium non sit. & ex hoc dispergantur ecclesie facultates. & sacerdotio maledictionis derogatio procuretur. Quod si hoc minime fecerit diuinis constitutionibus subiacebit.

DE HIS QUI RAPUUNT PUELLAS.

XXVII. **E**os qui rapiunt mulieres sub nomine simul habitandi cooperantes aut conibentes raptoribus. Decreuit sancta synodus ut si quidem clerici sunt decidant gradu proprio si uero laici anathemati tentur.

**EXPLICIT TEXTUS CALCE
DONS CONCILII. INCIPIT CONSTI
TUTIO ET PROES EIVS DEM CONDI**

Actus archidiaconus constantinopolis nouae rome legit sancta & magna uniuersalis synodus quae secundum gratiam & sanctiones piissimorum christianoque imperatorem. ualentianam & martianam augustorum. Congregata apud calchedonam metropolim bithiniae prouinciae in martyrio sanctae martyris euphemiae statuit super adnexa. Dominus noster & saluator christi noticiam fidei confirmandis. Discipulus ius ait. Pacem meam do uobis pacem meam relinquo uobis. Ne ullus a proximo suo dissona & indoctrina pietatis. sed equaliter predicationem ueritatis ostendat. sed quoniam non qui est in equissimus in tanta rationibus pietatis inspergere. noui aliquid contra ueritatem semper inuenient. ab hoc frequent

58
dn̄s n̄r̄. prouidens humano generi purissimum. & fidelis-
simum principem ad zelum fidei suscitauit. & undique
sacer docui principes conuocauit. Quatenus gratia
omnium dn̄o n̄ro xpo operante ab uulibus xpi pestem
mendacii submoueret. Quod quidem fecimus communi
decreto. dogmata fugantes erroris. & integram patrum
renouabimus fidem. Trecentorum decem & octo symbolum
omnibus praedicantes. & tanquam propinquos pietatis
huius consensum recipientes patres adscriptimus. Qui postea
apud magnam constantinopolim conuenerunt. centum
quinquaginta. Quos & ipsi eandem fidem subsignauerunt.
Decernimus statui ordinem. & formas fidei reseruantes.
nos quoque apud ephesum olim facta est sc̄a synodum. Cuius
presides fuerunt sc̄e memoriae celestinus romane urbis
anastasius. & cyrilus alexandrinae ecclesiae. profulgere
quidem recte & immaculate fidei. expositionem trecentorum
decem & octo sc̄orum. & beatissimorum patrum apud nicheam.
sub pie recordationis constantino principe congregatorum.
operare autem & iam centum quinquaginta sc̄orum patrum.
Apud constantinopolim constituta ad inter imendas
quidem quae tunc emergerant hereses. sufficeret quidem
ad plenitudinem cognoscendam pietatis. & confirmationem
prudens hoc & salutare per di gratiam symbolum. De patre
autem & filio & sp̄u sc̄o plenitudinem doceret. Et dñi in
humanationem fideliter accipientibus representat. sed qm̄
ledere p̄dicationem ueritatis conantes. Propriis heresibus
nouas uoces proferunt. hu quidem mysterium dñi.

propter nos diuine dispensationis audentes corrumpere.
 & matris di uirginis appellationem recusant. Alii uero
 confusionem per mixtionemque introducunt. & unam
 naturam carnis. & deitatis. stulte confidunt passibilem
 unigeniti diuinam esse naturam confusionem portent nos
 & dicentes ob hoc illis omnem contra fidem uolens claudere.
 Praesens nunc sc̄a & magna atque uniuersalis synodus
 p̄dicationis huius ab initio inconcussam docens. Constatuit
 p̄ ceteris trecentorum decem & octo sc̄orum patrum fidem
 manere inlesam. & propter illos qui aduersum sc̄m sp̄m
 pugnant. machomenus posterioribus temporibus a patribus
 apud constantinopolim centum quinquaginta congregatis.
 De essentia sp̄s corroborat traditam disciplinam quam illi
 omnibus notam fecerunt non quasi deesse & aliquid p̄cedentibus
 inferentes. sed de sc̄o sp̄u suam sententiam promulgantes
 aduersum eos qui ueritatem ipsius ledere temptauerunt.
 Scripturarum testimonis roborantes. ac uero propter
 illos qui ministerium dispensationis uiolare conantur.
 Et purum hominem esse qui ex sc̄a uirgine maria natus est.
 Impudentiss delirantes epistolas beati quirilli alexandrinae
 ecclesiae p̄sulis synodicas litteras ad nestorium & ad alios
 per orientem acceptissimas habet ad conuincendas
 nestori blasphemias. & ad inter p̄tationem aut amoris
 salutaris symboli quos sedesiderant. Quibus & iam epistolā
 magne & senioris urbis p̄sulis beatissimi & sc̄i ep̄i leonis.
 Quae scripta ē. ad sc̄e memoriae archiep̄m flauianum.
 & ad sensor pessimos eutyces auferendos quippe magni illius

petri confessionibus congruentem. & quandam columnam.
 nubis aduersum prauam dogmatam iure coniunctam
 ad confirmationem recta dogmatas. his enim qui uniuersalem
 filiorum dispensationem conuellerent mysterium
 manentur. Praecipit illos qui passibilem dicitatem unigenita
 ausisunt dicere sacerdotali numero summoueri. & his
 qui duabus naturis xpi premixtionem aut confessionem
 dici estamant repugnandum. uel eos qui celestem aut
 alterius esse substantiae carnem quae illi est. adsumpta
 de nobis formam di neganter abicit. & quid uas quidam
 ante unionem naturas dñi fabulantur. unam uero post
 unionem confingunt anathematizant. Sequentes igitur
 scōs patres unum eundemque confiteri filium & dñm nr̄m
 ih̄m xpm̄ consona uoce omnes docemus. Eundem perfectum
 inditatem. Eundem perfectum inhumanitatem dñm uero
 & hominem. uere eundem ex anima rationabili & corpore
 coessentialem nobis eundem secundum humanitatem
 per omnia nobis similem absque peccato. Ante secula quidē
 de patre genitum secundum dicitatem. In nouissimis autem
 diebus eundem propter salutem nr̄am ex maria uirgine.
 † Theotocon secundum humanitatem unum eundemque xpm̄ †
 filium dñm unigenitum induabus naturis inconfuse
 immutabiliter indiuisē inseparabiliter agnoscendum
 nusquam sublata essentia naturarum propter unionem.
 Magisque salua proprietate utriusque naturae. & n̄
 unam personam atque existentiam concurrentem. Non
 induas personas partitām atque diuisum neque disiunctam

FINIT EIUSDEM CONCL.

Sed unum & eundem filium unigenitum dnm uerbum
ihm sicut ante prophete de eo. & ipse nos ihu xpi erudiuit.
Et patrum nobis symbolum tradidit. His igitur cum omni
undique ueritate diligentia & sollicitudine anobis defendat.
Statuta sc̄a & uniuersalis synodus alteram fidem nulli licere
proferre uel conscribere aut componere aut sentire aut
docere aliquid. eos autem qui ausi sunt componere fidem
alteram fidem aut proferre aut docere. aut tradere alterū
symbolum uolenti uel conuerti. uel ex gentibus ad cognitionē
ueritatis uenire. uel ex iudeis uel heresi. quacumque hoc
si epi fuerint aut clerici alienos esse. epi ab episcopatu. & clericos
ad clero. Si uero monachi aut laici fuerint anathematizari.

ETSUSCRIPSER UNIUERSI EPI

Pascha sinus epi. uicarius domini mei beatissimi atque
apostolici uniuersalis ecclesiae papae leonis urbis rome
synodo presidenti statu consensu & subscripsi. Lucensis
epi ciuitates ecclesiae ausculane. uicarius domini mei
beatissimi. & apostolici uiri uicari uniuersalis ecclesiae
pape urbis rome. Leonis in synodo grece lecta subscripsi.
Bonifacius prbe sc̄e ecclesiae romane statui & subscripsi.
Leontius romanor. anozolius constantinopolitan. prouincie
trachie. III. Quiriacus eraclensis. Pelucianus romanus.
Eudoxus polyt. Lucianus byzet.

**PROUINCIAE TRACHIAE ALIAR
PRONCION. PHILYPPU PULITAN
SEBASTIANUS BERYIS. EPICLETUS
BEROIS. PROUINCIAE**

DIOCLETIANOPOLI-RODOPIS.

Basilus. traopolitanus. Marodianus. caerenus.
 Marius. enuntos. Docimasius. maximianu. prb.

PROUINCIAE-EMIMONTU.

Iobianus. demectu. Prouincia. illiri. vii.
 Anastasius. thesalonicensis. perquentallu. epf. araclensis.
 Saton. philippensis. Dar. damus. barralaa. Maxaminus.
 ferriensis. Nicolaus. seropiens. Anopatus. thassitanos.
 Eusebius. Douerutanus. **PROUINCIAE-ELLADIE-VIII.**

Petrus. corintu. Nicetas. megarensis. Iohannis. messenensis.
 Ofelmus. zeteas. Athanasius. opontuensis. Irenicus.
 naupactuensis. Domnus. plateonensis. Onesimus. algusanos.

PROU. QUIRIAE-PRIMAE-VIII.

Maximus. anthiocenus. Macarius. Laudicensis.
 per eusebium prbm. anthiochenum. Theoctistus. beriensis.
 Gerontus. seleucensis. Rumulus. calchidonensis. Petrus.
 zabulensis. Maras. onosathensis. Sabas. palabensis.

PROUINCIAE-QUIRIAE-SECUNDE-I.

Domnus. appamiensis. per mellitum. larisense.
PROUINC. CILICIAE-PRIME-VIII.

Theodorus. tarauensis. matronianus. pompui. polit.
 per theodorum metropolitani. Alexandrus. sabastensis.
 philippus. adanensis. Ypatius. Iesirensis. Theodorus.
 augustes. Cryssippus. mallitanus. salutus. coricytanus.
 per philippum. adanense. **PROUINCIAE-SECUNDE-III.**

Quirillus. anazarbensis. Policronius. ephiphaniensis.
 Johannes. flaviador. Indemur. ypenupolitanus. Julianus.
 russitanus. Bassianus. mompietensis. Per somfronium
 ep̄m. isauriae. Basilius. saleuciensis. Theodorus. claudio
 politanus. Julianus. caelende rotanus. Johannes. dioceariensis.
 Danielus. anagnosta. Ephiphanius. cęzestorensis.

Nampreus. titiupolitanus. Acatus. antioceus. Lea
 manditor. per papa diacono. Ammonius. latapis. Ar
 lianus. selinuntomensis. Per paulum subdiae. Natalus.

fidel fitanus. tyrannus. germanicensis. **PRO
 UINCIAE FINICES XIII.**

Photus. tyruensis. Damianus. sidonensis. Paulus
 pholomidus. Olimpius. aradopolitanus. Paulus. profi
 ritanus. Thomas. paneador. Petrus. byblutanus.
 Per fotiu. pureutanum. Eustatius. per titu politanus.
 Theodorus. tripolitanus. Paraclidis. arcis. Alexandrus.
 anparadum. Porfirius. botryopolitanus. Per selo seum.
 diae. Fosforus. ftrhosiadensis. **PROUINCIAE
 FINICES LIBANIUS VII.**

Theodorus. damarchenus. Uranius. emisiensis. Joseph.
 elipolitana. Thomas. culre politanus. Valerius. laudi
 censis. eustatius. syle saracensis. Jordanus. arabiensis.

PROUINCIAE ARBIAE XV.

Constantinus. bostron. Gulozius. filadel fiensis.
 Proclus. adraonensis. Theodosius. conothasiensis. Theo
 dor etor. samosatenus. Johannes. cyropolitanus. Ti
 motheus. germaniensis. Eyoletius. dulicis.

Gaiusmanus. Ieygmatos. Patricius. perrensis. Rufinus.
neo cesariensis: **PROUINCIAE OSORONENSIS VIII.**

Nonnus. celabasadesis. Gaiusmas. marcupolint.
Johannis. caron-abramius. cafero circon. Danihelus. macedo
nupolit. Damianus. callinici. pote. Sophronius. constantinople.
Johannis. sacracenus: **PROUINCIAE MESOPOTAMIAE VII.**

Symeon. amidensis. Noe. chepanent. Maras. Aetaniens.
Iebennot. martyru. pote. Gaiusmas. inreles. Eusebius. suphraniens.
PROUINCIAE PALESTINAE PRIMAE VIII.

Iubenalus. hierosolymitanus. Clicon. cesariensis. Perzo
simus. episcopus. medinense. Leontius. achalonitanus. Fotinus
diopolitans. Paulus. anthedonens. Paracleos. azotopolitans.
Pancratius. abiadensis. Policronius. anepatridensis. Stephanus.
Iamniensis: **PROUINCIAE PALESTINAE SECUNDAE V.**

Seuerianus. schitopolitanus. Annianus. capitoliador.
Iebinos. pelli sitanos. Johannes. gadariens. **PROUINCIAE
PALESTINAE TERTIAE VII.**

Berillus. eliensis. Aretas. elusitanus. Musonius. zoroontens.
Marcianus. diotanus. huz. tiras. Maruanus. gaus.
PROUINCIAE PALESTINAE SEPTIMA VIII.

Aticos. nicopolitanus. Marcus. eurias. Peregrinus.
finetenus. Eutacios. adriano politon. Claudius. aschia
mensis. Sotarius. cercarasnes. uon. Fictetos. dodonensis.
Johannis. pruticensis. Lenobius. bofroens. Lucas. doroc
ciensis. Eusebius. apoloniens. Petrus. etimensis.

PROUINCIAE THESALIAE I. Constantinus. Demetrias.
PROUINCIAE CRETAE V.

Martyrius. gorginensis. Gennadius. ebussitanus. Cy-
rillus. subretanus. Eufrazas. Eleutherius. Demetrius.
laupensis. **PROVINCE BYTINIAE PONTICIS. VI.**

Eunomius. nicodemonensis. Anastasius. niceas. Julianus. co.
& prbē. archiepi. leonta. Eleutherius. calchedos. Lallineus.
apamenus. **PROVINCE GALLICIAE PRIMAE. VII.**

Eusebius. ancyranus. Julianus. tabianus. Melitroggor.
lulio politanus. yperethius. asponotaniensis. Acacius.
cinnitanus. Eufrazius. galataniensis. **PROVINCE
GALATIAE SECUNDE. VII.**

Theocastus. pisimictos. per fouu. archidiaconorum. helpidius.
myrece nontermis. Mysterus. ammoru. Aquilas.
eudoxo ados. Quiriacus. tronacdensis. Pios. petemensis.
Longinus. orarsu. **PROVINCE CAPAD. I. III.**

Thalassios. caesariensis. Mosonius. nissenus. Firminus.
termis. **PROVINCE CAPAD. SEC. III.**

Patrius. tyanensis. Theodosius. nantiazensis. An-
stomachus. colonensis. Cyros. cybistronensis. **PROVINCE
ARMENIAE PRIMAE. III.**

Iohannis. sebastensis. Cetrupius. sebastianopolitanus.
Iohannis. niceopolitanus. **PROVINCIAE
ARMENIAE SECUNDE. III.**

Constantinus. melitinensis. Acacius. arimantheus.
Adomus. crauissu. Perlochium. praes byterum. Jo-
hannis. arcus. Per eufonium. praes byterum. **PRO
VINCIAE PONTU. POLEMONIACA. III.**

Dorotheus. neo caesariensis. Per fotanum. diaconum.

Johannis . polemoniacus . Graciadus . cerassuntenus .

Atarbius . trapezuntos . **PROVINCIAE ELES PONTI VI.**

Seleucus . amassenus . Antoninus . ammissenus . Per olympium .
diaconum . Paralius . andrapontensis . per helpidium . prbycōm .

Atacus . Telonensis . Uranius . iborensis . per paulum . prbm .

Anthicus . sinopenus . **PROVINCIAE FLA FRONIAE V.**

Petrus . gattotanus . Ethericus . pampiupolitanus . Per epi
phanium . prbm . Renos . iulliopolitanus . policronius . oedy
rens . Theodorus . soronensis .

PROVINCIAE ONORIAE V.

Calegorus . claudiopolitanus . Theodorus . eracensis . Aprogo
monius . tautanos . Theophilus . adrianupolis . per pelagium .

prbm . Genetalius . eracensis . Per eulogium . prbm . Olympius .

prosiadensis . Per modestum . prbm . **PROVINCIAE**

ELIS PONTIANI ANAE XI.

Dio genis . zycauntos . Petrus . dardanensis . Lalasius . pariu .

Dauid . adrianiensis . Eulalius . pionensis . Pionius . troa
densis . Stephanus . pimanenus . Theusebius . iliu . Ormius

xydensis . Daniel . Lampfacenus . patricius . Adriopolitensis .

PROVINCIAE ASIAE XX.

Stephanus . efesinus . & hereticus . synirnenensis . Thomas .

ayilio comenus . Sebalemanianu . politanus . Eusebius .

clazomenus . Guiriacus . aedles . Mamas . animetu .

Leontius . magnisias . maioris . Quintus . focensis . Proclor .

algizenus . Basilicus . paleaspolitanus . philippus . neasly
letanus . Rufinus . oriolutanum . Olympius . euazotanus .

Esaius . cleas . Esperos . epitanensis . Petronius . myrmeus .

Neonius . myssenus . Paulinus . per pere notanus .

Marcellinus. metropolitanus. Julianus. yperopotanus.

PROUINCIAE LIDIAE. VIII.

Florentius. sardeonensis. Menecratis. corasensis. Patricius.
crassensis. Policarpus. gabalensis. Paulus. tripolitanus. Elias.
uendutanus. Consimius. ierocesariensis. Amaxios. selgon.

Andreas. fatalenus. Dionisius. attanensis. Archamedus. eiladensis.

Gemellus. foraticensis. Leucios. appollostieru. **PRO**
UINCIAE PAMPHILIAE. VIII.

Ephiphanius. pergensis. Theo filius. adriassu. Neon. smisu.

Diodirus. usamiensis. Paulus. proclonensis. Marcellinus.

ysindonensis. mecedon. magidonensis. maras. crodroilonensis.

PROVINCE PAMPHILIAE ALTERIUS. XXII.

Amfilocus. sudesensis. Zozos. suedronensis. Eudoxius. elleno
nensis. marcanus. coralensis. Eusebius. cottanensis.

Obremus. coracesiensis. romanus. myrrensis. Aristodictos.

olimponensis. Eudoxius. chomathensis. Palladius. capitha
lensis. Cyrinus. patarensis. Lenodotus. telmisa. stephanus.

limmirensis. Croncon. passidonensis. Philippus. barbarensis.

Theodorus. antepollenus. Leontius. araxenus. antipatros.

caumenos. Cratinos. panormuzanos. Andreas. pchotoleo
tanus. nicolos. acassatanus. Romanus. bobonensis.

PROVINCE LICAEONIAE. VIII.

Onesiforus. iconensis. Neoptholemus. cronensis. Paulus. deruens.

plutarchus. useron. Eugenius. canon. Rufos. sides.

Tyrannos. imadanensis. scholias. lalandensis. **PRO**

UINCIAE PISIDIAE. XVI.

Pergamios. anthiocenus. Eutropius. adadonensis.

Paulus filomedensis Longinus apamenus Teocastus
 areu Eoscaus metropolitanius Cyros simandensis libanius
 pallathonensis Alexander seleucensis Olipius soxopoli
 tanus fortianus sala gasitanus mesalimus laodicensis
 Bassones neapolitanus florentinus andriopolitanus
 musonius lumenensis maxaminus tozylonensis **PRO**
UINCIAE CAESARIAE XIII

Cretomanus afrodisius Diomisius anthiocenus Johannes
 alis donensis placanius iassu Pamas eristodensis Dionisius
 lato menus menandros eracleos lupetius stratonicensis
 Johannes amixonensis Tigthanius appolonenses Theodoreus
 alabandensis Johannes enidiensis Caladion alicarnarsen
 per publicanum p^{rbm} **PROUINCIAE**
FRIGIAE SALUTARIS XXII

Marianus finalidensis esubtus durelyu mirof byblan
 densis mocimus epsu philippus liciados Ehiphanus
 mardagensis Abirtius Ieraspolitanius Quiriacus eucar
 pensis eustocius Docimiu Bastius nacoliensis Aquila
 auro denus stragenius polipatensis **PROUINCIAE**
FRIGIAE PACATIONE XIII

Nunechius laodicias trinitarias Danibelus cadonensis
 Oodesus sebastensis Eulalius sibriensis mathias temesia
 densis paulus aristenensis Icharis diomisu politanus
 Gemadius acemonensis Thomas theodisupolitanus philippus
 ageyras sidera Johannes trabeuzanur Euandros
 Dioclas gemnadius mosynenses **PROUINCIAE**

TONNISON. III.

Iohannis. rodu. florentaur. motylenensis. Eufrontaur.
chyu. Barachos. nazensis. **PROVINC. CYPRUM.**

Olimpius. constantiensis. Perdimimum. epm. lapitense.
Epa. fro dius. camasensis. Elodoros. amathuntos. Soteras.
theodosianensis. Didimus. lapitensis. Paroechius archenoens.
fominus. gyrenus. **PROVINC. AFRICA. II.**

Valerianus. bassianensis. ualerianus. afrus.

EXPLICIT CANONES CALCHEDONENS.

INCIP. CANON SERDICENSIS NUM.
XXI. DE EPIS ETIAM LAICA COM.
MUNIONE PRIUANDIS. QUI CIUI.
TATES MUTAUERUNT.

Osius eps dixit. Non minus mala con-
suetudo quam perniciofa corruptela funditus eradi-
canda est. Nec u liceat epo de ciuitate sua ad aliam transire
ciuitatem. Manifesta e. enim causa quahoc facere temptat.
Cum nullus in hacrem inuentus sit eps. quidem maiore ciuitate
ad minorem transiret. unde apparet auaritia e ardorem
eos inflammari & ambitioni seruire. & ut dominationem agant.
si omnes omnibus placet. huiusmodi permaes. seuius & austerius
uindictur. ut nec laicam communionem habeat qui talis est.
Responderunt. uniuersi placet. **ITEM DE EISDEM**
EPIS UT SI PER AMBITIONEM SEDEM MUTAUERINT
NEC IN EXITUM COMUNITON. SALTEM
LAICAM CONSEQUANTUR.

anno

347.

300. Episcoporum caesol.
Episcoporum I

Osius ep̄s dixit. Etiam si talis aliquis extiterit. temerarius. ut fortassis. excusationem afferent ad seueram. quod populi litteras acciperit. Cum manifestum sit potuisse paucos pro merito & mercede corrumpi eos qui sinceram fidem non habent. ut clamarent in ecclesia. & ipsum petere uiderentur ep̄m. Omnino hos fraudes damnandas esse arbitror. Itaque ne clauicam in sine communionem talis accipiat. Si uobis omnibus placet statuere. synodus respondit placet.

**UT INTER DIVERSAS
CORDES EP̄S CONTRA PROVINCIAS ANTES ILLAS
AUDIANT QUODSICAM NATIS APPELLAUERIT ROMANUM
PONTIFICEM ID OBSERVANDUM
QUOD IPSE CENSERIT.**

III. Osius ep̄s dixit. Illud quoque necessario adiciendum est. ut ep̄i de sua provincia ad aliam provinciam in qua non sunt ep̄i non transeant. Nisi forte a fratribus suis inuitati ne uideamur ianuam claudere caritati. Quod si in aliqua provincia aliquis ep̄s contra fratrem suum ep̄m litem habuerit ne unus e duobus ex alia provincia ad uocet ep̄m cognitorem. Quod si aliquis ep̄s iudicatus fuerit in aliqua causa. & putat se bonam causam habere ut iterum concilium renouetur. si uobis placet sc̄i petri apostoli memoriam honoremur. ut scribatur ab his qui causam examinarunt. Julio romano ep̄o. & si iudicauerit renouandum esse iudicium renouetur. & ad iudices. si autem probauerit talem causam esse. ut non refricentur. eaque acta sunt. quae decreuerit confirmata erunt. si hoc omnibus placet. synodus placet. respondit.

UT NULLUS ACCUSATI

SECUNDUM USURPET EPISCOPI

III. **G**audentius ep̄s dixit. addendum si placet huic sententiae quam plenam sc̄itatem protulisset. ut cum aliquis ep̄s depositus fuerit eorum episcoporum iudicio quibus vicinis locis commorantur. & proclamauerit agendum sibi negotium in urbe roma aliter ep̄s in eius cathedra post appellationem eiusdem qui uideatur esse depositus omnino non ordinetur. nisi causa fuerit in iudicio ep̄i romani determinata.

QUANDO QUIS DEBEAT VICINIS PROUINCIAE EPS ORDINARI

V. **O**sius ep̄s dixit. si contigerit in una prouincia in qua plurimi fuerint ep̄i unum forte remanere ep̄m. & populi conuenerint ep̄s uicinae prouinciae debere illum prius conueniri ep̄m quineque prouincia moratur. & ostendere quod populo peccant sibi rectorem. & hoc iustum esse. ut & ipsi ueniant & cum ipso ordinent ep̄m. quod si conuentus litteris tacuerit & dissimulauerit nihilque rescripserit satisfaciendum esse populis. ueniant ex uicina prouincia ep̄i & ordinent ep̄m.

DE ORDINANDIS EP̄S PER VICOS ET MODICAS CIUITATIS.

VI. **L**icentia uero danda non est ordinandi ep̄m. aut in uico aliquo aut in modica ciuitate cui sufficit unus p̄b̄t. quia non est necesse ibi ep̄m fieri non ualescat. nomen ep̄i. & auctoritas non debent illi ex alia prouincia in uita facere ep̄m. nisi aut in ciuitatibus quae ep̄s habuerunt. aut si qua talis aut tam populo sa est ciuitas quem eretur habere ep̄m. si hoc omnibus placet. synodus respondit. placet.

DE PROUINCIALI SYNODO
 & TRACTANDA PROVICARIOS EPISCOPI URBS
 ROMÆ SI IPSE DECREUERIT.

VII. **O**sius ep̄s dixit. placuit autem ut si ep̄s accusatus fuerit
 & iudicauerint congregati ep̄i regionis ipsius & de gradu suo
 cum deiecerint. si appellauerit quid deiectus est & confugerit
 ad ep̄m romanę ecclesie & uoluerit se audiri. si uisum
 putauerit ut renouetur examen. scribere his ep̄is dignetur
 qui in finitima & propinqua prouincias sunt. ut ipsi diligenter
 omnino requirant. & iuxta fidem ueritatis definiant. Quod
 si qui rogat causam suam iterum auri. Deprecatione sua
 mouerit ep̄m romanum ut elatresuo p̄b̄m mittat. erit
 in potestate ep̄i. quid uelit & quid p̄fam&. & si decreuerit
 mittendos esse qui presentes cum ep̄is iudicent. habentes
 eius auctoritatem a quo distinatis sunt erit in suo arbitrio.
 si uero crediderit ep̄os sufficere ut negotio terminum imponant
 fac& quod sapientissimo consilio iudicauerit. **QUANDO**
ET IN QUIBUS CAUSIS EP̄I AD COMITATUM IRE DEBEANT.

VIII. **O**sius ep̄s dixit. importunitates & nimia frequentia & iniusta
 petitiones fecerunt. Nos non tamen habere uel gratiam
 uel fiduciam. Dum quidam non cessant ad comitatum
 ire ep̄i. & maxime afri. Qui sicut cognouimus sc̄ssimifri
 & co ep̄i nri gratia salutaria consilia spernunt atque con
 temnunt ut non solum ad comitatum multas & diuersas
 ecclesie non profuturas perferent causas ut fieri sole&
 aut oportet aut pauperibus aut uiduis aut pupillis subueniatur.

sed & dignitates saeculares & administrationes sed & scandala
 excitant. honestum ē. autem ut ep̄i intercessionem his praesentent
 quimiqua. ui opprimuntur. aut si uia adfligatur. aut pupillus
 expoliatur. si tamen ista nomina iustam habeant causam aut peccati
 onem. si uobis fr̄i ergo km̄i placeat decernite ne ep̄i ad comitatu
 accedant. nisi forte hi qui re legio si imperatoris litteris uel iurata
 uel euocati fuerint. sed qm̄ sepe contingit ut ad misericordiam
 ecclesiae confugiant quimuriam patiuntur. aut qui peccantes
 in exilio uel in sulis damnantur. aut certe quamcumque sententiam
 suscipiunt. subueniendum ē. his & sine dubitatione petenda
 indulgentia. hoc ergo si uobis placeat uniuersis dixerunt placeat
 & confirmetur. **DE DIACONIS AD COMITATUM DIRIGENDIS**

VIII.

O sius ep̄i dixit. hoc quoque prouidentia ur̄a tractare debet
 quid decreuitur ne ep̄iscoporum improbitas nitatur ut ad comi
 tatum pergant. Quicumque ergo quales super istis memo
 rauius preces habuerint uel acciperint per diaconum suum
 mittant. quia per sona ministri inuidiosa non est. & quae
 impetrauerit caelerius poterit refferre. & hoc consequens
 esse uidetur. ut de qualibet prouincia ep̄i ad eum fratrem & co
 ep̄m nr̄m preces mittant. qui metro poli consistat. ut illi & dia
 conum eius ut subplicationes de sanet. Tribuens commendatitias
 epistolas. pari ratione ad fratres & coep̄os nr̄os qui in illo tempore
 in his regionibus & urbibus morantur. In quibus felix & beatus
 augustus. rem publicam gubernat. si uero habet ep̄i amicos
 in palatio qui cupit aliquid quod tamen honestum ē. impetrare.

& si dignus fuerit probatur diuino sacerdotio illustretur.
 quia conueniens non est ne ratio uel disciplina patitur ut
 temere & leuiter ordinetur. aut ep̄s aut pr̄b̄t. aut diac̄.
 qui ne offitius ē. maxime cum & magister gentium. beatus
 apostolus ne hoc fieri denunciasse & prohibuisse uideatur.
 sed hi quorum per longum tempus examinata sit uita & merita

fuerint conprobata. **QUAM DIU EP̄S IN
 ALIENA CIUITATEM REMORET.**

III. O si uis ep̄s dixit. & hoc quoque statuere debeat ut ex alia
 ciuitate cum uenerit ad aliam ciuitatem. uel ex prouincia
 ad aliam prouinciam & ambitione magis quam deuotioni
 seruiens. uoluerit in aliena ciuitate multo tempore residere
 forte enim euenit ep̄m locum non esse tam infructum. neque
 tam doctum si uero qui aduenit incipiat contempnere eum.
 & frequenter facere sermonem ut de honestate & infirmitate
 illius personam. ita ut ex hac occasione non dubitet relin-
 quere ad signatam sibi ecclesiam & transeat ad alienam.
 Definite ergo tempus quia & non recipi ep̄m in humanum ē.
 & si diutius resideat perniciosum ē. hoc ergo ne fiat proui-
 dendum est. memini autem superiore concilio fratres nostros
 confertuisse. Ut si quis laicus in ea in qua commoratur
 ciuitate tres dominicos dies. id est per tres septimanas
 non celebrasset conuentum communionem priuaretur.
 si ergo circa laicos confertur sunt. multo magis ep̄s. nec
 licet nec decet. si nulla sit tam grauis necessitas quae
 deaneat. ut amplius a supra scripto tempore absens sit.

ab ecclesia sua uniuersimodixerunt placere sibi. **NEC
LICEAT EP̄O A SUO ECCLE plus
TRIBUS EBDOMATIBUS AB ESSE.**

XV

Osius ep̄s dixit. quia nihil preter mita oportet. sunt quidam fratres & coep̄nri quononinea ciuitate in qua uidentur ep̄i esse constituta uel certe paruam rem illic habeat. ubi autem idonea predia habere cognoscuntur uel affectionem proximorum quibus indulgeant hacenus permitta eis oportet. ut accedant ad possessiones suas & disponant uel ordinent fructum laboris sui. ut post tres dominicos id est post tres ebdomas morari necesse est in suis potius fundis morentur. aut si est proxima ciuitas in qua est p̄b̄t ne sine ecclesiae uideatur. Illuc accedant ut neque res domestice per absentiam eorum detrimentum sustineant. & non frequenter ueniendo ad ciuitatem in qua ep̄s moratur. suspicionem iactantiae & ambitionis euadat. uniuersimodixerunt placere sibi. **DE ECCLESIAE
CLERICIS. AC COMMUNIONE SUB
MOTIS. AB ALIO Ñ RECIPIENDIS EP̄O**

XVI

Osius ep̄s dixit. hoc quoque omnibus placet. ut si uel diaconus siue presbyter siue quis clericorum ab ep̄o suo communione fuerit priuatus & ad alterum perrexit ep̄m. & scierit atque confugit eum ab ep̄o suo fuisse abiectum. Non oportet ut ei communionem indulgeat. Quod si fecerit sciat se conuocatus ep̄s causas esse dicturum. uniuersimodixerunt hoc statutum & pacem seruabit & concordiam custodiat. **DE EXCOMMUNICATIS APUD VICINOS**

EPISCOPI AUDIENDIS.

VII **O**sius ep̄s dixit. Quod me adhuc mouē reticere non debeo. si ep̄s si quis forte iracundus quod esse non debet. cito & aspere commouetur aduersum pr̄bytm. si uel diaconum suum & extermiare eum de ecclesia uoluerit. prouidendum est ne innocens damnetur aut perdat communionem. & ideo habeat potestatem is qui abiectus est ut ep̄os finitimos interpellet & causa eius audiatur ac diligenter tractetur. Quia non oportet ei negari audientia roganti. & ille ep̄s qui iuste aut iniuste eum adiecit patienter accipiat negotium discutatur. ut uel probetur sententia eius a plurimis uel emendetur. Tamen prius quam omnia diligenter & fideliter examinentur eum qui fuerat a communionē separatus ante cognitionem nullus debet p̄sumere ut eum communioni societ. hi uero qui conueniunt ad audiendum si uiderint clericorum esse fastidium & superbiam. quia iam non debet ut ep̄s iniuriam uel contumeliam patiatur. se uerioribus eorū uerbis castigent. ut oboediant honesta precepta ep̄o. Quia sicut ille clericus sincerum exhibere debet amorem caritatis. Ita quoque uicissim ministri infugata debent ep̄o suo exhibere obsequia.

DE NON SOLLICITANDIS CLERICIS ALIENIS.

XIII **I**anuarus ep̄s dixit. Illud quoque statuat sc̄ta s̄ra. ut nulli ep̄o liceat alienus ep̄i ciuitatis ministerium ecclesie facere sollicitare & in suis parrociis ordinare. Um uer si dixerunt placeat. Quia & his contentiōibus solent nasci discordia. & ideo prohibet omnium sententia ne quis hoc facere audeat.

**DE NON ORDINANDIS CLERICIS
ALIENIS SINE SUO CONSENSU EP̄I**

XVIII. **O**sius ep̄s dixit. & hoc uniuersi constitutum ut quicumque
ex alia parte rocia uoluerit alienum ministrum sine con
sensu ep̄i ipsius & sine uoluntate ordinare non sit rata
ordinatio eius. Quicumque autem hoc usurpauerit a fratribus
& coep̄is n̄ris & admoniri debet & corrigi. De praesbyteris
& diaconibus qui thesalonicam ueniunt quantum temporis
IBI RESIDEANT.

XX. **A**etius ep̄s dixit. Non ignoratis quanta & qualis sit thesalo
nicensium ciuitas. sepe ad eam ueniunt ex aliis regionibus
praesbyteri & diaconi & non sunt contenti breui tempore
morari & aut residentibus. aut certe uix post post longa
spatia ad sua redire coguntur. Uniuersi dixerunt. eadem
p̄ora qua constituta sunt circa ep̄iscopos. & circa has personas
obseruari debent. **DE SUSCIPENDIS HIS
QUI PERSECUTIONE PATIUNTUR**

XXI. **O**sius ep̄s dixit. suggerente fratre & coep̄o n̄ro. olimpio
& iam hoc placuit. ut si aliquis uim perper sus est & inique
expulsus pro disciplina & catholica confessione uel pro
defensione ueritatis effugiens pericula innocens & deuotus
ad aliam uenerit ciuitatem. non prohibeatur immorari
quam diu aut residere possit. aut iniuria eius remedium
acceperit. quia durum est eum qui persequutionem
patitur non recipere & largam beniuolentiam. & hu
manitatem ei esse exhibenda. Omnis synodus dixit uniuersaq.

uniuersaque confutata sunt catholica ecclesia in unō
 uerso orbe diffusa custoditæ. & suscripserunt qui conuenerant.

INCIPIT SUSCRIPTIO EPISCOPOR

Osius abspania cordubensis. uicentius decapua legatus
 scē ecclesie romane. florentius abspadonis demerita. Cusius
 abspanis decessaria augusta. maximus satustia. Por
 sirus amachedonia de philippis. Euterius aprocia decandos.
 moysius a thesalia de ceberis. Dioscorus detrachia. lucius
 atrachia decanopolim. Euagrius amachedonia de hera
 cliano polim. Iosimus abaccacia de litmedon. Diodorus
 abasia de thenedos. ætius amachedonia de thesalonicum.
 parigonus arardania. descupis. athanasius alexandriae.
 Jonas amachedonia de paracopolis. machedonius ad
 ardania de ulpianus. fortunatianus aquilegensis. heliodorus
 de nicopolim. erius apalestina. cochras abachia.
 ftercorius. decanusia. martyrius abachaia. deneapolim
 seuerus. rauennensis. protasius. mediolanensis. Uerissimus
 agalia de lucduno. palladius amachedonia de du.
 Alexander abachia de ceponisma. Tycius abasia.
 demotonis. anianus abspania decassalona. Calipodius
 neapolitanus legatus scē ecclesie romane. Domitianus
 abspadonis de asaurica. pretrextatus abspanus
 de barcelona. bassus amachedonia. dedi ad ecianopolim.
 marcellus amachedonia. deanquiria. asclepius.
 apalestina degaza. protozenis. abachaia. deserdica.
 Ymeneus a thesalia. de pharatha. Item lucius ab italia
 de berona. Iulius ab acatia. de thebessem. athenodorus.

EXPLICIT CANON SERDICENSIS.

ab acatia deblatena. Alexander atheralia declarissa.
 uitalis ab adachia deaquis ripensis. Trifon ab achia
 demacarce. Gaudentius adachia denaiso. Nolipius ab
 achia demagari. Caluius adachia ripensi. Decasera martis
 Protarcus ab achia de patras. Euthenius appanonius.
 Asturius dearabia. Deas apofibus. hieremius ab achia
 desechoro. Dionysius ab achia de helida. Yrtacius ab achia
 debrixia. martus ab achia desiscia. ualens ad archiapens.
 desetto politanus. gerontus amachedonia debrebi. eua
 tius ab achia alexander. ab achia. Demoremis & ceteri.
 Et subscriperunt omnes epi diuersarum prouinciarum
 uel ciuitatum. EXPLICIT CANON CONCILII SERDICENSIS.

INCIPI CANON CARIAQINGENSIS.

POST CONSOLATIONE gloriosissimorum impera
 torum honorii .xiiij. & theodosii .viiij. augusti
 viij. kl. iunias carthagine in secretario basilice
 fausta. Cum aurelius papa. una cum ualentano primum
 prouinciae numidiae faufano ecclesiae potentianae
 prouinciae italiae picem legato ecclesiae romanae.
 sed & legatis diuersarum prouinciarum africanarum.
 Id est numidiarum utachem. mauritanie cesariensis. sed
 & tripolim & uincenao colositano fortunatiano & ceteris
 episcopis prouinciae proconsularis residenabus. CCXvij.
 Nec non philippo & asello praesbiteris eque legatis romane
 ecclesiae confedisset. Astanabus diaconus. aurelius episcopus dixit.
 Post diem praesentam concilii ut recor damini fratres bea
 tissimi multa flagitata sunt. expectantes fratres nostros

Carthagine 3
 celebratum.

anno 397.

Naso Turis
 Augustinus felix

. quoniam ad presentem synodum legati aduenerunt. Quae
 gestas necesse est socienter quadere domino. De tante congre-
 gatione coetu gratias referimus. super est uitam exemplaria
 niceni concilii quae nunc habemus & a patribus constituta sunt.
 Quam & iam hic adecessoribus nostris eandem synodum firmantes
 uel quae secundum eam formam per omnes clericorum gradus
 summo usque ad ultimum salubriter ordinatae sunt in medio
 proferantur. Ab uniuerso concilio dictum est proferantur.
 Daniel notarius recitauit niceni concilii professio uel statuta
 ita se habent. Et cum diceret faustanus episcopus plebis potentiae
 prouinciae italiae piceni legatus romanae ecclesiae dixit.
 Inuncta nobis sunt a sede apostolica aliqua per scripturam
 aliqua & iam in mandatis. Cum uero beatitudine tractanda
 sicut in ea gestas superioribus meminimus. hoc est de niceni
 canonibus ut conseruentur & constituta eorum & consuetudo.
 Quia & aliqua ordine & canone tenentur aliqua consue-
 tudine firmatae sunt. De his ergo primitus si placeat beatitudini
 urae tractemus. & postea cetera quae acta uel incoacta sunt
 inserta firmabuntur. ut & ad sedem uenerandam rescriptas
 uis in mare possitis. Atque nos ammonuisse apud uenera-
 bilem papam euidenter clareat. licet & capitula actionum
 iam inserta sint gestas. De his ergo ut superius dixi. Quid
 urae beatitudini placeat agere debemus. ueniat ergo
 communitorium in medio ut scire possit ura beatitudo quid
 in eo contineatur. ut singula respondeatur. Aurelius episcopus
 dixit proferatur communitorium. Quid fratres & con-
 sacerdotis nostri actas nuper alligauerunt.

Et cetera quae acta sunt uel agenda sunt subsequantur.

Daniel notarius recitauit communitorium fratri
faustino & filio philippo & sollo praesbyteris. Iosimus
episcopus uobis commissa negotia non latent uos. Ita ac infra.
Immo quia in uobis praesentia est cuncta per agite.
Maxime cum & hoc nostrum possitis habere mandatum &
uerba canonum quae in pleniorum firmitatem huic com-
munitorio inseruimus. Ita enim dixerunt fratres in concilio
nicheno cum de episcoporum appellatione decernerent.

Placuit autem ut si episcopus accusatus fuerit & iudicauerint con-
gregati episcopi sanctae reregionis ipsius & de gradu suo decernerint
cum & appellasse uideatur. Et confugerit ad beatissimum
ecclesiae romanae episcopum & uoluerit audiri. & iustum putauerit
ut renouetur examen scribere episcopi dignetur. qui in finitima
& propria prouincia sunt. ut ipsi diligenter omnia requirant
& iuxta fidem ueritatis definiant. Quod si quis rogat causam
suam iterum audiri. Et deprecatione sua moueri episcopum
romanum ut elateres suo praesbyterum mittat. Erit in po-
testate episcopi quid uellit & quid existimet. & si decreuerit
mittendos esse. qui praesentes cum episcopo iudicent. Habentes
auctoritatem eius a quo distincti sunt erit in eius arbitrio.

Si uero crediderit sufficere episcopos aut negotio terminum imponant
faciat quod sapientissimo consilio iudicauerit & cum recitare.

Alipius episcopus ecclesiae tagastensis legatus prouinciae nu-
midiae dixit. De hoc iam superius & iam litteris concilii nostri
rescripsimus. & id nos seruaturus profiteamur quod
in niceno concilio constatam est. Adhuc amen

nemonouit quā cum inspiceremus greca exemplaria
 huius synodi nicheni. Ista ibinescio quaratione minime
 inuenimus. Unde petimus uenerationem tuam scāpapa
 aureli. Ut quia hoc authenti cum concilium nichenum
 in urbe dicitur esse constantinopolitana. Aliquos in scriptis
 tuae scītatis mittere digneris. Et non solum ad ipsum
 scīm fratrem constantinopolitanum epīm. sed & iam alexan
 drinum. & antiochenum uenerabiles sacerdotes qui hoc nobis
 concilium sub sapulatione litterarum suarum dirigant.
 Ut omnis post modum ambiguitas auferatur. Quia non ita
 ut frater faustinus attulit minime inuenimus ista.
 Nos tamen paulis per se uaturos ut ante dixi. Donec
 integra exemplaria ueniant profitemur. Petendus
 autem litteris nrīs & iam uenerabilis ecclesiae romane
 epī bonifacius. Ut ipsi quoque dignetur ad memoratas
 ecclesias aliquos mittere qui eadem exemplaria debeant
 secundum eius scriptam perferre. Nuncautem memorata
 nicheni concili qualia exemplaria habeamus. His getas
 sociamus faustinus epī legatus ecclesiae romane dixit. Nec
 urā scītatis praeiudicat ecclesiae romane. si uedehoc capitulo
 si uede alius qui ad dicere dignatus est fraternit. & eo epī
 alypius dubios esse canones. Sed ipsa ad scīm & beatissimum
 papam nrīm scribere dignamini & ut ipse integros canones
 inquirent cum urā scītate. De omnibus constitutis trac
 tare possit. Sufficit autem ut & ipse beatissimus epī
 urbis romae sicut & urā scītatis apud se tractat. Ita & ipse
 inquireat ne contentio inter ecclesia nasci uideatur.

Sed magis caritate fraterna deliberare possit ipso resonante
 quid melius obseruare debeat. Aurelius ep̄s dixit.
 Praeter ista quae promissimus actus necesse est ut & iam
 nrae prauitatis litteris sc̄o fratri & consacerdoti nri boni
 fatio. singulaque tractamus plenissima in memur. ergo
 si omnibus placet persecutionē ore omnium condiscamus.
 Uniuersum concilium dixit placet. Nouatus ep̄s legatus
 mauritaniae sitaffensis dixit. Nunc meminimus hoc com
 munitorium. & iam de praesbyteris uel diaconibus continere
 qualiter audiri ab ep̄is suis uel a finitimis debeant quod
 in nicheno concilio minime legimus. Unde hoc ipsum
 iubeat sc̄itasura recitari. Aurelius ep̄s dixit. Recitetur
 ad locum & iam hoc quod depositur. Dahel notarius
 recitauit de appellationibus aut clericorum id est minoris
 loci ē ipsius synodi certa responsio. De quare quid acturi
 sitis credimus inferenda quod taliter dictam ē. O si uis ep̄s
 dixit. Quod me adhuc mouet reticere non debeo. Si ep̄s
 quis forte in acundus quod esse non debet cito aut aspere
 commoueatur aduersus praesbyterum siue diaconum
 suum et exterminare eum de ecclesia uoluerit. Prouiden
 dum ē. ne innocens damnetur aut perdat communionem.
 Habeat in potestate eiectus ut finitimos interpellat causa
 eius audiat. & diligentius tractetur. Quia non oportet
 negari ei audiendam roganti. Et ille ep̄s qui aut iuste
 aut iniuste eum reiecit patienter accipiat ut negotium
 discutatur. ut aut probetur eius aut emendetur sententia
 & cetera. Cumque recitarentur augustinus ep̄s ecclesiae

ipponiensis prouinciae numidie dixit. Et hoc nos
 ser uaturos profiteamur salua diligentiae inquisitione
 concilii nicheni. Aurelius episcopus dixit. Si hoc & iam omnium
 urae caritati placet & responsione firmate. Uniuersum
 concilium dixit. Omniaque in nicheno concilio facta sunt
 nobis omnibus placent. Iocundus episcopus ecclesiae suffitule
 legatus prouinciae bizacene dixit. Quod statutum est
 in nicheno concilio uiolantia quoquam nullatenus potest
 faustanus episcopus legatus ecclesiae romanae dixit. Adhuc secundum
 professionem sanctitatis urae tam sancti alippii quam & iam fratris
 iocundi aliqua infirmari credo aliqua firmari quod non
 debeat cum iam in dubium ipsi canones uenerint ergo ut
 placeat nobis. Et beatitudinis urae ad sanctam & uenerabilem
 ecclesiae romanae episcopum urae sanctitas referre dignetur. Ut & ipse
 quod sanctus agustinus fatuere dignatus est. deliberare possit.
 Utrumnam & hoc concedendum sit. An readendum hoc est
 de appellacionibus inferioris gradus. Si ergo adhuc in dubium
 uent. Et de hoc capitulo iustum est ut beatissime sedis episcopus
 informare debeat. Si tamen adprobatur canonibus hoc
 inueniri possit. Aurelius episcopus dixit. Etiam quae dudum
 urae caritati inuimus. Nunc patemini exemplaria
 statutorum nicheni concilii. Sed & quae hic salubriter
 antecessoribus secundum eiusdem concilii formam.
 Uel quae nunc a nobis ordinata sunt recitari & gestas inserri.
 Omne concilium dixit. Exemplaria fidei & statuta nicheni
 synodi quae ad nostrum concilium per beate recordationis
 olim pro decessore tuae sanctitatis quinter fuit. Caelianum episcopum

allatasunt sed & que patres exemplaria sequentes
hic confutuerunt. Uel nunc communi tractu statuimus.
his gefus ecclesiasticis inserta manebunt. Ita ut superius
dictum est uenerabilibus uiris antiochene alexandriae
sed & constantinopolitanae ecclesiarum episcopi scribere uera
beatitudo dignetur. Ut exemplaria uerissima concilii nicheni
sub stipulatione litterarum suarum dirigant. Quo declarata
ueritas ea capitula quae in commonitorio presens frater. & eo
episcopi faustanus. sed & conpraesbyteri philippus & asellus
secum adtulerunt. Aut ibidem reperta uobis firmabuntur
aut si non inueniantur. Collecta synodo de hoc in sequenti
tractauimus. Daniel notarius nicheni concilii professionem
fidei uel uis statuta recitauit in concilio africano.

PROFESSIO FIDEI NICHENI

Credimus in unum deum patrem omnipotentem uisibilem
& inuisibilem factorem. & in unum deum in ihm christum filium dei.
Natum de patre unigenitum. hoc est de substantia patris. deum
de deo uero. natum non factum unius substantiae cum patre.
Quod greci dicunt homo uisum per quem omnia facta sunt.
siue quae in caelo. siue quae in terra. Qui propter homines & pro
nostra salutem descendit & incarnatus est. passus homo factus est.
& resurrexit tertia die. ascendit in caelos sedit ad dexteram
patris. unde uenturus est iudicare uiuos & mortuos & in spem
Eos autem qui dicunt erat quando non erat. & prius quam
nasceret non erat. & quia ex nullis extantibus factus est.
Uel ex alia substantia dicentes mutabilem & conuerabilem
filium dei. hos anathematizat catholica & apostolica ecclesia.

STATUTA QUOQUE NICHENI ET

In viginti capitulis similiter recitata sunt sicut in superioribus inueniuntur adscripta. Deinde quae in concilio africanis promulgata sunt acas presentibus inserta noscuntur. Ut quae in nicheno concilio statuta sunt omnimodo seruentur.

Aurelius episcopus dixit. haec ita apud nos habentur exemplaria statutorum quae tunc patres nostri de concilio nicheno secum detulerunt cuius formam seruantes. haecque sequentur constituta firmata a nobis custodientur.

DE TRINITATE PREDICANDA

Vniuersum concilium dixit deo pro patris pari professione fides ecclesiastica quae per nos traditur. In hoc actu glorioso primitus confidenda est. Tunc demum ordo ecclesiasticus singulorum & consensu omnium asruendus. Ad corroborandas autem fratrum & episcoporum nostrorum. nuper promotorum mentes ea proponenda sunt. quae a patribus certa dispositione accepimus. ut trinitatis quam nostris in sensibus consecratam retinemus. Patris & filii & spiritus unitatem. quae nullam noscitur habere differentiam sicut didicimus ita populis inseruamus. Item ab uniuersis episcopis nuper promotis dictum est. Plane sic accepimus sic tenemus. sic docemus fidem euangelicam cum uera doctrina sequentes.

DE CONTINENTIA

Aurelius episcopus dixit. cum preterito concilio ad continentiae & castitatis moderamine tractaretur. Gradus isti tres qui conscriptione quadam castitatis per consecrationes adnexas. Episcopi inquam presbyteros & diaconos. Itaque placuit ut concederetur sacrosanctos ac diuinos sacerdotes nec non & leuitas uel qui sacramenta diuinis inseruiunt. continentem esse in omnibus.

quo possint simpliciter quod adō postulant impetrare.
 Ut quod aptido cuerunt & ipsa ser uauit antiquitas nos quoque
 custodiamus.

**DE DIUERSIS ORDINIBUS
 AB Uxoribus Abstinentis**

III Faustinus ep̄s ecclesiae potentine prouinciae piceni
 legatus romane ecclesiae dixit. Placeat ut ep̄i presbyteri
 & diaconi uel qui sacramenta contrectant pudicitiae custoder
 ab uxoribus se abstineant ab uniuersis ep̄is dictum ē. placeat.
 Ut in omnibus & ab omnibus pudicitia custodiat. qui altari
 inser uiunt.

DE AUARITIA

V Aurelius ep̄s dixit. Auaritiae cupiditas quam rerum
 omnium malorum matrem esse nemo quis dubitāt.
 Proinde inhibenda est ne quis alienos finis usurpēt aut per
 premium terminos patrum statutos transcendat. Nec omnino
 cuiquam clericorum liceat de qualibet resenuis accipere.
 Quamquam non uelle suggestiones quae uel obscurae sunt
 uel sub genere latent inspecte a nobis formam accipiant. Ce
 terum de quibus aperte diuina scriptura canxit.

Non est deferenda sententia sed potius exsequenda proinde
 quod in laicis reprehenditur. In multo magis debet in clericis
 praedamari. Uniuersum concilium dixit nemo contra prophetas.

Nemo contra euangelia facit sine periculo. **UT CHRISMA
 A PRAESBYTERIS NON FIAT**

VI Fortunatus ep̄s dixit. In preteritis conciliis statutum meminimus
 esse ut xrisma uel reconciliatio poenitentium nec non
 & puellarum consecratio a praesbyteris non fiant.
 Siquis autem emer serit hoc faciens quid de eo statuendum sit

Aurelius eps dixit. Audiuit dignationem fratris
 & coepit in fortuna quid ad haec dicitur ab uniuersis epis
 dictum est xristi confectio & puellarum consecratio a pres
 byteris non fiat. Uel reconciliare quemquam in publica
 missa praesbytero non licere hoc omnibus placet.

**DE HIS QUI IN PERICULO POSI
 RECONCILIANTUR**

I Aurelius eps dixit. si quis quam in periculo fuerit consecratur
 & se reconciliari diuinis altaribus petierit si epus absent
 fuerit debet utique praesbyter consulere epum. Et si per
 iclitantem eius precepto reconciliare quam rem debemus
 salubri consilio roborare ab uniuersis epis dictum est placet
 quod scitatura necessario nos instruere dignata est.

**DE HIS QUI IN ACCUSATIONE MAIORIS
 NATU ENIUNT ET UT EPUS NULLI
 MINUS LICET ACCUSARE**

II Numidius eps dixit assulutanus. praeterasunt quampturimi
 non bone conuersationis qui existant maiores natu. Uel
 epus passim uageque in accusationem pulsandos debent

tam facile admitti necne aurelius eps dixit. placet igitur
 caritati urae ut si quis aliquibus sceleribus in reatus est uocem
 aduersus maiorem natu non habeat accusandi. Ab uniuersis
 epis dictum est. si in innotus est non admittatur placet

**DE HIS QUI MERITO FACINORUM SUORUM AB ECCLESIA
 CONCREPATIONE PELLUNTUR**

III Augustinus eps legatus prouinciae numidiae dixit hoc
 statuere dignamini ut si quis forte merito facinorū suoru

ab ecclesia pulsifunt. Et siue ab aliquo epō uel p̄bo fuerint
incommuniōe suscepti. & iam ipse pari cum eis crimine
teneatur. obnoxius refugienter sui ep̄i regulare iudicium
ab uniuersis ep̄is. dictum est omnibus placet. **DE PRIS QUI
A PROPRIIS CORRIPIUNTUR EP̄IS.**

X **A**lipius ep̄i legatus provincie numidie dixit. Nec illud p̄ter
mittendum est. ut si quis forte p̄b̄ ab ep̄o suo correptus
in timore uel superbiae inflatus putauerit separatim sacrificia
dō offerenda uel aliud erigendum altare contra ecclesias
ticam fidem. Disziplinam que crediderit non exeat impunitus.
Valentinus prime sedis provincie numidie dixit. Nec
sario discipline ecclesiastice & fidei congruasunt quae frater
noster alipius persecutus est. proinde quid uideatur ur̄ae
dilectione edicite. **SIGUIS PR̄B̄ CONTRA
EP̄M SUUM INFLATUS X̄RISMA Fecerit ANATHEMASIT**

XI **A**b uniuersis ep̄is dictum est. si quis p̄b̄ ab ep̄o suo
correptus fuerit. debet utique apud uicinos ep̄os conueni
ut ab ipsis eius causa possit audiri. ac per ipsos suo ep̄o conuerti.
Quod nisi fecerit. sed superbia quod absit inflatus. secernendum
se ab ep̄i sui communionē duxerit. ac separatim cum aliquibus
faciens sacrificium dō obtulerit anathema habeatur
et locum amittat. si queri moniam iustam aduersus ep̄m
non habuerit inquirendum erit. **SIGUIS EP̄S
ABSQUE TEMPORE SYNODI IN CRIMINE DEIINUS
FUERIT ADUO DECIMO EP̄IS AUDIATUR**

XII **F**elix ep̄s dixit. suggero secundum statuta ueterum
concliorum. ut si quis ep̄s quod non optamus in reatum aliquem

incurrerit & fuerit ei nimia necessitas non posse plurimos
congregare. Ne in crimine remaneat ad uodecim episcopis
& presbiteris. ex episcopis cum proprio suo episcopo audiatur & dia-
conus a tribus. **UT NON LICENT EPISCOPIS
ALIURIMIS ORDINARE SED SINE NECESSITATE
FUERIT UEL A TRIBUS ORDINENTUR**

XII. Aurelius episcopus dixit. Quid ad haec sancta synodus. ab uniuersis
episcopis dictum est a nobis ueterum statuta debere
seruari. Sicuti & in consulto primatus cuiuslibet prouinciae
tam facile non presument. Multa congregati episcopi episcopum
ordinare nisi necessitas fuerit. Tres episcopi in quocumque
loco sint eius precepto ordinare debebunt episcopum. Et si quis
contra suam professionem uel subscriptionem uenerit in aliquo
ipse se honore priuabit. **UT DE TRIPOLI
UNUS EPISCOPUS IN LEGATIONEM UENIAT ET QUINQUE**

XIII. **IBIDEM AQUINQUE EPISCOPIS AUDIATUR**
Item placuit de Tripoli propter inopiam prouinciae
unus episcopus in legationem ueniat. & ut ibi presbiteri quinque
audiatur episcopus & diaconus a tribus ut superius memoratum est.
proprio episcopo residente. **DE** diuersis ordinibus ecclesiarum
seruentibus ut si quis in causa criminis incurrerit & ab-
nuerit iudicium ecclesiasticum debeat perditari & ut filii
sacerdotum **SPECTACULA SECULARIA**

XV. **NON DEBEANT**
Item placuit quisquis episcoporum
presbyterorum & diaconorum seu clericorum cum in eccl[esi]a
ei fuerit crimen infamatum uel ciuilib[is] causa fuerit com-
mota. si relicto ecclesiastico iudicio publicis iudicis.

pur gare uoluerit. & iam si pro ipso fuerit prolata sententia
 locum suum amittat. & hoc in criminali in cuius uero perdat
 quo deicit. si locum suum obtinere malluerit. hoc & iam
 placuit ut a quibus cumque iudicibus ecclesiasticis ad alios
 iudices ecclesiasticos ubi est uobis maior auctoritas fuerit
 prouocatum. Non eis obstat quorum fuerit soluta sententia.
 Si conuincti non potuerint uel inimico animo iudicasse uel
 aliqua cupiditate aut gratia deprauati. Sane si ex consensu
 partium electi fuerint iudices. & iam pauciare numero quam
 constitutum est non liceat prouocari. Et ut filii sacerdotum
 spectacula secularia non exhibeant sed nec spectent. Licet & hoc
 semper xpianis omnibus indictum sit & ubi blasfemie sunt
 non accedant. **UT NULLUS EP̄S PR̄BI**
 & diaconus conductor existat. & electores uxores accipiant
 & clerici absint ab usuris & quo tempore uel ipsi ut uirg

CONSECRENTUR.

XVI

Item placuit ut ep̄i & pr̄bi. & diaconi non sint conductores
 aut procuratores neque ullo turpi negotio & inhonesto uictum
 quaerant. Quia respicere debent scriptum esse. Nullus
 militans dō implicat se negotiis secularibus. Placuit ut lec
 tores cum ad annos pubertatis uenerint cogantur aut
 uxores ducere aut continentiam profiteri. Item placuit
 ut clericus si comoda uerit pecuniam pecuniam accipiat.
 Si speciem eandem speciem quantam dederit accipiat. & ut
 ante. XXV. ann̄ etatis nec diaconi ordinentur. & ut lectores
 populum non saluent. **UT UNAQ̄UE**
 prouincia propter longinquitatem prima tem

HABEAT PROPRIUM

VII **P**lacuit ut maunizama sitaensis ut postulat primatem
 prouincie numidie ex cuius cetera separatur ut suum habeat
 primatem quem consenti enabur omnibus primatibus provin-
 ciarum africanorum. uel omnibus epis propter longinquitatem
 habere promissa est. **SI QUIS CLERICUS**
 ordinatur moneri debet & confituta seruare. & ut corporibus
 mortuorum eucaristia non detur nec baptisma & ut per
 singulos annos per omnes prouincias ad concilium metro-

POLITANI CONUENIATUR

VIII **I**tem placuit ut ordinatus epis uel clericus prius ab ordinatoribus
 suis placita conciliorum auribus etiam inculcentur ne se
 aliquid contra statuta concilii fecisse penitent. Item pla-
 cuit ut corporibus defunctorum eucaristia non detur;

Scriptum est enim accipite & edite: Cadauera autem nec
 accipere possunt nec edere: Et nec iam mortuos homines
 baptizari faciat presbyterorum ignauia: Pro qua re
 confirmandum est in hac sacra synodo ut secundum nichena
 statuta propter causas ecclesiasticas quae ad perniciam
 plebium sepe ueterescunt: Singulis quibusque annis
 concilium conuocetur & quod omnes prouinciae quae primas
 sedes habent de concilio suis binos aut quatuor delegerint:
 Episcopi delegatos mittant ut in congregato conuentu
 plena possit esse auctoritas. **UT SI QUIS EPS**

accusatur ad primatem ipsius prouinciae causa deferatur.

VIII **A**urelius episcopus dixit: Quisquis episcoporum accusatur
 ad primatem prouinciae ipsius causam deferat accusator

nec a communione suspendatur cui crimen intenditur.
 Nisi ad ea usque iam dicendam electorum iudicium die
 statuta licentis euocatus minime occurrerit. Hoc est infra
 spatium mensis ex eadie qua eum litteras accepisse confiterit.
 Quod si aliquos ueras necessitatis causas probauerit quibus
 eum occurrere non potuisse manifestum sit cause sue dicende.
 Intra alterum mensem integram habeat facultatem. Uerum
 tandiu post mensem secundum non communicet donec purgetur.
 Si autem ad concilium uniuersale annuersarium occurrere
 noluerit ut uel ibi causa eius terminetur ipse in se damnationis
 sententiam dixisse iudicetur. Tempore sane quo non communi-
 cat nec in sua ecclesia uel parroecia communicet. Accusator
 autem eius sinumquam diebus cause dicende defuerit a com-
 munionem non remoueatur. Si uero aliquando defuerit sub-
 tra hent se refutato in communionem episcopi ipse remoueatur
 a communione accusator. Ita tamen ut nec ipsi adimatur
 facultas cause per agende si se addiem occurrere non noluisse
 sed non potuisse probauerit. Illud uero ut cum agere coeperit
 in episcoporum iudicio si fuerit accusatoris persona culpa-
 bilis ad arguendum non admittatur nisi proprias causas non
 tamen ecclesiasticas asserere uoluerit. **DE PRAES**
BYTERIS uel clericis accusatis.

XX
 Si autem presbiteri uel diaconi fuerint accusati. Adiuucto sibi
 sex uicinis locis proprii episcopi legitimo numero collegarum
 quos ab eodem accusati petierit in idem una secum in presbiteri
 nomine sex in diaconi tres ipsorum causa discutantur.
 Eadem dierum & dilationum & communionem remotionum

& dis cussione per sonarum inter accusatores. & eos qui
accusantur forma ser uata. Reliquorum autem clericoru
causas & iam solus ep̄s loci agnoscat & finiat. **UT FILII**

XXI **I** clericorum in matrimonio non iungantur hereticis.
Iterum placuit ut filii clericorum genalibus uel hereticis
matrimonio non iungantur. **UT EP̄I UEL CLER**
meos qui catholici non sunt nihil conferant.

XXII **E**rat in eos qui catholici xp̄iani non sunt etiam si consanguinei
fuerint perdonationes rerum suarum ep̄i uel clerici
nihil conferant. **UT EP̄I** transmare non proficiantur.

XXIII **I**tem ut ep̄i transmare non proficiantur nisi consulto prime
sedis ep̄o suae cuius quam prouincie ut ab eo precipue
possint summere formatam uel commendationem. **UT EP̄I**
scripturas catholicas nihil in ecclesia legantur.

XXIII **I**tem ut preter scripturas canonicas nihil in ecclesia legatur
sub nomina diuinarum scripturarum. Sunt autem cano
nicę scripture. id est genesis. exodus. leuiticus. numeri.
deutero nomium. hiesunaue. iudicum. ruth. regum. libri.
iiii. paralippo menon. lib. ii. job. psalterium. salomonis
libri. v. Lib. duodecim prophetarum. Esuas. hieremias.
hiezechiel. danihel. tobias. iudit. hester. hestredre. lib. ii.
machabeorum. lib. ii. Noui testamenti. Euangeliorum
libri. iiii. Actuum apostolorum. lib. i. epistole pauli.
xiiii. petri apti. lib. ii. ioh̄ apti. iiii. Jacobi apostoli
lib. i. iude. apti. lib. i. Apocalipsin. ioh̄. lib. i. Hoc etiam
facti & confacerdoti nro bonifatio uel aliis earum partiū
ep̄is pro confirmando isto canone innotescat quia a patribus

ista accupimus in ecclesia legenda. **DE EPIS**
 uel sequentibus ordinibus qui sacrosæ mysteria contrectant

PLACUIT AB Uxoribus sc̄tineri.

XXV

Aurelius ep̄s dixit. Addimus fr̄i km̄i præterea cum de quo
 rundam clericorum quamuis lectorum
 erga uxores proprias incontinentia referetur. Placuit
 quod & in diuersis conciliis firmatum est. Subdiaconi qui
 sacramenta contrectant. p̄b̄i & diaconi. sed & ep̄i secundū
 propria statuta & iam ab uxoribus secontineant ut tamquam
 non habentes uideantur esse. Quod nisi fecerint ab ecclesiastico
 remoueantur officio. Ceteros autem clericos ad hoc non cog
 nisi maturiori ætate ab uniuerso concilio dictum est. Quae
 ur̄a sc̄itas est iuste moderata & sc̄a & dō placita sunt con

XXVI.

Item placuit ut rem eccles̄ nemouenda. Quod si reditus
 non habet & aliqua nimia necessitas cogit hanc insinuandam
 esse primatæ prouinciae ipsius. Ut cum statuto numero ep̄m
 utrum faciendum sit arbitretur. Quod si tanta ur̄ge & necessitas
 ecclesiae ut non possit ante consulere saltem uicinos testes
 conuocet. ep̄i curant ad concilium. Omnes referre sup̄ ecclesie
 necessitates. Quod si non fecerit reus dō & concilio uenditor
 honore amisso teneatur. **PR̄B̄I ET DIACONI**

LAICIS NE QUALQUA SUSCIPIANT

XXVII

Item confirmatum est ut si quando p̄b̄i uel diacones in aliqua
 grauiore culpa conuicti fuerint. Quae eos a ministerio
 necesse sit remoueri. non eis manus tamquam poenitentibus

uel tamquam fidelibus laicis imponatur. Neque permit-
tendum ut rebaptizari ad clericatus gradu promoueantur.

PRÆSBYTERI ET DIACONI

uel clerici qui causasua adtrans marina putauerint
appellandum in communionem minime suscipiant.

Item placuit ut præbiteri diacni uel ceteri inferiores clericim causas
quas habuerint. si de iudiciis episcoporum suorum que facta fuerint
Uicini episcopi eos cum consensu sui episcopi audiant adhibiti ab eis episcopi.
Quod si & ab eis prouocandum putauerint non prouocent
adtrans marina iudicia. sed ad primates suarum prouinciarum.

Sicut & de episcopis sepe constatatum est. Adtrans marina autem
qui putauerit appellandum. anullo intra africam ad
communione suscipiatur.

SI QUI S EX CŌ
municatus ante audientiam communicare presumpserit
ipse in se damnationem protulit.

Item placuit uniuerso concilio ut qui excommunicatus fuerit
pro suo neglectu. siue episcopi siue quilibet clericus & tempore
excommunicationis sue ante audientiam communionem
presumpserit. Ipse in se damnationis iudicetur protulisse
sententiam.

DE ACCUSATIO UEL
accusatore. qui in eo loco unde est ille qui accusatur.

Item placuit ut accusatus uel accusator. si metuit aliquam
uim temerarie multitudinis locum sibi elegit proximum
quonon sit difficile testes perducere. ubi causa finiatur.

SI QUI CLERICI AB EPIS SUI

promoti contempserint nec illi maneant unde recedere
NOLUERUNT

XXXI

Iemplacuit ut quicumque clerici uel diaconi pro necessitate
 ecclesiarum non obtemperauerint episcopis suis uoluntatibus eos
 ad honorem in sua ecclesia promouere nec illi ministrent
 in gradu suo unde recedere noluerunt. **S**I QUIS
 clericorum pauper promotus in ordine potest habere
 aliquid ecclesie potestatis. **S**UBIICIANT

XXXII

Iemplacuit ut episcopi presbiteri diaconi uel quicumque clerici qui nihil
 habentes ordinantur & tempore episcopatus uel clericatus
 sui agros uel quae cumque predia nominesuo comparant.

Tamquam rerum dominicarum inuasionis crimine teneantur.
 Nisi admoniti in ecclesia eadem ipsa contulerint. Si autem ipsi
 propriae aliquid liberalitate alicuius uel successione cog
 nationis obuenerit faciant inde quod eorum proposito con
 gruit. Quod si a suo proposito retrorsum exorbitauerint
 honore ecclesiae facti indigni tamquam reprobi iudicantur.

UT PRESBYTERI REM

ecclesiae in qua sunt constituti non uendant & nulli episcopo
 liceat rem tituli matricis ecclesiae usurpare.

XXXIII

Iemplacuit ut presbiteri non uendant rem ecclesiae ubi sunt consti
 tuta nescientibus episcopis suis. Quomodo & episcopi non liceat uendere
 predia ecclesiae ignorante concilio uel presbiteris suis non ha
 bente ergo necessitatem ne episcopo liceat matricis ecclesiae
 rem tituli sui usurpare. **E**XPLICIT CANON CONCILII CARTAGINENSIS

INCIPIUNT CANONES
 CONCILIORUM DIVERSORUM AFRICANE PRO
 UINCIAE NUMERORUM

Idem Imperatoribus

et
 euata

Et circa anno
 398. supra
 infra

RCITATASUNT ETIAM
 in ista synodo diuersa concilia uniuerse pro-
 uinciæ africane trans actis temporibus aureli
 carthaginensis episcopi caelebrata.

Gloriosissimo imperatore theodosio augusto .III. & abun-
 dantia .uē. conf. .VIII. id. octobres .yppone regio in secre-
 tario basilicæ pacis & cetera gesta huius concilii .ideo de-
 scripta non sunt . quia ea quæ ibi statuta sunt in superioribus
 probantur inserta. **DE CONCILIO**

carthaginensi ubi legati ep̄i proconsularis ad concilium
 adrumetani desinantur.

Gloriosissimis imperatoribus arcadio .III. & honorio .II.
 augg. conf. .VI. kl̄rum iuliarum carthagine in hoc
 concilio legati delectati sunt ep̄i proconsulares ad concilium
 adrumetanum. **DE CONCILIO**

carthaginensi ubi multa sunt constituta.

Cæsario & attico . uicē . conf. .v. kl̄ septembres . cartha-
 gine in secretario basilicæ refutate . Cum aurelius
 una cum ep̄s confedisset & adstantibus & iam diaconibus
 aduenientes quoque uictore sene pupianense tuto
 migir pense eu angelo assuritano. **AD LOCUTIO**
 ad ep̄s aureli carthaginensis episcopi.

Aurelius ep̄s dixit . Post diem præstatam concilii
 confedimus ut recor damini fr̄i beatissimi . & arbitra-
 bamur omnium prouinciarum pro africa legationes
 conuenisse ad diem ut dixi præstatam nr̄i tractatus .
 Sed cum sacerdotum nr̄orum epistola byzachenorum

fuisse & recitata · uel quid mecum idem quidem p[er]us
 & diem concilii praecauerant tractassent urae caritati
 legeretur. Lecta est & iam a fratribus honorata & urbano.
 Quinobiscum hodie concilium participantur legatio sita
 fensis prouinciae defanata frater etiam reginus ecclesie
 uegeti felizane litteras ad paruitatem meam datas. Crescenti
 am prime sedis ut ipse insinuat numidiarum. Et aureli
 coepiscoporum nrorum in quibus scriptas ura mecum
 caritas recognoscit. Promississe eosdem quod aut ipsi digna
 rentur uenire. At ad hoc concilium fuissent ex more
 defanaturi legatos. Sed hoc quia minime factum uidetur.
 Diu se detineri de longinquo uenientes. Legati mauri
 taniae sita fensis non posse testantur. Et deo fr[ater] si urae
 caritati uidetur littere fratrum nrorum bylachenorum.
 Sed & breuiarium quod eidem epistole adiunxerunt adhuc
 coetum conrogatum legantur. ut si qua forte illic manere
 caritatis urae animum possunt in eodem breuiario quae
 diligentius fuerint anim aduersa in melius reformentur.
 Hoc enim frater & coep[iscop]i nr[ost]r[um]. Prime sedis uir per spectus
 meritosus grauitatis atque prudentiae. Mizonius
 scribens ad meam paruitatem postulauit si ergo placet
 quae tractata sunt legantur. Et singula ura caritate
 considerentur. **QUOD NIHIL**
 de ypponiensi concilio sit emendandum.

Epigonius ep[iscop]us dixit dixit in hoc breuiario quod de
 ceptum est. De concilio ipponiensi nihil arbitramur
 esse emendandum uel assuendum nisi ut dies sc[ilicet] pasche

tempore concilii innotescat. **UT EPISCOPI**
 uel clerici non facile filios suos emancipent.

II **V**t epi uel clerici filios suos in sua potestate per emancipatione
 exire non ex. sinant. Nisi demoribus eorum fuerint & de
 etate securi ut possint ad eos iam propria pertinere peccata.

UT EPISCOPI UEL CLERICI

non ordinentur nisi omnes suos fecerint xpianos.

III **V**t epi & prbi & diae non ordinentur prius quam omnes
 qui sunt in domo eorum xpianos catholicos fecerint.

QUOD PRAETER PANEM

et merum mixtum aqua nihil in sacramentis offerre debet.

III **V**t in sacramentis corporis & sanguinis dni nihil amplius
 offeratur quod ipse dni tradidit. hoc est panis & uinum
 aque mixtum primiciuero seu mel & lac. Quod unodie
 sollempnissimo in infantum misterio sol & offerre. Quam
 uis in altario offerantur suam tamen habeant propriam
 benedictionem. ut in sacramento dominici corporis & sanguinis
 disanguantur. Nec amplius in primiciis offeratur quam
 de uis & frumentis.

UT CLERICI

uel continentes ad uidas uel uirgines non accedant.

V **C**lerici uel continentes ad uidas uel uirgines nisi ex iussu
 uel per missu eporum aut prbtorum non accedant. & hoc
 non solifaciant sed cum clericis uel cum his cum quibus epi
 aut prbte iusserit. Nec ipsi epi & prbi soli habeant accessum
 ad huiusmodi feminas sed ubi aut clerici presentes sunt
 aut graues aliqui xpiani.

UT PRINCEPS

sacerdotum non appelletur episcopus.

VI **V**t prime sedis ep̄s non appelletur princeps sacerdotum
aut summus sacerdos aut aliquid huiusmodi sed tantum
prime sedis ep̄s. **UT CLERICI INTA**
bernas nisi peregrinis non ingrediuntur.

VII **U**t clerici edendi uel bibendi causa tabernas non ingredi
antur nisi peregrinationis necessitate compulsi. **UT AIE**
iumis dō sacrificia celebrentur.

VIII **V**t sacramenta altaris non nisi aeiunius hominibus cele
brentur. excepto uno die anniuersario quo cenadn̄i cele
brantur. Nam si aliquorum p̄b̄meretū hō tempore defunc
torum siue episcoporum siue ceterorum commendatio
facienda est solis orationibus fiat. si illi qui faciunt iam
pransi inuentur. **UT IN ECCLESIIIS**
conuiuia minime celebrentur conubia.

VIII **U**t nulli ep̄i uel clerici in ecclesia conuiuentur nisi forte
transcuntes hospiciorum necessitate illic reficiant. populi
& iam ab huiusmodi conuiuio quantum fieri potest prohi
beantur. **DE POENITENTIBUS.**

X **V**t poenitentibus secundam differentiam peccatorum. ep̄i
arbitrio poenitentiae tempora decernantur. & ut p̄b̄i
inconsulto ep̄o non reconciliantur poenitentem nisi absentia ep̄i
necessitate cogente. Cuius cumque aut poenitentis publicū
& uulgatissimum crimen est. quod uniuersam ecclesiam
commouerit ante absidam manus ei inponatur.

DE UIRGINIBUS.

XI **U**t uirgines sacre cum apparentibus a quibus custodie
bantur priuatae fuerint ep̄i uel p̄b̄i ubi ep̄s absens est

Providentia grauioribus feminis commendentur.

Aut simul habitantes inuicem se custodiant. Ne passim
uagando ecclesiae ledant excommunicationem.

D E E C R O
tantibus qui pro se respondere non possunt.

Vtegritantes si pro se respondere non possunt tam uolun-
tatis eorum testimonium supericulo proprio dixerint

baptizentur. ut sceleris atque histerionibus ceterisque huius
modi personis reconciliatio non negetur.

D E P A S
S I O N I B U S M A R T Y R U M

XIII **L**icet etiam legi passiones martyrum cum anniuersariis
diebus eorum celebrantur.

D E P A R U U L I S
Q U I A P U T O N A T I S T A S B A P T I Z A T I S

XIII **D**edonatas placuit ut consolamur fratres & consacer-
dotes nostros sircium & simplicianum desolis infantibus

quibaptizantur pene eordem. Ne quod suo non fecerunt

iudicio cum ad ecclesiam dei salubri proposito fuerint conuersi
parentum illis error impediatur ne promoueantur. Sacri autem

ministri. Quibus inferas honoratus & urbanus epi legati
provinciae mauritaniae stasensis dixerunt. Jam dudum

cum apud scitatem uram allegarem ascripta. Dilatatum
est contemplatione quod fratres nri aduenire possent de
numidia legati. sed quia non parui dies sunt quibus expec-

tata minime uenerunt. ultra preter mittere quae nobis
mandata sunt. annis coepit non oportet. atque ideo fratres

suggestionem nram libenter admittite. Deside enim
nicheni tractatus audimus. Uerum est de sacrificiis

inhibendis post prandium. ut aierunt sicuti dignum est

XV

offerantur. & tunc & nunc firmatum est. **DE REBAPTURATIONIBUS & REORDINATIONIBUS UEL TRANSLATIONIBUS EPORUM.**
Illud autem suggerimus mandatum nobis quod & iam incapuensi plenaria synodo uidetur statutum. ut non liceat fieri rebaptizationes reordinationes uel translationes eporum. Nam cresconius uilla regensis epus plebesua derelicta Tubuniensem in biam sit ecclesiam & usque in hodie commonitus secundum quod statutum fuerat relinquere eandem quam inuaserat plebem. Contempsit aduersus istam quae pronuntiata fuerat confirmata quidem audiuimus. sed petimus secundum quod nobis mandatum est. ut dignemini dare fiduciam quod iam necessitatem ipsa cogente liberum nobis sit rectorem prouintiae. secundum statuta gloriosissimorum principum aduersus illum adire. Ut qui in ista admonitionem scitatis urae ad quiescere noluit & emendare illicitam auctoritate iudiciaria protinus excludatur. Aurelius epus dixit seruata forma discipline non est amabitur adpetitur. si a ura caritate modeste conuentus recedere detractauerit. cum fuerit suo contemptu & contumacia faciente & iam auctoritate iudiciaria conuentus. Honoratus & urbanus epus dixerunt. hoc enim omnibus placet ab uniuersis episcopis dictum est iustum est & placet.

QUOD EPUS ORDINARE EPORUM DEBEANT

XVI

Honoratus & urbanus epus dixerunt. & illud nobis mandatum est. ut quia proxime fratris nostri numidiae duo epus ordinare presumpserunt pontificem. non nisi ad duodecim censeatis celebrari episcoporum ordinationes

aurelius ep̄s dixit. forma antiqua ser uabitur. ut non
 minus quam tres sufficiant qui fuerint defanati ad ep̄m
 ordinandum. Propterea quia in tripoli forte & in ar iuge
 interiacere uidentur barbare gentes. Nam in tripoli ut
 asseritur ep̄i sunt quinque tantummodo & possunt forte
 de ipso numero uel duo necessitate aliqua occupari. Difficile
 ē enim ut & de quolibet numero omnes possint occurrere.
 Numquid debet hoc ipsum impedimento esse ecclesiasticæ
 utilitati. Nam & in hac ecclesia ad quam dignata est ur̄a
 sc̄tas conuenire. Crebro ac pene per diem dominicam
 ordinandos. Habemus numquid nam frequenter potero
 duodecim uel decem uel non multo minus aduocare ep̄s.
 Sed facile est mihi duos adiungere meae paruitate
 uicinos quapropter cernit mecum caritas ur̄a. hoc ipsum
 obseruari non posse.

Q̄D AD DIBEBANT

ep̄i numero ordinatorum si de ordinando ep̄o fuerit
CONTRADICTUM.

XVII. Sed illud ē. statuendum ut quando ad eligendum ep̄m
 conuenerimus si qua contradictio fuerit ob orta. quia
 talia tractata sunt apud nos non presumant ad purgandum
 eum qui ordinandus est. Tres iam sed postuletur ad numerū
 unus uel duo. & in eadem plebe cui ordinandus est discuti
 antur primo per sone contradicentium. postremo & iam
 illaque obiciunt per tractentur. & cum purgatus fuerit
 sub conspectu publico. Ita demum ordinetur. si hoc cum ur̄e
 sc̄tas animo concordat roboretur ur̄a dignationis respon
 sione. ab uniuersis ep̄is dictum est satis placet.

U T O ECCLESIA CARTAGINIS DIES PASCHÆ NUNCIETUR

XVIII **H**onoratus & urbanus ep̄i dixerunt. Quoniam de communitorio nro omnia tractata noscuntur. Addimus & iam de die paschæ nobis esse mandatum. ut de ecclesia semper carthaginensi sicuti ad solæ inferuamur & non sub angusto temporis spacio. Aurelius ep̄i dixit. si scitate uræ uidetur qm̄ nos spondisse iam dudum meminimus aut singulis quibusque annis ad tractandum conueniamur. & cum conuenerimus tunc de uulgabitur sc̄ paschæ dies per legatos qui affuerint concilio. honoratus & urbanus ep̄i dixerunt. Nunc de præfenti coetū petimus ut litteris prouinciam nrām de hac die informare dignemini. Aurelius ep̄i dixit. Ita fiat necesse est.

DE UISITANDIS PROUINCIIS.

XVIII **H**onoratus & urbanus ep̄i dixerunt. & illud nobis uerbo mandatum ut quia statutum in concilio yponienti singulas debere prouincias tempore concilii uisitandas esse dignemini & iam quod de hoc anno secundum ordinem distulisset uel alio anno mauritaniam prouinciam uisitare.

Aurelius ep̄i dixit. Tunc de prouincia mauritania propterea quod in finibus africæ posita sit. nihil statuimus siquidem uicine sunt barbarico. sed præfatus est ut ex abundantia nunc pollicentes uenire possimus ad uram prouinciam. Cogitare enim debetis fratres quia hoc sibi & tripolitani & argitanis fr̄i potuerunt exigere si ratio pateretur. U I D I O

CESES NISI EX CONSENSU EP̄I PROPRII EP̄M N ACCIPIANT

XX **E**p̄igomus ep̄i dixit multis conciliis statutum a coetu sacerdotali. ē. ut plebes quae in dio cesibus ab ep̄is retinentur.

Quae ep̄m̄ numquam habuerunt. nisi cum uoluntate eius
 ep̄i a quo tenentur proprios accipiant rectores. id est ep̄m̄
 aduerso qui nonnulli dominatu quodam adepti con
 munem fratrum abhorrent. uel certe cum ad prauidati
 fuerint quasi in quodam archetyranni casu sibi dominatum
 iudicant. Quod plerique tumidi atque stolidi aduersum
 ep̄os suos ceruices erigunt p̄bi. uel conuiuui sibi concinnantes
 plebem uel certe per suasu maligno. ut inlicito fauore
 eosdem uellent sibi conlocare rectores. Quod quidem in sine
 mentis tue tenemus uotum. frater re legiose aureli qui
 haec sepe oppressisti. non curando tales pettores. Sed propt̄
 eorum malis cogitatus & prauis concinnatis consilia
 hoc dico non debere rectorem accipere eam plebem que
 in diocesi semper sub iacuit nec umquam proprium ep̄m̄
 habuit. Quapropter si uniuerso sc̄ssimo coetui placet.
 hoc quod pro secutus sum confirmetur. Aurelius ep̄s dixit.
 fratres & consacer dotes n̄ri prosecutioni non obstito. sed
 & hoc me & fecisse & facturum esse profiteor. Circa ossane
 quierint concordet non solum circa ecclesiam carthagini
 ensem. sed circa omne sacerdotale consortium. sunt enim
 plerique conspirantes cum plebibus propriis quas deci
 piunt ut dictum est earum scalpentes aures blandi ad
 seducendum uti osse uite homines uel certe inflati & ab
 hoc consortio separata qui putant propriae plebi incubandum.
 & nonnumquam conuerta ad concilium uenire detrectant.
 sua forte ne prodantur flagitia metuentes. Dico si placet
 circa hos non tantum dioeceses non esse seruandas.

uerum & de propria ecclesia quae illis male fauerit
 omnino adnitendum. Ut & iam auctoritate publica rei
 ciantur atque ab ipsis principalibus cathedris remoueantur.
 Oportet enim ut qui uniuersis fratribus a toto concilio inheserit
 Non solum sua uere integro sed & diocesis possideat. At uero
 qui sibi & putant plebes suas sufficere fraterna dilectione
 contempta. non tantum diocesis amittant sed ut dixi & iam
 propriis publica careant auctoritate ut rebelles. honoratur
 & urbanus epi dixerunt. summa prouisio scizata tuae
 coheret mentibus singulorum. Et puto omnium responsione
 ea quae prosequi dignatus es roboranda. uniuersi epi dixer
 placet. placet. **UT ALIENUS CLERICUS
 MINIME SUSCIPIATUR AB ALIO.**

XXI. **E**pt conius epi dicit. In multis conciliis hoc statutum est
 & iam nunc hoc confirmatum est a uera prudentia beatissimi
 frs ut clericum alienum nullus sibi prius & epi. Praeter
 eius arbitrium cuius fuerit clericus. Dico autem iulianum
 qui ingratus est di beneficius per meam paruitatem in se
 conlatis. Ita temerarium & audacem extasisse. ut eum
 qui a me baptizatus est cum esset puer egenatissimus mihi
 ab eodem comendatum. Cumque multis annis a me aleretur
 atque in cret &. hunc ut dixi baptizatum esse in ecclesia
 mea per manum paruitatis meae. Constat idem in dio
 cesim apaliensis lector esse coeperat. Immo annis ferme
 duobus legerat nescio quo contemptu humilitatis meae.
 Idem iulianus arripuit quem dicit quasi proprium quem
 suoloci uatantani me inconsulto usurpare. nam & diacem

illum ordinavit. hoc si liceat pateat haec licenti a nobis
 beaustimi fratres. Siminus tam impudens cohibeatur
 nese misceat communioni cuiusquam. Numidius ep̄s dixit.
 Simon postulata neque consulta tua dignatione id uidetur
 fecisse iulianus. Judicamus omnes inique factum atque in
 digne. Quapropter nisi idem iulianus correxerit. Errorem
 suum & cum satis factione eundem clericum quam fuerat
 ausus ordinare reuocauerit tuae plebi contra statuta con
 cili faciens contumaciae suae separatus a nobis excipiet iudicium.
 Epigonius ep̄s dixit. Etate pater & ipsa pro motione
 antiquissimus uir laudabilis frater & colleganoster uictor.
 Uult hanc petitionem generalem omnibus effici.
UT CARTHAGINENSIS EP̄O UO
 uoluerit clericum liceat ordinare.

XXII. Aurelius ep̄s dixit. Sermonem meum admitte fratres.
 contigit nonnumquam ut postulentur ab ecclesiis
 quae prepositas egent. ut p̄b̄is uel ep̄is & tamen memor
 statutorum. Id sequor ut conueniam ep̄m eius atque ei
 inuicem quod eius clericus a qualibet ecclesia postuletur.
 Sed forte in hodierno non reluctati sunt. & ne quando con
 tangat ut reluctentur. Cum fuerit a me in hac causa postu
 lati quem scitis multarum ecclesiarum. & ordinandorum
 curam suscipere. Iustum est ergo ut quemlibet confacer
 dotum conueniam cum duobus e consortio nostro. uel tribus
 testibus sin uero in deuotus ex tere quid censet caritas
 ura faciendum. Ego enim cunctarum ecclesiarum digni
 tione di. ut scitis fratres sollicitudinem suscipio.

AFRICANI.

Numidius ep̄s dixit . fuit semper haec licentia huic sedi
 ut unde uell & de cuius nomine fuisset conuentus
 pro desiderio cuiusque ecclesiam ordinare ep̄m . Epi
 gonius ep̄s dixit . bonitas sequestrat possibilitatem .
 Minus enim presumis frater cum te bonum & clementem
 omnibus reddis . habet enim hoc in arbitrio satis est ut
 satisfiat personae unius cuiusque ep̄i . In primam tantum modo
 conuentione si autem quod licet huic sedi uindicandum
 sibi fuerit arbitratus . Necesse habet tu omnes ecclesias
 suffulcire unde tibi non potestatem damus sed tua ad
 signamus . Ut liceat uoluntati tuae & semper tenere quem
 uoles . ut prepositos plebibus uel ecclesiis constituas qui postea
 lata fuerint & unde uoles . Postumianus ep̄s dixit . ne inde
 qui unum habuerit . Numquid debet illi unus ipse p̄bit
 auferri . Aurelius ep̄s dixit . sed ip̄s unus esse potest . per
 quem dignatione diuina p̄biti multi constitui possint .
 Unus autem ep̄s difficile inuenitur constituendus . Quia prope
 sine necessarium episcopatus quis habuerit p̄bitm . Et unum
 ut dixisti frater . Habuerit & iam ipsum ad promotionem
 dare debet . Postumianus ep̄s dixit . Ergo si habet alius
 abundantes clericos . Debet mihi alia plebs subuenire . Au
 relius ep̄s dixit . sane quomodo tu ecclesiae alteris subuenis
 per suadebitur illi qui plures habet clericos . & unum tibi
 ordinandum largiatur . **UT EP̄I QUI IN DIO**
 cesibus fuerint ordinati diocesim sibi nullam uindicerit .

XXIII. Honoratus & urbanus ep̄i dixerunt . Au diuinus constitutus
 ut diocesim non mereantur ep̄os accipere nisi consensuerit .

sub quo fuerant confutate. Sed in prouincia nostra cum aliqui forte in diocesi concedente eoe po in cuius potestate fuerant confutate ordinati sunt epi. Etiam diocesis sibi sibi iudicant hoc & corrigi caritate & iudicio combuero de cetero debet. Epigonius eps dixit: singulis epis seruati. e. quod dicebat ut ex massa diocesum nulla carperetur diu ut proprium epm habuisset. Nisi ipse consensum adhibuisset concedendi sufficit enim si consenserit ut eadem diocesis permissa proprium tantum epm habeat. Cetera sibi non iudicent diocesis quia exempta de fasce multarum sola meriti honorem episcopatus suscipere. Aurelius eps dixit. Non dabitur caritatiuam omnium placere eum quam diocesi concedente epo qui matricem tenet sola. Eandem retinere plebem in qua fuerit ordinatus. Qm igitur uniuersa arbitror fuisse tractata si omnia cum animo uro conuenerunt sermone uro cuncta robore. Unuer si epi dixerunt. Omnia nobis haec placuerunt & haec in subscriptione firmamus & suscipimus. Aurelius eps ecclesiae carthaginensis huic decreto consensit & prelecto suscipi. similiter & ceteri epi suscipserunt.

IN HOC CONCILIO STATUTUM EST UT EOS SINE FORMA IN AUIUGENT

Caesario & Attaco uice cons. vi kl julias carthagine placuit ut nullus episcoporum nauiget sine forma primatis gesta in authentica quique & in uenientia
DE CONCILIO ISIDORI LEGATI
 ad imperatores infra scripta diriguntur episcopi.

+

Post consolationem gloriosissimi imperatoris honorii augusti
 IIII. & iustitiam uē. v. kl. maias. carthagine in secre-
 tario basilice refectus in hoc concilio legationem suscepit.
 Epigonius & uicentius epi ut profugientibus ad ecclesiam
 quocumque reatu inuoluit. Legendi gloriosissimis prin-
 cipibus mereantur ne quis eos audeat abstrahere. In hoc
 concilio legatio destinatur ad romam & mediolanen-
 sem epon. De par uulsi qui apud hereticos baptizati sunt
 & ad imperatorem. **DE IDORUM RELI-**
 quis auferendis & de alius rebus quam plurimis.

+

Post consolationem f. saliconis uē. xvij. kl. iulias cartha-
 gine in secretario basilice refectus. Cum aurelius epi
 suis consessisset adstantibus. Diaconibus aurelius epi dicit
 Ecclesiarum di. per africa constitutarum necessitas esse
 mecum optime nouit caritas ura scilicet fr. & quoniam
 presertim dñi ut ex aliqua parte scietas ura esse & congre-
 gata praesentia uideatur mihi uita easdem necessitates
 quas pro sollicitudine nra indagare potuimus in medium
 proferamus. Quas cum adprobauerint ura sinceritas
 sit consequens eligendum esse unum annorum numero
 consacer dotem. Qui auxiliante dño orationibus ueris.
 & has ipsas necessitates suscipere possit & nauiter per-
 agendas implere periturus ad transmarinas itali a partes
 uitam suis fratribus & consacer dotibus nris uenerabili scō
 fratri anastasio sacerdoti mediolanensis ecclesiae. Necessi-
 tatem ipsam ad dolorem atque inopiam nram ualeat
 intamare. Ex his enim sedibus hoc fuerat prohibitum.

quoniam in communi periculo. Prouidendum maxime
 quia tanta indigentia clericorum est. multaeque ecclesie
 ita deficiente sunt. ut ne uinum quidem diaconum uel in litterarij
 habere reperiantur. Nam de ceteris superioribus gradibus
 & officiis tacendum arbitror. Quia aut dixi. si ministerium dia
 conu facile non inuenitur. multo magis superiorum honorum
 inueniri posse. certissimum est. Et cotidianos plures diuersi
 poene emortuarum plebium. Jam non susteneamus quibus
 nisi fuerit aliquando subuentum. grauissimos & inexcusabilis
 innumerabilium animarum periclitum causa apud dm
 mensura est. **UT PARUULI BAPTIZATI**
 donatistas baptizati in catholica clericali ordinentur.

XXI
III

Vnde quoniam superiori concilio statutum esse mecum recognos
 cit. unanimitas ura. ut hi qui apud donatistas paruuli bap
 tizati sunt. Nondum scire ualentes erroris eorum interitum.
 & postea quam ad etatem rationis capacem per uenerunt.
 Agnita ueritate falsitatem eorum abhorrentes ad ecclesiam di
 catholicam per uniuersum mundum diffusam ordine
 antiquo permanens in positionem receptasunt. Debere talibus
 suscipiendum munus clericatus non impedire nomen erroris.
 Cum ueram ecclesiam illorum putauerint ad fidem acce
 dendo & in xpo crediderint & trinitatis sacramenta per
 ciperint. que omnia uera & sca atque diuina esse certissimu
 est. & in his omnem anime spem constitutam. Quamquam
 & hereticorum presumpta audacia ueritatis nomen est
 palliata haec tradere audeat. Quae quoniam simpliciora
 sunt ut premonet beatus apostolus dicendo. Unus dō

+ una fides unum baptismum & iterari non liceat quod
 semel datum oportet. Anathemato nomine erroris recipi-
 antur per manus impositionem. In unam ecclesiam colubam
 ut dictum est. & unam matrem omnium xpianorum ubi
 omnia illa sacramenta salubriter & eterna & vitaliter
 accipiuntur. Quae per seueranabus in heresi magnam
 damnationis poena conquirunt. Ut quod eis in ueritate ad
 & nam uitam consequendum esse luminosius hoc in errore sit
 tenebrosius atque damnosius. Quod fugientes nonnulli
 & matris ecclesiae catholice ubera cognoscentes. Quia
 omnia **scilicet** mysteria **amortu** ueritatis crediderunt atque
 per ceperunt. Quibus sacramentorum rebus cum uita
 bone pro uita acceperit sine dubio ad officium clericatus
 tales esse adplicandos. & maxime in tanta rerum necessi-
 tate nullus est qui non concedat. Quamquam nonnulli
 eiusdem sectae clerici cum plebibus atque honoribus suis
 ad nos transire desiderant. Quia amore honoris aut per
 suadentia uitam aut retinent ad salutem. sed hoc maiori
 fratrum supradictorum considerationi dimitendum
 censeo. Ut prudentioris uo concilio nre suggestioni ser-
 monem cum per penderint. Quid de hac rem eis placeat
 nos informare dignentur. Tantum de his qui infantibus
 baptizati sunt. Saet agamus ut nre si placeat in hisdem
 ordinandis consentiant uoluntati. Omnia ergo quae
 superius comprehendimus apud scos epof agenda esse
 mecum honorabilis fraternitas ura perpendit.

DE RELIQUIIS IDOLORUM

XXV I uel templis ad imperatoribus abolendis.
 In tant & iam alie necessitates are legiosis imperatoribus
 postulande. ut reliquias idolorum per omnem africanam
 iubeant poenitentis anputari. Nam plerisque in locis mari
 timis atque possessionibus diuersis adhuc erroris istius in
 quitas uiget. ut precipiantur scipias deleri & templorum
 quae in agris uel locis abditis constituta nullo ornamento
 sunt. Tabeantur omnimodo. defraui. **UT CLERICI**

XXVI Petendum & iam ut statuere dignentur. ut si forte in ecclesia
 quamlibet causam. Jure apostolico ecclesis imposito agere
 uoluerint. & fortasse decisio clericorum uniparta displi
 cuerit. Non liceat clericum in iudicium ad testimonium
 deuocari eum qui cognitor uel present fuit. Ut nulla ad tes
 timonium dicendum ecclesiastici cuiuslibet persona
 pulsetur. **DE PAGANORUM CONCIIS AUFERENDIS.**

XXVII Illud & iam pcedum ut qm contra pcepta diuina conuiuia
 multis in locis exercentur! quae ubi ordine gentili ad orac
 tata sunt. Itaque nunc a paganis xpiani adhaec celebranda
 cogantur. Ex qua re temporibus xpianorum imperatoru
 persecutio altera fieri occulte uideatur. Ut in talia
 iubeant. & de ciuitatibus & de possessionibus inpositam
 poenam prohiberi. maxime cum & iam natalibus
 beatissimorum martyrum per nonnullas ciuitates.
 & in ipsis locis sacris talia committere non reformident.
 Quibus diebus & iam quod pudoris est dicere saltationes
 sceleratissimas per uicos atque plateas exercent.

AFRICANI

ut matronalis honor & innumerabilium feminarum pudor.

Deuote uenientium ad sacratissimum diem iniuriis lasci
uienibus appetatur. ut & iam ipsius scē relegionis paene
fugiatur accessus. **DE SPECTACULIS**

ut die dominico uel ceteris scōrum festiuitatibus minime celebretur.

XXVIIII Nec non & illud petendum ut spectacula theatrorum ceterorumq;
ludorum. Die dominica uel ceteris relegionis xpiane diebus
caeleberimis amoueantur maxime quia scē paschae
in octabarum die populi ad circum magis quam ad ecclesiam
conueniunt. Deberi transferri deuotionis eorum dies
si quando occurrerint nec oportere & iam quemquam xpianoru
cōgi ad haec spectacula maxime quam his exercendis
quae contra precepta di sunt. nulla persecutionis necessitas.
a quo quam adhibenda est. Sed uti oportet hominem libera
uoluntate subsistat sibi diuinitatis concessa. Corporatoru
enim maxime periculum considerandum est. qui contra
precepta di magni terrore coguntur ad spectacula con
uenire. **DE CLERICIS DAMNATIS**

XXVIII Et illud petendum ut statuere dignetur ut si quis cuiuslibet
honoris clericus iudicio episcoporum quocumque crimine
fuerit damnatus non liceat eum siue ab ecclesiis quibus
presunt siue a quolibet homine defendari. Interposita poena
damni pecuniae atque honoris quoniam statem nec sexum
excusandum esse precipiant. **DE HISTRIONIBUS
XPIANIS FACTIS.**

XXX Et de his & iam petendum ut si quis ex qualibet ludicra arte
ad xpianitatis gratiam uenire uoluerit ac liber ab illa

macula permanere. Noneum liceat aquoquam iterum
adeadem exercenda reduci uel cogi. **DE MANU**
missionibus in ecclesia celebrandis ab imperatore poscendum.

XX **D** emanumissionibus sane in ecclesia dicendis. si uideri consacer-
dotes per italiam facere reperiuntur. nrae & iam erit fiducia eius
torum ordinem sequi. Data plane licentia missi legato utque
cumque digna fide. profatu ecclesiae & salutem animarum
agere potuerit. nos laudabiliter in conspectu dñi accepturos.
Quae omnia scitaturae placente edicite. ut & meam suggesta
onem ratam esse uobis aduertant. & nram omnium consen-
sionem sinceritas eorum libenter accipiat. Ab uniuersis epis
dictum est omnibus placere haecque iniuncta sunt per-
agenda & prudenter at uia scitate enarrate. **DE EQUI**
II O DAMNATO EPO

XXX **II** **A**urelius eps dixit. Equitai & iam olim merito suo episcopali
sententiam damnata non arbitror. preter eundam
esse legationis causam ut si forte eum in illis partibus reppe-
rent. sit eidem fratri nro cure pro ecclesiae statu quod
oportuerit uel uel uel uel aduersus eum peragere ab
uniuersis epis dictum est multum placet. & ista prosecutio
maxime cum olim damnatus est. Equitai & eius impudens
inquietudo. & profatu & salutem ecclesiae magisque ubiq;
reppellenda. & suscripserunt. aurelius eps ecclesia cartha-
ginensis huic decreto consensi & per lecto suscripti. similiter
& ceteri epī suscripserunt. **IN OCCONCILIO**
leguntur litterae anastasi romani.

Pontificis de donatistas catholicos epōs admonentes.

Vincencio & flabito . uicc. conf. id febr. carthagine
 in secretario basilice refatate . Cum in concilio congregati
 in ecclesia carthagenensi confedissemus . & africanis omnibus
 prouincis epi . Idest aurelius eiusdem sedis epf cum collegiis
 quos eorum fufcriptio manifeftat . Recitatis epif tot beatifsimis
 & confacer dotefnri anafafi ecclefiae romane epi . Quibus nos
 paterne & fraternae caritatis follicitudine ac finceritate ad
 hortatus eft . ut de & hereticorum donatiftarum infidus
 & improuitatibus . Quibus africanam ecclefiam catholicam gra
 uiter uexant . nullomodo diffimulemus . Gratias agimus
 dnō nrō quod illi optimo & fco antefi fuo tam piam curam
 promembris xpi quamuis induer fitate terrarum . fed muna
 conpage corporis confatutis in fpirare dignatus eft . **ITCŪ
 DONATISIAS LENIUS AGAIUR**

XXX
III. **D**einde per tractatis & confideratis omnibus quae utilitati ecclefie
 conuenire uidebantur . ad uente atque admonente fpū dī
 elegimus commemoratis hominibus quamuis de dominici cor
 poris unitate . In quia & adiffenfiones precifis leniter & pacifice
 agere . ut quantum in nobis eft omnibus quieorum communione
 & focietate inretatūnt . Per uniuersas prouincias africanas
 poentis innotescant quam miserabili errore deunctisunt .
 Ne forte ficat dicit apofolus nobis in mansuetudine corripien
 tibus diuerfa fententes . O & illidī poententiam ad cognoscendā
 ueritatem . & refipifcant de diaboli laqueis capti uati ab ipfo
 in pifius uoluntate . **DE LITIERIS MITIENDIS**
 iudicibus ut ea quae inter donatistas & maximianistas acta
 funt innotescant .

xx
 III
 Itaque placuit ut ex concilio nro littere darentur a iudice
 africanos a quibus hoc peti congruum uideretur. ut in hoc
 adiuuent communionem matrem ecclesiam catholicam
 in quo episcopalis auctoritas contemni in ciuitatibus potest.
 Id est ut iudicaria potestate atque diligentia ex fide xpiana.
 Quid gestum sit in omnibus locis in quibus maximanistae
 basilicas optauerunt qui ab eis scismas fecerunt inquirant
 & gestas publicas propter firmam noticiam omnibus necessa-
 riam faciant inherere. **UT CLERICI**
 donatistarum in ecclesia catholica suscipiantur in clero.

xxx
 V
 Deinde placuit ut littere mittantur ad fr̄ & coepiscopos
 nros & maxime ad sedem apostolicam in qua praeside memo-
 ritus uenerabilis frater & collega noster anastasius. quo
 nouerit habere africanam magnam necessitatem propter eccles-
 pacem & utilitatem. Ut & ipsis donatistis quicumque clerici
 correctio consilio ad catholicam unitatem transire
 uoluerint. secundum unius cuiusque ep̄i catholici uoluntatem
 atque consilium qui in eodem loco gubernat ecclesiam.
 si hoc paci xpiane prodesse uisum fuerit in suis honoribus
 suscipiantur. sicut prioribus eiusdem diuisionibus temporib.
 factum esse manifestum est. quod multarum & pene
 omnium africanarum ecclesiarum quibus talis error
 exortus est exemplatentur. Non ut consilium quod in
 transmarinis partibus de hac re factum ē. dissoluatur.
 sed ut illud maneat circa eos qui sic transire ad catholicam
 uolunt ut nulla per eos unitatis compensatio procuretur.
 p̄ quos autem uel omnimodo perfici uel adiuuari manifestis

fraternarum animarum lucris catholica unitas in locis
 quibus degunt uisa fuerit non eis ob sit quod contra honores
 eorum quamuis salus nulli interclusa sit intransmarino
 concilio ^{tu} statum est. id est ut ordinati in parte donati si ad
 catholicam correcti transire uoluerint non suscipiantur
 in honoribus suis secundum transmarinum sed exceptis
 his per quos catholice unitati consuletur **UT LOCATIO**
 addonatis et componende pacis gratia dirigantur.

Denique placuit ut his per acti legati & iam predicande
 pacis atque unitatis sine qua salus xpiana non potest
 obtineri numero nro ad ipsorum donatistorum. siue
 quos habent episcopi siue ad plebes mittantur. per quos omnibus
 innoticiam perferatur quam nihil habeant quod aduersus
 ecclesiam catholicam iuste possint dicere. maxime ut
 manifestum fiat omnibus per gesta. & iam municipalia
 propter documentorum firmitatem. quod ipsi de maxi
 mianis scismaticis suis egerint. ubi eis diuinitur demon
 stratur si ad tendere uellint. tam inique. Tunc illos
 ab ecclesiae unitate percisos quam inique nunc clamant
 a se maximianis scisma fecisse. Ex quorum tamen
 numero quos iam plenarius concilii auctoritate dam
 nauerant. In suis honoribus denuo recipiunt baptismum.
 Quem damnati & exclusi dederant acceptauerant. ut
 uideant quam stulto corde resistant paci ecclesiae toto
 orbe diffuse. cum ista faciant pro parte donati neque
 se istorum quos ita recipiunt communionem propter
 intuitum pacis contaminari dicant & nos contemnant.

XXX
 VI.

+

Id est ecclesiam catholicam & iam in extremis terrarum
per partibus constitutam per eorum communionem
inquinatam. Quos tunc accusantes convincere nequiverunt.

QUI CLERICI ab uxoribus debeant abstinere.

XXXVII **P**reterea cum de quorundam clericorum. quamuis
perga uxores proprias incontantia referetur. Placuit
epos & prbos & diaconos secundum propria statuta.
& iam ab uxoribus continere quod nisi fecerint ab ecclesia facta
remoueantur officio. Ceteros autem clericos ad hoc non cogi
sed secundum unius cuiusque ecclesiae consuetudinem
obseruare debere.

**DE HIS QUI PLEBES
PROPRIAS DERELINQUUNT.**

XXXVIII **R**ursum placuit ut nemini sit licentia facultas relicta
principalia cathedra ad aliquam ecclesiam in dio
ecesiim constitutam se conferre. uel in re propria diutius
quam oportet constitutam curam uel frequentationem
proprie cathedre negligere.

DE INFANTIBUS

XXXVIII **I**tem placuit de infantibus quoties non inueniuntur cer
tissimitestes que eos baptizatos esse sine dubitatione tes
tentur. Neque ipsi sunt per statem detraditis sibi sacra
mentis idonei. Respondere atque ullo scrupulo eos esse
baptizandos. ne ista trepidatio eos faciat sacramentoru
purgatione priuari. hinc enim legatum aurorum
fr̄i nri consuluerunt. qui multos tales ab barbaris
redimunt.

**DIEM PASCHAE
DIEM CONCLINCIANDUM.**

XL

Item placuit ut dies uenerabilis pasche formatarum
 suscriptione omnibus intamemur. Dies uero concilii
 idem seruetur. Quin ypponiensi concilio constitutus est.
 id. e. x. kl septemb. & scribendum ad singularum quarumque
 prouinciarum primates. ut quando apud se concilium
 congregant istam diem non impediant. **NGINTER**

XLj

uentor. ep̄s cathedram ubi uenter uentor. est sedeat
 Item constitutum est ut nulli intercessori licitum sit
 cathedra cui uenter cessor datus est. Quibus libet & populorum
 studiis uel seditionibus retinere seddare opera ut intra
 annum eidem ep̄m prouideat. Quod si neglexerit annum
 exempto. inter uentor alius tribuatur. **DE DEFEN**
 soribus ecclesiarum ab imperatore postendis.

XLij

Ab imperatoribus uniuersis uisum est postulandum
 propter afflictionem pauperum quorum molestas
 sine intermissione fatigatur ecclesia ut defensores eis
 aduersus inpotentias diuitum cum episcoporum prouisi-
 sione. delegentur. **DE EPIS** qui ad concilium non occurrunt.

XLiii

Item placuit ut quotiescumque concilium congregandum
 est ep̄i. qui neque etate neque egritudine neque
 aliqua grauiore necessitate impediuntur competens
 occurrant. & primatibus suarum quarumque prouin-
 ciarum intametur. Unde uniuersis ep̄is. ut. ii. uel. iii.
 tur. ms. fiant. Ac de singulis tur. ms. uicissim quot
 quot electi fuerint ad diem concilii instanter
 occurrant. quod si non oportuerint occurrere excu-
 sationes suas intractoria suscribant. uel si post aduentum

f

tractone aliquę necessitate repente forsitan
orte fuerint miserationem impedimentasui apud suum
primatem reddiderint. ecclesie sue communionem
debere esse contentos. **DE CRESCONIO**

CLIII. **D**ecresconio uilla regensi hoc omnibus uisum est
ut hinc quoque primatu inuidie intametur. quo
cognoscat memoratum cresconium. scriptis suis con
ueniendum esse ut proximo uniuersali africano conet.
suam pre sentiam non differat exhibere. quod si uenire
contempserit in se cognoscat sententiam promulgandam.

**DE ECCLESIA MYPONENSIS
DIACONORUM.**

XLV. **R**ursum placuit quoniam ypponensium diaconorum ecclesie
ibi ab his defuit non esse diutius negligenda.
& ecclesie ibi reuenerunt qui equitum facinerosam
communionem declinauerunt. missis ex presentia con
cilio episcopi regino alypio augustano materno theasio.
euhodio. placiano. urbano. ualerio. ambuio. fortunato.
quod uuldeo honorio. ianuario. apto. honorato.
ampelio. uictoriano. euangelio. & rogatiano. conuentis.
& correctis his qui culpabili pertinacia fugam eiusdem
equitum expectandam putabant. Cum omnium uoto
eis episcopi ordinetur. si autem illi pacem considerare
noluerint. non impediant. in eligendo ad ordinandum.
preposito utilitatem. Tanto tempore ecclesie defuit.

**DE CLERICIS QUI INTRA
ANNUM CAUSAM SUAM**

AGGEREN PROCURARINT

XL
VI.

Rursus constitutum est. ut quoties clericos conuictos & confessis in aliquo crimine uel propter eorum quorum ueretundie paritur. uel propter ecclesiae obprobrium aut insolentem insultationem hereticorum atque gentilium si forte causasus ad esse uoluerint. & innocentiam suam adserere intra annum excommunicationis hoc faciant. si uero intra annum causam suam purgare contempserint nulla eorum uox postea penitus audiatur. **UT DE ALIENO MONAS**

XLVII **I**tem placuit ut si quis de alieno monasterio receptos nec propositos in monasterio nec clericos liceat ordinare. **DE EPIS QUI HERETICOS**

XLVIII **I**tem constitutum est. si quis episcopus heredes extraneos a consanguinitate sua uel hereticos & iam consanguineos aut paganos ecclesiae pretulerit. saltem post mortem anathema ei dicatur atque eius nomen inter dei sacerdotes nullo modo recitetur. Nec excusari possit si interitus defecerit quia utique debuit factus episcopus rei suae ordinationem congruam suae professioni nequaquam differre.

DE MANU MISSIONIBUS

XL VIII **I**templacuit ut de manus missionibus in ecclesia celebrandis ab imperatore petatur. **DE FALSI**

L memoris martyrum. **I**templacuit ut altaria que passim per agros & per uias tamquam memorie martyrum constituantur in quibus nullum corpus aut reliquie martyrum condite probantur ab epis qui locis eisdem presunt. si fieri potest evertantur. si autem hoc per tumultus populares non sinitur. plebes tamen ammoneantur ne illa loca frequentent. ut qui recte sapiunt nulla ibi super fatione de uincta teneantur. & omnino nulla memoria martyrum probabiliter acceptetur. Nisi ubi corpus aut aliquie reliquie sunt. Aut origo alicuius habitationis uel possessionis uel passionis fidelissima origine traditur. Namque per omnia & per manes quasi reuelationes quorum libet hominum ubicumque constituantur altaria omnimodo reprobentur. **DE IDO**

LORU reliquis extirpandis.

L I **I**templacuit ab imperatoribus gloriosissimis peti ut reliquie idolatrie non solum in simulacris sed in quibus cumque locis uellucis uel arboribus omnimodo deleantur.

UT AB EPISCOPO CARTHAGI

niensi cum opus fuerit omnium episcoporum nomine dicentur & scribantur epistolae.

L II **V**trique littere dictande in concilio placuerunt. uenerandus episcopus qui huic sedi preesidet omnium nomine dictare & subscribere dignetur. In quibus & iam ad episcopos legatos qui per prouincias africanas in causa

A F R I C A N I

donatistarum mittendisunt. placuit litteras dari tenore
 mandati continentis quem non egrediantur. & suscrip
 serunt aurelius ep̄s ecclesiae carthaginensis huic decreto
 consensit & prelecto suscripti. similiter. & ceteri episcopi
 suscripserunt. **IN HOC CONCILIO**
 praeterita decetera firmantur.

† **G**loriosissimis imperatoribus arcadio & honorio augustis
 v. con. ff. vj. kl septemb. In ciuitate mile uitana
 in secretario basilice. Cum aurelius ep̄s ecclesiae car
 thaginensis in concilio uniuersali consedisset. & ad
 stantibus diaconibus. aurelius ep̄s dixit. Qm̄ ecclesiae
 sc̄e unum. ē. corpus omnium que membrorum caput est.
 Unum factus. ē. uolens dō ad hram infirmitatem iuuante.
 ut ad hanc ecclesiam ueniremur dilectionis & fraternitatis
 gratia mutati. unde queso caritatem ur̄am quia ita
 credendum. ē. cunctis ut consensus omnium ur̄m mani
 festetur concordare cum placitis decretorum. Quae iam
 dudum uel ypponiensi synodo firmata sunt uel postmodū
 meliore concilio apud carthaginem definitam. nunc
 quoque nobis ex ordine recitentur. Tunc demum frat
 nitatis ur̄ae concordia luce clarior apparebit. si haec
 quae a nobis superioribus conciliis legaliter definita
 noscuntur. Non solum consensu ur̄o his actis uerum
 & suscriptionibus manifestatis. sancti pappi episcopus.
 primae sedis numidiae suam manu confirmauerunt suscri
 bendo. & iam nobis placere posse & nr̄e suscriptione
 firmamus. Nicetaus ep̄s primae sedis mauritaniae si assensit d̄e

quaere citata sunt decreta quoniam ratione non carent & sunt
adprobata. Cunctis & iam & meae paruitati haec placent
quae quidem propria subscriptione firmabo. De episcoporum
ordine ut qui posteriori ordinati sunt prioribus.

**SECONDA
AUDENTIANI GFERRE**

LIII Valentinianus episcopus dixit. supermitti bonum patientiae vestrae
prosequor. ea quae praeterito tempore in ecclesia carthagi
nensi gestasunt. & subscriptionibus fratrum firmata claruerunt.
& iam nos hoc seruaturus esse. ecclesiae sacram disciplinam.

Ita ut nullus fratrum prioribus suis se aliquando audeat
anteponere. sed officium caritatis id semper exhibitum est
prioribus. Quod ab in se quibus gratanter semper acci
peretur. hunc ordinem iubeat scitaturus melius vestri
inter locutionibus roborare. Aurelius episcopus dixit. Non de
cuerat quidem ut haec repeteremus. Nisi forte existerent
inconsideratae mentes. Quorundam quae ad haec statu
enda nos acuerunt sensus. sed communis haec causa. e
quam insinuauit frater & confacerdos noster. ut unus
quisque nostrum ordinem sibi decretum ad se cognoscat.

& posteriores anterioribus deferant necesse in consulas
aliquid agere presumant. Quod dico prout captus
animi mei retinere & eos qui pertraxerunt spreto maioribus
aliquid presumendum competenter esse ab omni concilio
cohercendos. Scippus episcopus prime sedis numidiae dixit.

Audiuit omnium fratrum praesentia prosecutionem
fratris & confacerdotis nostri aurelii quid ad haec respondens
Dataianus episcopus dixit. quae maiorum decreuit sententia

nr̄a ad sensui mancipabuntur. ut quae preteritorum
 conciliorum gestas teneantur carthaginensis ecclesiae nr̄ae
 ad sensione plene apud omnes firma teneantur. Uniuersi
 ep̄i dixerunt. hocordo & apatibus & maioribus seruatur
 est & a nobis dō propitio seruabitur. saluo & iam iure
 primatus numidiae & mauritaniae.

**DE ARCHIBO
 ET MATRICULA NUMIDIE.**

Deinde placuit omnibus ep̄is quia hoc concilio suscripser̄
 ut matricula & archibus numidie & apud primam sedem
 sit & in metropoli id est constantia. **DE QUOD
 UULDEO EPISCOPO**

LIII. **D**e quod uuldeo etiam centuriensi qm̄ ad uer̄ sarius
 ipsius cum sepe t̄ss̄ & introduci ad concilium nostrum.
 Interrogatus utrum cum eo uelle & apud episcopos experiri.
 p̄rimo pro miserat & alia die respondit. hoc sibi non placere
 atque discessit. Placuit omnibus ep̄is ut nullus eidem
 quod uuldeo communicet. Donec causa eius qualem
 potuerit terminum sumat nam adime i episcopatum
 antequam cause eius exitus appareret & nullo xp̄iano
 uideri iure potuisset. **DE MAXIMINO EP̄O**

LV. **D**e maximino autem bigariensi & ad eum & ad ipsam plebem
 placuit de concilio litteras dari. ut & ipse ab episcopatu
 discedat & illi sibi alium requirant. **UT EPISCOPI**
 quior dimantur ab ordinationibus suis epistolas accipiant
 quidiem & consulem preferant.

LVI. **D**einde placuit ut quicumque deinceps ordinantur
 per prouincias africanas litteras accipiant ab ordinatorib.

suas manu eorum conscriptas. Continenter consulem
& diem ut nulla altercatio de posteribus uel anterioribus
oriatur. **DE HIS QUI SEMEL**

In ecclesia legerint ab aliis non posse promoeri.
LXXI. **I**tem placuit ut quicumque in ecclesia uel semel legerit
ab alia ecclesia ad clericatum non teneatur. & suscripserit.
Aurelius episcopus ecclesiae carthaginensis. huic decreto consensi
& pre lecto suscripsi. Similiter & ceteri episcopi suscripserunt.
IN HOC CONCILIO QUI
egerint episcopi qui ad transmarina legati directi intamatur.

Gloriosissimo imperatore theodosio augusto. & rum drino.
uic. cons. viii. kl septemb carthagine in basilica secunde.
Cum aurelius episcopus uniuersali concilio consedisset & ad stan-
tibus diaconibus. Aurelius episcopus dixit. Exigente ratione
fraternitas uestra a me a tenuitate ad hoc concilium congre-
gata est. Jam dudum enim sicut uestra sanctitas recordatur
habito concilio. De sanabimus fratres nostros ad transmarina
legatos. Quos oportuit in coetu sanctitatis uestrae per functa
elegationis cursum narrare. & licet externo de hac re
confidentibus nobis praeter gesta ecclesiastica diligentius
qua egerint tractaremur. hodie tamen oportet
tractatum externi diei actus ecclesiasticus confirmari.

DE EPISCOPIS PROVIN

tiarum africae qui non ad fuerint presenta conct.

Ordonataque rerum deposcit ut primitus de fratribus
nostri & sacerdotibus qui ad hoc concilium uel de bytatio
uel certe de mauritania conuenerunt. Quaeramus

quemadmodum huic concilio decreuerint inter esse
 & offerentibus philo logio testa . uenustiano & feliciano
 epis prouinciae byzacine legationis litteras & recitatis.
 Offerentibus & iamluciano & siluano legatis prouinciae
 mauritaniae sitafensis legationis litteras & recitatis. Au
 relius ep̄s dixit horum scriptorum textus sociabitur gestis.

DE EPIS BYZACENIS

Numidius ep̄s dixit . anim aduertamus fr̄s & co ep̄s nr̄os
 byzacene prouinciae & mauritanie sitafensis ad con
 cilium defuisse legatos . nunc queramus utrum legati
 numidiae aduenerint uel certe prouinciae tripolitane
 uel mauritanie caesariensis.

DE EPIS MAURITANIAE SITAFENSIS

Lucianus & siluanus ep̄i legatos prouinciae . mauritanie
 sitafensis dixerunt . Seroad caesariensis fr̄s nr̄o tracta
 toria uenit . Nam iam & illi uenirent tamen necesse est
 ueniant . & confidimus de animis illorum quia siquid in hoc
 concilio gestum fuerit . & ipsi sine dubio suos concensus
 adhibebunt.

DE EPIS NUMIDIIS

Alpius ep̄s ecclesiae tagastensis dixit . Nos quidem
 de numidia uenimus . ego & sc̄i fratres augustinus
 & possidius sed de numidia legati mitti non potuit .
 Quod ad huc tumultu tironum ep̄i propriis necessitatibus
 incuitatibus suis aut impedita aut occupata sunt . Nam & iam
 tractatoriam sc̄itatis uale cum ad sc̄m senem sanctippum
 de ferrem in p̄sentia tractatu . hoc uisum fuerat ut con
 cilium indiceretur . Quod instructa legatio possit &

ad hoc concilium defunari. sed cum eum posteribus
litteris ammonerem. De impedimento tironum ut su
perius dixi rescriptis propriis excusauit.

DE EPIS TRIPOLITANIS.

De tripolitanis uero fratribus nris hoc potui condiscere quod
dubitatum fratrem nrm defunauerunt legatum sed quia
non potuit occurrere. hoc ad se uerauerunt quidam filii
nri. uenientes de supradicta prouincia quod memoratus
naui se commiserit. Et credendum est accidisse non
nullam de tempestatibus moram quaere tardare
eius aduentum. Tamen etiam circa ipsos sicariatu
plac& haec forma seruabitur. & ut placita ad eosdem
concilii transmittantur ab uniuer sis epis dictum est.
Haec quae statuit scita stua omnibus plac&.

LVIII DE CONUENIENDIS DONATISTIS

Aurelius ep̄s dixit. Quod in tractatu uenit caritatis urae.
Puto hoc ecclesia factis gefas esse firmandum. Professio
ura omnium hoc de prom sit debere unumquem quem
in ciuitate sua per se conuenire donatistarum p̄positos.
Aut adiungere sibi uicinum collegam. Ut pariter eos
in singulis quibusque ciuitatibus uel locis per magis
tratus uel seniores locorum conueniant. hoc si omnib:
plac& edicatur ab uniuer sis epis dictum est omnib:
plac&. Et om̄s hoc subscriptionem nram firmabimus.
Petimus & iam ut ep̄s istolis adiudices de concilio mit
tendis pro omnibus subscribat scita stua. Aurelius ep̄s dixit.

Si uideatur caritati urae forma conuentionis eorum
recitetur. ut hunc tenorem profecutionis omnes si pla-
cuerit teneamus. Ab uniuersis episcopis dictum est. recitetur.
Iteus notarius recitauit forma conuentionis.

L **VIII** **I** **ONATISTARUM.**
Ille episcopus ecclesiae illius dixit. Quid de auctoritate illius
amplissime sedis impetrauimus. Petimus caritatem uram
recitare gestas in nece atque in affectum deduci iubeatis.
Recitata autem iussione atque actis in nece dicant. Ille
episcopus ecclesiae illius dixit. Quid ergo nobis ad concilio
ecclesiae catholice mandatum sit ad donatistas per-
uram grauitatem perferendum audire & actis inserere
& ad eos perferre dignamini. Eorumque responsionem
rursus apud acturam nobis insinuare. Conuenimus uos
ex concilio in catholica auctoritate. misse uestra
correctione gaudere cupientes. Considerantes domini cari-
tatem. Quid dixit beati pacifici quoniam ipsi filii uocabuntur.
& admonuit per prophetam & iam his quid dicunt se fratres
nostros esse. Dicerent nos debere fratres esse. Hanc ergo paci-
ficam ex caritate uenientem communionem nostram
contemnere non debetis. Ut si quid ueritati habere uos
arbitramini non dubitatis adserere. Id est ut congre-
gato uostro concilio. Deligatis ex uobis quibus causam
adseruionis urae committatis. ut & nos possimus hoc facere
ut & iam de nostro concilio deligantur. Quicumque quod
diligentis confutato loco & tempore quicquid quaerimus

est. Quod ur̄a anobis separata communionem. cum
 pacem discutiant. Et tandem aliquando adiuuante
 dñō nro finem ueter nosus error accipiat. Ne propter
 animositatem hominum infirmę anime. Et ignari
 populi sacrilega dissensione dispareant. Si enim hoc
 fraternę acciperetis ueritas facile delucescat. Si autem
 hoc facere nolueris differentiaę ur̄aę facere innotescat.
 Cumque recitata esset ab uniuersis ep̄is dictum est.

satis placeat hoc fiat. & suscripserunt. Aurelius episcopus
 ecclesie carthaginensis. Huic decreto consensi & pre
 lecto suscripti. similiter & ceteri ep̄i suscripserunt.

HÆC SYNODUS ADUERSUS

donatistas legationem ad principes dirigit.

Gloriosissimo imperatore honorio aug. vi. cons. xvi.
 kl̄ iul̄ carthagine in basilica regionis secundę. In hoc
 concilio legationem susceperunt. Theasius. & euodius
 contra donatistas in quo concilio insertum est. communi
 torium quod ita se continet. **QUALE CŌMO**

NIORIUM ACCEPERUNT LEGATI CONTRA DONATISTAS.

Lx. **C**ommonitorium fratribus theasio & euodio legatis ex carthagi
 nensi concilio ad gloriosissimos relegendissimos que principes.
 missis cum dñō auxilio piissimos imperatores adierint
 eis insinuent. Quem admodum plena fiducia secundum
 superis am concilium donatistarum praepositis actis munici
 palibus sunt conuenti. ut si confiderint de assertionibus
 suis electis ex suo numero aliquibus idoneis nobiscum.

pacifice conferunt. & mansuetudine xpiana siquid ueri
 tatis tenerent non ambigerent demonstrare. Quoniam
 sinceritas catholice quae iam pridem superioribus temporibus
 claruit. Nunc quoque per impericiam uel pertinaciam
 resistentibus innotescere. Sed quia differentia premebantur
 nihil poene ausi sunt respondere. unde quia impletum est
 erga eos episcopale ac pacificum officium. Et illi qui ueri
 tati respondere nequiuerunt ad immanes uiolentias sunt
 conuersi. Ita ut multos episcopos multosque clericos aut delatris
 taceamus insidius oppresserint. Ecclesias & iam aliquas
 inuasserint aliquas inuadere. per temptauerint ipsorum
 iam clementiae est consulere aut ecclesia catholica
 quae eos re religioso utero genuit. & fidei firmitate nutriuit
 eorum & iam protectione muniatur. Ne temerari homines
 religionis temporibus infirmos populos terrendos preua
 leant. Quoniam secundo deprauare non possunt. Nota est
 enim & sepe legibus condatat ac circum cellio numqua
 furunt detestabiles manus. Quae & iam ipsorum relegio
 fissimorum supra principium frequentibus sanctoribus
 condemnata est. Aduersus quorum furorem possimus
 non insolita nec abs scripturis aliena impetare presidia.
 Quando apostolus paulus sicut in apostolorum actibus
 fidelibus notum est factosorum conpirationem mili
 tati & iam submouit auxilio sed nos illud poscimus ut
 catholicas ecclesias ordinum per ciuitates singulas & uici
 norum quorumque possessorum per diuersa loca sine ulla

disimulatione tuitio prebeatur. Simul & iam
petendum uallam legem que a re legiose memorie eorum
patre theodosio de aurilibris decem in ordinatores uel ordi
natos hereticos seu & iam in possessores ubi eorum congregatio
deprehenditur promulgata est. Ita demum confirmari
percipiant ut in eos ualeat contra quos propter eorum in
fidias catholici prouocatio contestationem deposuerint.
Ut hoc saltem terrore absismatico uel heretico prauitate
deficiant. Qui consideratione eterne supplicii emendari
corrigeque dissimulant. Petendum & iam ut lex qua here
ticis uel ex ordinationibus uel ex testamentis aliquid capi
endi aut relinquendi denegat facultatem. Ab eorum quoque
pietate accensus repetatur. Ut eis relinquendi uel sumendi
ius adimat qui per tinatis furore cecati. In donatistarum
errore perseverare uoluerint. Ceterum illis qui con fide
ratione unitatis & pacis se corrigere uoluerint absque inter
dictis huius legis capiende hereditatis aditus pateat. Si
adhuc in errore heretico constituti aliquid ante donationis
uel hereditatis obuenit. His sane exceptis qui lite pulsati
putauerint ad catholica transeundum. Quia de talibus
credibile est non metu caelestis iudicii potius quam terreni
commodi auiditate unitatem catholicam preoptasse.
Ad haec autem omnia presidio opus est potestatum suarum
quarumque prouinciarum. Sane pro utilitate uel ecclesie.
Quicquid intellexerint prodesse agendi & imperandi
liberam decernimus legationem. Illud preterea

Africani

cunctis nobis placuit ut littere de coetunro ad gloriosis-
simos imperatores & eminentissimas potestates dirigantur.
Quibus instruantur nro omnium consensum ad beatissimu
comitatum legator anobis esse director. Sed quia isdem
litteris ab omnibus subscribi tardissimum est. Nisi sin-
gulorum suscriptionibus eadem epistole honorentur.
Petimus frater aureli ut isdem tuacitas nro omniu
nomine suscribere dignetur. Et suscriberunt.

Aurelius ep̄ ecclesiae carthaginensis. huic decreto
consenti & suscripsi. Similiter & ceteri ep̄i suscriperunt.
Littere & iam ad iudices mittendae sunt. ut donec dñs
legatus ad nos redire permittat tuitiones per ordines
ciuitatum. & possessores prediorum ecclesiae catholice
in partiant. adiungendum & iam de equitio ut in probitas
eius quasi sibi iussacer dotum in prouissime uindicat.

Ab ypponiensi diaritorum repellatur littere & iam
ad ep̄m romane ecclesiae comendatione legatorum
mittendae sunt uel ad alios ubi fuerit imperator. Et
suscriperunt. Item aurelius ep̄ ecclesiae carthaginensis
huic decreto consenti & prelecto suscripsi. Similiter
& ceteri ep̄i suscriperunt. **IN HOC SYNODO
QUAESTIATUTIASUNT BREUIS DECLARATIADNEXUS.**

Stilicone iterum & anthemio uccc cōss̄. x kl̄ sept̄
carthagine in basilica regionis secunde. huius concilii
gesta ideo non ex integro descripsi. Qm̄ magis ea que
in tempore necessaria fuerunt quam aliqua generalia.

constituta sunt sed ad instructionem studiorum
eiusdem concilii breuem digessi. **BREUIS**

CAUSA RUM.

LX **V**t libera legatio ab omnibus prouinciis ad concilium
dirigatur admixtionem legati & littere propter liberam
dirigendam legationem destinare precepta sunt. Ut
quia apud carthaginem tantum unitas facta est. Dentur
etiam littere adiudices ut & alii prouinciis & ciuitatibus
operam impendi iubeant unitati. ut gratiarum actiones
de carthaginensi ecclesia per uniuersa africa de exclu
sione donatistarum cum ep̄m litteris ad committatum
mittantur. Recitate littere pape innocenti. ut episcopi
ad transmarina pergere facere non debeat. Quod hoc
ipsum episcoporum sententia confirmatur. ut propter
gratiarum actionem exclusionem donatistarum.
Quod clerici ecclesie carthaginensis ad committatum mit
tantur. **IN HOC CONCILIO QUAE**

CONSTITUTIS SUPERIORIBUS CORRIGUNTUR.

Gloriosissimis imperatoribus honorio. vii. & theodosio. ii.
Iterum augusto cons̄s idurionu carthagine in basilica
regionis secunde. Cum aurelius ep̄s unacum episcopis suis
consecrasset adstantibus diaconibus. Quoniam constitutum
fuerat in concilio ypponiensi ut singulis annis contrahe
retur concilium africe plenarium. Non tantum hic
apud carthaginem. uerum & iam per diuersas prouincias
suo ordine. & hoc reseruatam est ut iudicemus aliquando

innumidia aliquando imbitatio atque hoc laboriosū
omnibus fratribus uisum est. **CONCILIUM**
UNIUEKSALE NONNISINECESSITATE FACIENDUM.

LXII **P**lacuit non sit ultra fatigandis fratribus anni uer-
saria necessitas sed quoties exegerit causa cōmunis.
Id est totius africe undecumque ad hanc sedem de hac re
datelittere fuerint congregandam esse synodum. In ea
prouincia ubi oportunitas per suaserit. Cause autem
quae communes non sunt prouincis iudicentur.

UT AB ELECTIS IUDICIBUS
PROUOCARE NON LICEAT.

LXIII **S**i autem fuerit prouocatum eligat qui prouocauerit
iudices & cum eo & ille contra quem prouocauerit
ut ab ipsis deinceps nulli liceat prouocare. **DELE**

GATIONIBUS DIUEKSAKŪ PROUINCIARUM.

Cum uniuerse legationes diuersarum prouinciarum
ad legarentur gratissime acceptae sunt. Id ē numidiarū
bylacenorum mauroorum sitensium. Itemque cesarien-
sium sed & tripolitanorum. **UT AB IMPERATORIB;**
postuletur aduocatorum defensio pro causis ecclesiae.

LXIII **P**lacuit & iam ut petant ex nomine prouinciarum
omnium legati perrecturi uincentius & fortunatianus
a gloriosissimis imperatoribus ut dent facultatem
defensores constituendi scholasticos qui mactati sunt uel
immunere defensiones causarum ut more sacerdotū
prouinciae. Idem ipsi quidem defensionem ecclesiarū

susceperint. habeant facultatem pronegotiis
ecclesiarum quoties necessitas flagitauerit uel ad ob-
sistendum obrepentibus uel ad necessaria suggerenda
ingredi iudicium secretaria.

**UT SIT LEGA-
TIO LIBERA.**

Placuit ut legationem liberam habeat ad comitatum nisi-
dilecta legati. **PROTESTATIO MAU-
ROKUM SONTIFICUM DE PROMOSO.**

Protestatos esse p̄terea mauros cesarienses constat
primo suum per principales ciuitates thigauensis con-
uentum litteris eorum fuisse. ut secundum principalia
scita plenario concilio sup̄ presentiam faceret. & ut oport-
uit requisitus primo suus repperitus non est. sicuti diaconi
renunciauerunt. sed quia poposcit idē mauri de plenario
concilio oportere litteras de sanari ad uenerabilem
fratrem senem innocentium. Has placuit mita ut ag-
noscat requisitum primo suum in concilio & minime fuisse
repperitum. **DE PLEBIBUS QUAE NŪ
QUAM EP̄S HABUERUNT.**

LXV. **P**lacuit & illud ut plebes quae nunquam habuerunt
propriis episcopos nisi ex concilio unius cuiusque prouinciae
& primatis atque consensu eius ad cuius dioecesim eadem
ecclesia pertinebat. Decretis fuerit minime accipiant.

DE PLEBIBUS UEL DIOECESIB;

EX DONATISTIS CONUERISIS.

LXVI. Sane uille plebes quae conuerse sunt ad donatistas

& habuerunt episcopus sine dubio inconsulto concilio habere mereantur. Quae autem plebes habuerunt episcopus & de defuncto uoluerint non episcopus proprium habere sed alicuius episcopi dioecesim pertinere non eis esse denegandum nec non & illud suggestum est. quod plebes ante legem imperatorum de unitate lata. Quicumque conuerterentur episcopi ad catholica ipsi eas obtinere debeant. uerum a lege unitatis & deinceps oporteat uniuersas ecclesias uindicare sibi episcopus catholicos. Eorum locorum ad quos locos sub hereticis pertinebant uel conuersorum hereticorum & dioeceses & si que forte sunt instrumenta ecclesiae uel ad eius ius pertinetia. Qui uero aliqua usurpauerunt post legem usurpata conueni refutauerunt. **DE SUGGESTIONEM MAURENTII EPI.**

LXVII. **A**d suggestionem uel postulatum episcopi maurentii. Cum lecta fuisset schida quam obtulit episcopus placentanus qui per sona legati numidiarum gestat secundum sententiam eiusdem placentani recitata est in conspectu episcoporum. & cum quererentur hi quo ad esse uoluit ad iacomis proforibus. Id est seniores anouagermani ac minime inuenirentur secundo uel tertio requisita. Propterea censuit sanctum concilium ut littere ad eundem senem sancti appum praerogentur. Quonouerit uoluntati plebis memorate nullomodo iniuriam episcopi subcumbendum. maurentius episcopus dixit. Quoniam requisita sunt seniores anouagermani secundo ac tertio. & non sunt inueni quibus precepta erant.

aprimate utoccurrerent aduenerabile concilium
 quodnunc agitur idibus iunius sui absentiam procurarunt
 Idcirco decernat ex hac re aliquid sc̄tas uia . ne sub molesta
 calumniae ipsorum innocens uidear laborare. Concilium
 sc̄m statui debuisse quidem secundum censuram sacer dotale
 ex hoc concilio aduersus contumaces ferti sententia sed quia
 mansuetudo ecclesiastica seruanda est in omnibus causis pro
 miserunt ad senem sanctippum & ut nouerint iudices de con
 concilio electos sine dilatione considerare debere in ciuitate
 thuburtisensi ut negotio congruum adhibeatur exam̄.
 Maurelius ep̄s dixit. Iudices peto sc̄m senem sanctippum.
 sc̄m augustinum . florentium . theasium sansutum secundū
 & posidium . hos decerni mihi iubeatis sc̄m concilium concessit
 iudices postulator . Reliquos autem iudices ad complendū
 numerum necessarios eligenabus ipsi senioribus anoua germanj .

Senex sanctippus curauit decernere. **DE PACI
 FICANDIS ECCLESIAE
 ROMANAE ET ALEXANDRINAE.**

LX
viii. **P**lacuit & iam ut de dissensione romanae atque alexan
 drinae ecclesie ad sc̄m papam innocentium scribatur.
 Quoutraque ecclesia intra se pacem quam precepit dñs
 teneat. **DE HIS QUI UXORES AUT
 UTROSDEM TUNT UT SIC MANEANT.**

LX
viii. **P**lacuit ut secundum euangelicam & apostolicam disci
 plinam neque dimissus ab uxore neque dimissa a marito
 . alteri coniugatur . sed ita maneat . Aut sibi & reconcilietur .

Quod si contempserint ad poenitentiam redigantur.

In qua causa in legem imperialem petendam promulgar.

DE PRECIBUS AD ALIARE DICENDIS

† LXX.

Placuit & iam hoc ut preces que probate fuerint in concilio siue prefationes. siue commendationes seu manus impositiones ab omnibus celebrentur. Nec alie omnino contra omnino fidem proferantur. sed quae cumque cum prudentioribus fuerint conlata edicantur. **DE HIS QUI PUBLICORUM IUDICIUM COGNITIONEM AB IMPERATORE POSCERINT.**

LXXI.

Placuit ut quicumque ab imperatore cognitionem iudiciorum publicorum petuerit honore proprio priuetur. si autem episcopale iudicium ab imperatore postulauerit nihil ei obstat.

DE HIS QUI CUM IN AFRICA NON COMMUNICANT VOLUERUNT TRANS MARE SUBIRE.

Quicumque autem communicant. si in africa intrans marinis ad communicandum obrepserit iacturam clericatus excipiat ut per gentes ad committatum causam suam uel carthaginensi uel romano pontifici.

IN SINUARE PROCURENT.

LXXII.

Placuit ut quicumque ad committatum ire uoluerit in forma quae ad urbem rome ecclesiae mittatur in metur. ut inde & iam ad committatum formatam accipiat. quod si accipiens ad romanam tantummodo formam. & tamen necessitatem quae ad committatum pergere a communione remoueantur. Quod ibi rome ei repentina necessitas

orta fuerit ad committatum per gendi. Ad legem apud
 ep̄m urbis romę ipsam necessitatem. & de hoc scripta
 eiusdem romani ep̄i perferat formate autem quae
 a primatibus uel a quibus cumque ep̄is clericis propriis
 dantur. habeant diem pasche quod si adhuc eiusdem anni
 pasche dies incertus est. Ille precedentis adiungatur
 quomodo sole post consulatu in publicis gestis ascribi. Placuit
 & illud ut aduersus donatistas & paganos uel eorum super
 fationes legati missi de hoc glorioso concilio. Quicquid
 uale per uiderint de gloriosissimis principibus impetrent.
 Placuit & iam petiti omnium ep̄orum ut ep̄istolis omnibus
 de concilio dandis sc̄ta ista sola suscribat. & suscripser.
 Aurelius ep̄s carthaginensis huic decreto consensit & pre
 lecto suscripsi. Similiter & ceteri ep̄i suscripserunt.

CONCIL CONTRA PAGANOS HERETICOS

Basso & philippo uuā cons̄. xvi kl̄ iat. carthagine
 in secretario basilice resatute in hoc concilio legatione
 iterum suscepit fortunatianus ep̄s contra paganos & here
 ticos.

ITEM CONCILIUM CONTRA PAGANOS ET HERETICOS.

Basso & philippo uuā cons̄. iii. id̄ octobris carthagine
 legationem resatutus & florentius ep̄i contra paganos
 & hereticos. Et tempore quo seuerus & macharius
 occisunt. & propter eorum causam euodius theasius
 & uictor ep̄i caesisunt.

CONCILIO DE COGNITIONE EPISCOPI.

Gloriosissimis imperatoribus honorio .viii. & theodosio .iii. augustorum .cons. xviii. klut. carthagine in basilica secunda. In hoc concilio placuit ut non sibi unus ep̄s iudicet cognitionem gestahuius concilii. Ideo non descripti. Qūmprovinciē non uniuersale caelebratū est.

CONCL. CONTRA DONATISTAS

Post consulatum gloriosissimis imperatoribus honorio .viii. & theodosio .iii. augustorum .xviii. klut. carthagine in basilica regio secunde. In hoc concilio legationem susceperunt contra donatistas. Florentius possidius p̄sidius & benenatus ep̄i. eotempore quo lex data est. ut libera uoluntate quis cultum xp̄ianitatis excipere.

CONCL. CONTRA HERES. PELAGI ET CELESTINI.

Lxx
v

Gloriosissimis imperatoribus honorio augusto & theodosio .viii. cons. kl. mai. carthagine in secretario basilice fausta cum aurelius ep̄s uniuersali concilio confedisit & adstantibus diaconibus. Placuit omnibus ep̄iscopis quorum nomina & suscriptiones indite sunt in sc̄a synodo carthaginiensis ecclesie constitutis.

Q̄D ADAM N̄ SIT FACTUS AD OM̄NIA MORTALIS.

Lxx
vi

Vt quicumque dicit adam primum hominem mortalem factum ita ut siue peccaret siue non peccaret moreretur in corpore. hoc est de corpore exire non peccato merito sed necessitate nature anathemasit.

Q̄D PARUULI IN REMISSIONE PECCATORUM BAPTIZENTUR

Lxx
vii

Item placuit ut quicumque paruulos recensentes abuteris.

matrū baptizandos negat. aut dicit in remissionem
 quidem peccatorum eos baptizari. Sed nil ex adam trahere
 originalis peccati quod lauacro regenerationis expietur.
 unde fit consequens ut ne in forma baptismatis in remissionem
 peccatorum. Non uera sed falsa intellegatur anathemasit.
 Quoniam non aliter intellegendum est quod ait apostolus.
 per unum hominem peccatum intrauit in mundum & per
 peccatum mors. Et ita in omnes homines pertransiit in quo
 omnes peccauerunt nisi quem admodum ecclesia catholica
 ubique diffusa semper intellexit. Propter hanc enim
 regulam fidei & iam paruuli qui nihil peccatorum in se
 ipsis adhuc committere potuerunt. Ideo in peccatorum
 remissione ueraciter baptizantur ut ne in generatione
 mundaetur quod generatione traxerunt.

**QD GRATIA
 DI NON SOLUM REMISSIONEM TRIBUIT SED
 ETIAM PRESTAT ADIUTORIUM NE PECCETUR.**

LXX
VIII. Item placuit ut quicumque dixerit gratiam di quae iusta
 ficatur per ih̄m xp̄m dñm nr̄m ad solam remissionem pecca-
 torum ualere que iam commissasunt. Non etiam adiutorium
 ut non committatur anathemasit.

**QD GRATIA XPI
 NON SOLUM SCIENTIAM TRIBUIT QUID AGAM
 SED ETIAM DILECTIONEM NOBIS INSPIRATUR
 QUOD SCIMUS IMPLERE UALEAMUS.**

LXX
VIII. Item quisquis dixerit eandem gratiam di per ih̄m xp̄m
 dñm nr̄m. propter hoc tantum nos adiuuare ad non
 peccandum. quia per ipsam nobis reuelatur & aperitur

intelligentia mandatorum ut sciamus quid appetere
 quid vitare debeamus autem pro illa nobis prestari
 ut quod faciendū cognouerimus & iam facere diligamur
 atque ualeamus anathemasit. Cum enim dicat apostolus
 scientia inflat caritas uero edificat. ualde impium est ut
 credamus a te que inflat nos habere gratiam xpi. Et ad
 eam que edificat non habere cum sit utrumque donum di.
 & scire quid facere debeamus & diligere ut faciamus. ut
 edificante caritate scientiam non possit inflare. sicut
 autem de dō scriptum est. quidoc & hominem scientiam.
 Ita & iam scriptum est caritas ex dō est. **QŪSINGŪI**

LXXX **I** **GRATIA NIHIL BONI POSSIT IMPLERE.**

tem placuit ut quicumque dixerit ideo nobis gratiam iusta
 ficationis dari ut quod facere libero iubemur arbitrio
 facilius possimus implere per gratiam. Tanquam & si gratia
 non daretur. Non quidem facile sed tamen possemus & iam
 sine illa implere diuina mandata anathemasit. De fructibus
 enim mandatorum dñs loquebatur ubi non ait. sine me
 difficilius potestis facere. sed ait. sine me nihil potestis facere.

QUOD NON SOLUM HUMILIS
S^d UERAX SCŌRUM VOX ISTA EST SI DIXERIMUS

LXXXI

I quia peccatum non habemus nos ipsos seducimus.
 tem placuit ut quod ait sc̄s iohannes apostolus. si dixerimus
 quia peccatum non habemus nos ipsos decipimus & ueritas
 in nobis non est. Quisquis sic accipiendum putauerit ut dicat.
 propter humilitatem non oportet redici. Nos non habere peccati

non quia ueritas est anathematis. Sequitur enim apostolus
 & adiungit. Si autem confessi fuerimus peccata nostra fidelis est
 & iustus qui remittat nobis peccata & mundet nos ab omni
 iniquitate ubi satis apparere hoc non tantum humiliter sed
 & iam ueraciter dicit. Poterat enim apostolus dicere. Si dixerim
 non habemus peccatum nos ipsos extollimus & humilitas in nobis
 non est. Sed cum ait. Nos ipsos decipimus & ueritas in nobis non est.
 Satis ostendit eum quid dixerit se non habere peccatum. non
 uerum loqui sed falsum. **Q̄D IN ORATIONE S̄C̄I**

PRO SEDICANI DIMITTENOBIS DEBITA NŔA.

LXXX
II
Itemplacuit ut quicumque dixerit in oratione dominica
 ideo dicere sc̄os. Demittenobis debita nŔa. ut non pro seipsis
 hoc dicant quia non est eis iam necessaria ista pettio sed pro
 aliis qui sunt in suo populo peccatores. Et ideo non dicere
 unumquemque sc̄orum. Demitte mihi debita mea sed de
 mitte nobis debita nŔa ut hoc pro aliis potius quam se iustus
 petere intellegatur anathematis. Sc̄i enim & iustus erat
 apostolus iacobus cum dicebat. In multis enim offendimus
 omnes. Nam quare additum est omnes nisi ut ista sententia
 conueniret. & psalmo ubi legitur. Ne intres in iudicio cum
 seruo tuo. qm̄ non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuent.
 Et in oratione sapientissimo salomoni. Non est homo
 qui non peccauit & in libro sc̄i iob in manu omnis hominis
 signat ut sciat omnis homo infirmitatem suam. Unde & iam
 daniel sc̄s & iustus. Cum in oratione pluraliter diceret.
 Peccauimus iniquitatem fecimus & cetera que ibi ueraciter

& humiliter confitetur ne putaretur quemadmodum
quidam sentiunt hoc non de suis sed de populis suis potius dixisse
peccatis. Postea dixit cum orarem & confitere peccata mea
& peccata populi mei dno dno meo. Noluit dicere peccata nostra
sed populis suis dixerit & suis. In futurum istos qui tam male
intellegerent tamquam propheta preuidit. **QD UERXCI**

LXXX
III

ASCIS DICATUR DE MIHI ENOBIS DEBITA NOSTRA
I templacuit ut quicumque ipsa uerba dominice orationis
ubi dicimus demitte nobis debita nra. Ita uolunt a scis dici ut
humiliter non ueraciter hoc dicitur anathematis. Quis enim
ferat orantem & non hominibus sed ipsi dno mententem qui
labiis sibi dicit. Dimitte uelle & corde dicit quae sibi demittantur
debita non habere. **DE PLEBIBUS CONUERSIS**

LXXX
III

AD DONATISTIS
I templacuit quoniam quidem ante aliquod annos ecclesia
plenario concilio confutum est. ut quaecumque ecclesiae
in diocesi confutatae ante leges de donatistas lazar catholice
factae sunt ad eas cathedras pertineant. Per quarum ep
factum est ut catholice unitate communicarent. Post
leges autem quaecumque communicauerunt. Illuc pertineant
quo pertinebant cum eent in parte donati. Sed quia multe
contrauersie postea inter ep in dioecibus ortae sunt
& oriuntur. Quibus tunc minus uidetur esse prospectum
nunc isto concilio scio placuit ut ubi cumque catholicae sunt
& pars donati & ad diuersas cathedras pertinebant. Quo
cumque tempore illic unitas facta est uel facta fuerit.

siue ante leges siue post leges ad eam cathedram
pertineant. Aliquam catholica quae iam ibi fuerat per-
tinebat. **DE DIOECESIBUS QUALITER**
eas diuidant inter se epi tam catholica quam qui ex donati
parte conuersi sunt. **LXXXV.**

Ita sane ut si epi ex donatistis ad catholicam unitatem
conuersi sunt equaliter inter se diuidant easque sic fuerint
inuenta. Ubi ambepartes fuerunt id est utalia loca ad illu
alia ad illum pertineant. Ita ut ille diuidat qui amplius
temporis in episcopatum habet & minor eligat. Quod si
forte unus fuerit locus ad eum pertineat quem plerumque
Quod si forte antiqui catholici suum uoluerint & illi suum qui ex
donati parte conuersi sunt plurimorum uoluntas paucioribus
preferatur. si autem partes aequales sunt maioris temporis
epo deputetur. si autem ita plurima inueniuntur in quibus
ambepartes fuerunt ut non possint equaliter diuidi. uelut
si in pari numero fuerint distributis eis locis qui partem
habent numerum. Quicumque locus remanserit hoc in eo
seruetur quod superius dictum est quam de uno tractaretur
loco. **UT SI QUANDO DIOECESIM EPS**
ab heresim liberant triennio possideri nullus eam repetat.

LXXXVI. **I**tem placet ut etiam si quisquam post leges aliquem locum
ad catholicam unitatem conuerterit. si eum per triennium
meminere petente retinuit. ulterius ab eo non repetatur.
Si tamen per ipsum triennium fuit eps qui possit repetere
& tacuit. si autem non fuit non preiudicetur matri.

Sed liceat cum locus acceperit ep̄m qui non habebat
ex ipsodie intra triennium repetere. Itemque si fuerit
ep̄s ad catholicam ex donati parte conuersus non ei pre
iudicet. Prefinitum tempus sed ex quodie conuersus
est habeat per triennium potestatem repetendi loca
quoad ipsam pertinebant cathedram. **DE HIS QUI**

LXXX
VII

I ad se putant pertinere inconuenis his a quibus tenentur fuerint.
templacuit ut quicumque ep̄i plebes quas ad suam cathedram
estimant pertinere. Non ita repetunt ut causas suas
ep̄is iudicantibus agant. sed alio retinente intruerint
siue uolentibus ~~siue uolentibus~~ plebibus causasque detri
mentum patiantur. Et quicumque iam hoc fecerunt
si nondum est inter ep̄os finita contentio sed adhuc inde con
tendunt ille inde discedat quem confiteri preter missis
iudiciis ecclesiasticis intruisse nec sibi quisque blandiantur.
Si a primatē ut retineat litteras impetrarit. sed siue habeat
litteras siue non habeat conueniat eum qui tenet. & eius litteras
accipiat ut eum appareat pacifice tenuisse ecclesiam ad se
pertinentem. si autem ille aliquam questionem retulerit
per ep̄m iudices causam finiatur. siue quos eis primates dederint
siue quod ipsos uicinos ex consensu delegerint. **DE HIS**

LXXX
VIII

I qui plebes ad se pertinentes neglegunt.
templacuit ut quicumque neglegunt loca ad suam cathedram
pertinentia in catholicam unitatem lucrari conueniantur
a diligentibus uicinis ep̄is ut dare non morentur. quod si
intra sex menses adie conuentionis non effecerint qui potuerit eas

lucrari ad ipsum pertineat. Ita sane ut si ille at quem
 pertransisse uidebantur probare potuerit. magis illius
 electam negligentiam fuisse preuentam ut eomodo eius
 cura sollicitior uetaretur. Cum hoc iudices episcopi cognouerint
 sue cathedre loca resatuant. sane si epi inter quos causa
 uersatur. Diuersarum sunt prouinciarum ille primatur
 de iudices in cuius prouincia est locus de quo contenditur.
 si autem ex communi placito uicinos iudices elegerint aut
 omnium sententia sequantur aut duorum. **quod electior.**

IUDICIUM SENTENTIAS SPERNENDI BEI.

LXXX
VIII

A iudicibus autem quos communis consensus elegerit
 non liceat prouocare. & quisquis prouocatus fuerit pro
 contumaciam nolle obtemperare iudicibus. Cum hoc prime
 sedis episcopo fuerit probatum de litteras ut nullus ei communique
 episcoporum donec obtemperet. **ut si episcopus negle**
 gat suam dioecesim communionem priuetur.

XC

S in matricibus cathedris negligens fuerit aduersus hereticos
 conueniatur a uicinis episcopis diligenter ab eis suam negligentiam
 demonstraretur ut se excusare non possit. Quod si ex die quo con
 uenitur intra sex menses. si in eius prouincia exsecutio fuerit
 & non eos ad unitatem catholicam conuertendor curauerint
 non ei communiqueatur donec adimpleat. si autem exsequitor
 ad loca non uenerit non ascribatur episcopo. **de episcopis**

XCI

S i autem probatum fuerit eum de communionem illorum
 fuisse mentitum dicendo eos communicasse. quos eos sciente

non communicasse confiteri. etiam episcopatum
amittat. **DE PRIS ET CLERICIS UT N**

XCII. **I**ntemplacuit ut p^rbⁱ diaconi uel ceteri inferiores
clerici incausis quas habuerint. fidei iudicis episcoporum
suorum quesi fuerint uicini epi eos audiant & inter eos
quicquid est finant adhibiti ab eis ex consensu ep^orum
suorum. Quod si ab eis prouocandum putauerint non
prouocent nisi ad africana concilia uel ad primates pro
uinciarum suarum. Ad uiam marina autem qui putauerint
appellandum a nullo intra africam in communionem
suscipiatur. **DE VIRGINIBUS ETIAM**

XCIII. **I**ntemplacuit ut quicumque ep^orum necessitate pericu
tantis pudicitie uirginalis cum & uel peccator potens uel
raptor aliquis formidatur uel si eam aliquo mortis
periculoso scrupulo compuncta fuerit non uelata moriatur
aut exigentibus parentibus aut his ad quorum cura pertinet
uelauerit uirginem. seu uelauit inter .xxv. annos etatis
non ei ob sit concilium quod de isto amorum numero con
fatum est. **NE DIUTIUS EPITENEANT**

XCIII. **I**ntemplacuit ne diutius uniuersae epi qui ad concilium congre
gati sunt tenerentur ob uniuerso concilio iudices ternos.
De singulis prouinciis eligi. & electi sunt. De prouincia cartha
ginensi. uicentius fortunatianus & clarus. De prouincia

numidia alypius agufanus & refutatus. Deprouincia byza
 ana cum scō sene donatiano primare. crisconius iocundus
 & emilianus. Demauritania sitifensis seuerianus asiaticus
 & donatus. Deprouincia tripolitana plautius qui ex more
 legatur unus est missus qui omnes cum scō sene aurelio uni
 uersa cognoscat aquopetui uniuersum concilium ut tunc
 siue gefas quae confecta iam sunt. siue episcolis ipse subscribat
 & subscriperunt. aurelius ep̄s ecclesiae carthaginensis. huic
 decreto consensi & prelecto subscripsi. similiter & ceteri subscrip
 serunt. **ITĒ CONCL̄ HUIC INTERFUIT
 ECCLESIAE ROMANAE LEGATIO.**

Post consulatu gloriosissimorum imperatorum honorio .xii.
 & theodosii .viii. augg. .iii. kl. iun̄ carthagine in secretario
 basilice refutatae. Cum aurelius ep̄s una cum faustiano eccl̄s
 potentiane. prouinc̄ italīe pinicem legato romanę eccl̄s
 uinceni oculi sitano fortunatiano neapolitano mauriano
 uiparenti adeodato. simidico pentadio carpitano rufiniano
 muruensi p̄extato sicilibbensis quod uult deo ucrensi candido
 abbritano gallomano uanenſi legato prouinc̄e proc̄. alyppio
 thaḡ augustano ypponiensium reḡ & possidio calamensi.
 legḡ prouinc̄e numidię maximiano aquiregenſi iocundo
 suffetulensi. maximiano suffetulensi & hilarino horreo
 cellor̄ legato. prouinc̄e bizacene notauo sitifensi & leone
 obtensi legato prouinc̄e mauritanę sitifensi. Nicello ru
 surrenti laurentio uositano & numeriano rufguniensi legato
 prouinc̄e mauritanę chesariensis ab uniuersali concilio
 iudicibus dilectis ad fratibus diaconibus consedis &.

S. Aug.

Et quibusdam peractis multi epi ceterorum peragendorū
 memorasse conquerentur. sustinere non posse & ad proprias
 ecclesias festinare. Placuit uniuerso concilio ut ab omnibus
 elegerentur & singulis quibusque prouincis qui propter
 alia peragenda residerent. & factum est ut hi adessent
 quorum suscriptiones eos adfuisse testantur. **QD EXCŌ
 MUNICATI AD ACCUSATIONE ADMITTI NDEBEANT**

XCV.

Placuitque omnibus qm̄ superioribus conciliorum decreta
 de personis quaenonadmittendefunt ad accusationem clericorū
 iam confitutum est & que personę nonadmittentur non ex
 pressum est. Idcirco definimus etum rite ad accusationem non
 admitti qui postea quam excommunicatus fuerit in ipsa ad
 huc excommunicatione confitatus. siue sit clericus siue
 laicus accusare uoluerit. **QD SERUI ET LIBERTI**
 omnes qui infames personę non debeant accusare.

† XCVI.

Item placuit ut omnes serui uel proprii liberti ad accusatione
 non admittantur. uel om̄s quos ad accusanda publica crimina
 leges publice non admittant. Omnis & iam infame maculis
 aspersi. Id est hinc riones acturpitudinibus subiectę personę.
 heretici & iam siue pagani seuiudęi. sed tamen omnibus quibus
 accusatio denegatur in causis propriis acusandi licentia
 non neganda. **UT QUI UNUM CRIMEN**
 non probauerit ad alterum admitti non debeat.

XCVII.

Item placuit quotiescumque clericis ab accusatoribus
 multa crimina abiciuntur & unum ex ipsis de quo prius
 egerit probare non ualuerit ad cetera iam non admittatur.
QUI TESTIMONIJ ADMITTENDIS

XCV III. **T**estes autem ad testamonia admittendos qui nec accusa-
tionem admittunt precepta sunt uel etiam quos ipse accusator de sua
domo produxerit ad testamonia autem intra annos .xiiij.
etatis sue non admittantur. **DE EPISCOPIS QUI EX**

XCV III. **I**tem placuit ut si quando episcopus dicat aliquem sibi soli proprium
crimen fuisse confessum atque illi negat. Non putet ad ini-
uriam suam episcopus pertinere quod illi soli non creditur. & si disci-
pulo propriae consuetudine sed dicat negantia nolle communicare.

**UT NON TEMERE QUIS QUAM
COMMUNIONE PRIUET EPISCOPUS**

C. **Q**uamdiu excommunicato non communicauerit suus episcopus
eidem episcopo ab alio non communicetur episcopus. ut magis ne
dicat in quemquam quod alio documentis conuincere non potest.
Aurelius episcopus dixit. Juxta statuta totius concilio congregati
& in e medio citatus sententiam. placet facere rerum omnium
conclusionem. uniuersitati designati & digesta huius diei
tractatum ecclesia gesta suscipiunt. Quae uero adhuc ex-
pressa non sunt. die sequenti per fratres nostros faustanum episcopus
philippum & asellum presbyteros uenerabili fratri & co-
episcopo nostro bonifacio scribemus & suscripserunt. Aurelius
episcopus his gestis statutorum apud nos habitis suscriptis. fau-
stinus episcopus ecclesie potentane provincie piceni legatus
ecclesie romane his gestis suscriptis. Alypius episcopus thagaf-
tensis legatus provincie numidie his gestis suscriptis. **D**
Agatius episcopus ypponiensis legatus provincie numidiae his
gestis suscriptis. Possidius episcopus calamensis legatus **D**

aug.

prouinciae numidie hisgetas suscripsi. uincentius cula
 sitanus hisgetas suscripsi. fortunatianus neapolitanus his
 getas suscripsi. Pentadius carpetanus hisgetas suscripsi.
 Rufianus maxentis hisgetas suscripsi. Quodualdeus uerentis
 hisgetas suscripsi. Candidus germanie hisgetas suscripsi. Callo
 nius utichentis hisgetas suscripsi. maximianus aquentis his
 getas suscripsi. Iocundus suffetulentis legatus prouinciae
 byzacene hisgetas suscripsi. maximus legatus prouinciae
 byzacene hisgetas suscripsi. Hilarinus horreo celenis
 legatus prouinciae eiusdem hisgetas suscripsi. Ninellus
 rusurianentis legatus prouinciae cesariensis hisgetas suscripsi.
 numerianus rusguriensis legatus prouinciae caesariensis
 hisgetas suscripsi. Leomocentis legatus prouinciae cea
 riensis hisgetas suscripsi. Aluis leo legatus prouinciae
 sitafentis hisgetas suscripsi. Et ceteri epi ducenti decem
 & septem suscripserunt. Philippus prbte ecclesiae romane
 hisgetas anobis recolectas suscripsi. Asellus prbte legatus
 ecclesiae romane hisgetas suscripsi quae per nos directas.

INCP EPISILABO MNICONCIL

africano ad bonifatium urbis rome epm per fausanum
 epm philippum & asellum prbi legatus eccle romane

DIRECTA

Ci. **D**omino beatissimo & honorabili fratri bonifatio aureliur
 ualentanus prime sedis prouinciae numidie & ceteri
 qui praesentes adsumus numero ducenti decem & septem
 ex omni concilio africe. quoniam dno placuit ut de his
 quinobis cum egerunt scilicet fratres nri coepiscopi fausanus

& conpresbyteri philippus & assellus. Nunc beatae memorie
epo to simo aquo ad nos mandata & litteras attulerunt.
sectu auenerationi quae in eius locum es diuinitus constitutus
humilitas nra suscribere. Eabreuitate insinuare debemus
quae utrorumque concordia terminatae sunt. Nee aquae pro
lixis gestorum uoluminibus continentur. In quibus salua
quidem caritate. Non tamen sine paruo altercationes labore
demorati sumus ea gestis delibantes. quae nunc ad causam
pertinent quamquam & ille si adhuc esset in corpore hoc acci
pere gratius quouideret pecatius terminatum domine
frater. Apianus prbt decius & ordinatione & excommuni
catione fuerat exortum. Non solum siccensi uerum & iam
totius africanae ecclesiae non leue scandalum de omnibus
erratis suis ueniam petens communioni est restitutus. Prior
autem coepi nra siccensis urbanus quod in eo corrigendum
uisum est sine ulla dubitatione correxit. Qui uero paci & qui
eti ecclesiae non tantum ad praesens sed & iam in posterum
prospiciendum fuit quoniam talia multa precesserat. ut uel
similia uel & iam grauiora deinceps preuaricari oportere.
Placuit nobis ut de siccensi ecclesia retentio salice & honore
gradus sui prbt remouetur apianus. & accepto epistolio
ubicumque alibi uellet & posse presbyterii munere fun
geretur quod eidem ipsi per litteras proprias postulanti.
sine difficultate concessimus sine priusquam haec causa
isto termino clauderetur. Inter aliquediu turnis discer
pationibus uersabamur quia rogatio ipsa poscebat. ut
apud acta ecclesiastica a fratribus nris. faustano coepo

Africani

& philippo atque asello conpresbyteris quaereremus
ut promerent. Quicquid eis nobiscum agendum fuisse
miunctum. Nonnulla quidem sine ulla scripto prosecutus
uerbis. sed cum id potius flagitaremus quod in litteris ferrent
communitorium protulerunt. Quod recitatum nobis & iam
gestis quae secum ad uos deferuntur est allegatum in quo eis quattuor
quedam nobiscum regenda mandata sunt. unum de appella
tionibus episcoporum ad romane ecclesie sacerdotem. Alteru
ne ad comitatum episcopi in por^{tione} nauigent. Tertium de tractandis
presbyterorum & diaconorum causis apud finitimos episcopos
si quis excommunicati perperam fuerant. Quartam de
urbano episcopo excommunicando uel & iam romam euocando.
Nisi ea que uidebantur corrigenda corrigerent. Quorum
omnium de primo & tertio id est ut romam liceat episcopo pro
uocare. & ut clericorum cause apud suarum prouinciarum
episcopos finiantur. Tam priore anno & iam litteris nostris ad eundem
uenerabilis memorie Iosimum episcopum data sinuare cura
uimus. ut ea seruari sine ulla eius paulisper fineremus.
usque ad inquisitionem statutorum concilii nicheni. & nunc
de tua poscimus scititate ut quem admodum eam apud nicheam
a patribus acta uel constituta sunt. sic ea a nobis facias custodiri.
& ubi ad uos ista quae in commonitorio adtulimus faciunt ex
erceri. Id est si episcopus accusatus fuerit & iudicauerint con
gregati episcopi regionis ipsius ut de grado suo eicerent eum.
Et appellasse uideatur & confugerit ad beatissimum eccle
sie romane episcopum & uoluerit audiri & iustum putauerit
ut renouetur examen. scribere his episcopis dignetur qui in finitima

& propinqua prouinciasunt. ut ipsi diligenter omnia
requirant. Et iuxta fidem ueritatis definiant quod si is qui
rogat causam suam. Iterum audiri deprecationes sua mouerit
epm romanum ut latere suo prim mittat. Et in potestate
epi quid uellit & quid efame. Et si decreuerit mittendos esse
qui pnter com epis iudicent. habentes auctoritatem eius
a quo defanatisunt erit in suo arbitrio. si uero crediderit sufficere
epm ut negotio terminum inponant. faciat quod sapientis
simo suo consilio iudicauerit. Item de presbiteris & diaconibus.
si epus quis iracundus quod esse non debet cito aut aspere como
ueatur aduersus prim si uero diaconum suum. & exterminare
cum de ecclesia uoluerit. prouidendum ne innocens damnetur.
aut perdat communionem. Habeat potestatem eiectus ut
finitimos interpellat & causa eius audiatur & diligentius
trahatur quia non oportet ei negari audientia roganti. & ille
epus qui aut iuste aut iniuste reiecit patienter accipiat ut ne
gotium discurratur ut aut probeatur eius aut emendetur
sententia. haec utique ad aduentum uerissimorum exem
plariorum nichemiconali inserta gestasunt. Quae si bique
admodum ipso quod apud nos fratres ex apostolica sede
directa allegauerunt communitorio continentur. eo
que ordine uel apud uos in italia custodirentur. Nullo modo
nostalia qualia commemorare iam nolumus uel tollerare
cogeremur. sed credimus adiuuante misericordia dñi
dñi quod tua sūtate romane ecclesie presidente. Non
sumus iam istum typum passuri. & seruabuntur erganos
quaenobis etiam non differemus custodiri debeant.

African

Cum frater caritate quae secundum sapientiam atque iustitiam quam tibi donauit altissimus. & iam ipsi prospicere esse seruanda si forte aliter se habent canones concilii nicheni. Quamuis enim plurimos codices legeremus. sed nusquam in nicheno concilio in latinis codicibus legimus. Quemadmodum in supra dicto communitorio in directa sunt. Tamen quia hic in nullo codice greco ea potius inuenire ex orientalibus ecclesiis ubi perhibentur eadem decreta. Posse etiam authentica reperire magis nobis desideramus afferri. Pro quare tuam tuam quoque uenerationem obsecramus ut scribere & iam ipse digneris ad illarum partium sacerdotes. hoc est ecclesiarum antiochie alexandriae & constantinopolitanae. & si alius eam tui placuerit scitati ut inde ad nos idem canones apud nicheam ciuitatem a patribus consueta ueniant. Te potissimum hoc beneficium cunctis occidentalibus ecclesiis in domino adiutorio conferente. Quis enim dubitabit exemplaria esse uerissima condicta in greca nicheni synodi congregati. Quaedam diuersis locis & de nobilibus grecis ecclesiis ad lata & comparata concordant. Quod donec fiat haec quae in communitorio supra dicto nobis allegata sunt. De appellationibus episcoporum ad romane ecclesiae sacerdotem. & de clericorum causis apud suarum prouinciarum episcopos terminandis. Nos usque ad probationem seruaturus esse profiteamur. & beatitudinem tuam ad hoc nos adiuturam in domino uoluntate confidimus. Cetera uero quae in nostro synodo gesta uel firmata sunt. quoniam supra dicti fratres nostri faustanus coepiscopus philippus & asellus presbiteri secum ferunt. si dignatus fueris

tua enota facient sc̄itaa. & aliam manu dñsm̄ tenobis annis
 plurimis custodiat beatissime frater. Suscripserunt nobis quoq:
 alypius augustinus possidius marinus & ceteri ep̄i. EXPLICIT Amen.

INCIPIUNT RESCRIPTA AD CONCL

africanum cyrilli alexandri ep̄i authentica concili nicheni
 translata de greco per innocentium pr̄bm̄ transmiserunt que
 & iam ep̄istole cum eodem concilio nicheno per memoratum
 pr̄bm̄ innocentium & marcellum subdiac̄ eccles̄ carthaginensi
 sc̄o bonifatio ep̄iscopo ecclesie romane sub die.

VI KL DEC B SUNT DIRECTA

CII Dominis honorabilibus sc̄is fratribus coep̄is. Aurelio.
 ualentino. sed & omni sc̄e congregationi carthaginensi
 synodo congregata. Cyrillus salutans in d̄o caritatem ur̄am
 scriptam uenerationis ur̄e. multa habentia quaerimonia
 cum omni letitia per filium nr̄m innocentium pr̄b̄ suscepti.
 quibus a nobis speratis ut de sc̄imonia eccl̄e uerissima exemplaria
 ex authentica synodo apud nichenam ciuitatem metropolim by
 thimie a sc̄is patribus constituta atque firmata sub nr̄e fidei
 professione ur̄e dilectioni porrigamus. unde dñi honorabiles
 fratres salute p̄eunte necesse habui per harum latorem filium
 nr̄m innocentium pr̄bm̄ fidelissima exemplaria ex authentica
 synodo in nichena ciuitate bythimie habitare caritati dirigere.
 Quod & in eccl̄e sacra historia requirentes inuenietis. De
 pascha uero ut scripsistis nuntiamus uobis. XVII. KL mai
 nos futura indignone celebrare. & aliam manu dñ & dñsm̄
 sc̄am ur̄am congregationem custodiat quod optamus
 Km̄i fratres. **INCIPIEPISTOLA XIITIEPI**

CONSTANTINO POLYTANIA DEOSDĒ

CIII. Dominis scis merito beatissimis fratribus coepis aurelio ualentano uel ceteris carissimis in synodo apud carthaginem habita confatutis. Atacus episcopus per filium toferum marcellum subdiaconum uirum scripturae dilectionis cum omni gratiarum actione suscepti. Domino gratias agens quod merui tantorum fratrum benedictione perfrui dominis beatissimis fratribus. Scripsit sane ut ueterissimos canones apud nicheam ciuitatem metropolim bithiniae a patribus confatutos. Sub fidei ad sapulatione dirigam. & quis est qui communem fidem uel statuta a patribus firmata suis fratribus denegat. quadere per eundem filium meum marcellum subdiaconum nimium fesanantem. Sicut statuta sunt in nichea ciuitate a patribus canones in integro ut uisus est direxi petens ut prome plurimum uera sancta congregatio orare iubeat. Et aliam manu dominum salutem ueram custodiat quod optamus sancti fratres.

INCIPIT EXEM PLARIA CONCILII

nicheni directa sub die. vi. kl. Decis post consulato gloriofissimorum imperatorum honorii. xii. & theodosii. v. augustorum bonifatio urbis romae. episcopo.

CIII. Credimus in unum deum patrem omnipotentem uisibilem nec non & inuisibilem creatorem & in unum dominum nostrum ihesum christum filium dei. Natum ex patre unigenitum hoc est & substantia a patris. Deum ex deo lumen ex lumine deum uerum ex deo uero natum non creatum eiusdem cum patre substantiae per quem omnia facta sunt caelestia & terrena qui propter nos homines & propter salutem nostram descendit & incarnatus est & homo factus passus est & resurrexit tertia die ascendit in caelum uenturus

inde iudicare uiuos & mortuos & in sp̄m̄ sc̄m̄. Eos uero qui
dicunt erat tempus quando non erat & qui ex nihilo factus
uelex alia substantia uelessentia esse aut mutabilem aut conuer-
ubilem filium dī dicunt anathematizat catholica & apostolica
ecclesia. Hic symbolo fidei & iam exemplaria statutorum eiusdem
concilii nicheni. a memoratis pontificibus annexa sunt. Sicut
superius per omnia continentur. Quatenos hic ea iterum con-
scribi necessarium non esse credimus. **INCIPIT EPISTOLA**
concilii africani ad papam celestinum urbis episcopum.

Cv **D**omino dilectissimo & honorabili fratri celestino. aurelius
palatinus antonius tuus seruus dī terrenus. fortunatus
martinus. ianuarius obtatus celacius donatus theasius uincen-
tius fortunatus & ceteri qui uniuersali africano concilio
carthaginis affuimus. Obtaremus siquidem admodum sc̄it̄as
tua de aduentu a piari letatos uos fuisse. missis per conp̄b̄m̄
n̄m̄ leonem litteris inuauit. Itanos quoque de eius purgatione
haec scripta cum letitia mitteremus esse & profecto & n̄ra
& n̄ra modo alacritas certior nec p̄propeta uiderentur. que
adhuc de audiendo quam de auditu p̄cesserat adueniente s̄ne
ad nos sc̄o fratre & coep̄o n̄ro faufano concilium congregauimus
& credidimus ideo cum illo missum. Qm̄ sicut per eius operam
praesbyterio ante redditus fuerat. Ita nunc posse & de tantis
criminibus atthabracenis obiectis colaborante purgari.
Cuius tanta actam immania flagitia decursum n̄ri concilii
examen inuenit. ut & memorati patrocinium potius quam
iudicium ac defensoris magis operam quam dīceptatoris
iustitiam superarent. Nam primum quantum obsecerit

Africanus

†
omni congregatione diuersas iniurias ingerendo. quasi
ecclesiae romanae asserens priuilegia. & uolens cum anobis
in communioni suscipi. Quam tua sc̄tas credens appellasse
quod probare non potuit communioni reddiderat. Quod
minime tamen licuit quod & iam gestorum melius lectioni
cognoscas. Triduano tamen laboriosissimo agitato iudicio cum
diuersis idem obiecte afflicto summi quereremus. uel moras
coep̄nri faustam uel tergi uersiones ipsius apianu. Quibus
nefandas turpitudines occulere conabatur. Quis iudex iustus
foras & longanimit magno conpendio refecauit. tertiore
quippe ac pudore obstinatione compressa. Quae tantum liuidu
caenum impudentia negationis uolebat obruere donro eius
consuetudinem coartante. & occulta quae nullus corde
tantam quam in uoluntate criminum iam damnabat. & iam
hominibus publicante repente in confessione cunctorum
obiectorum flagitiorum. dolosus negator erupit. Et tandem
de omnibus incredibilibus obprobriis ultroneus seip̄se conuicit.
Atque ipsam quoque mentem spem quae cum & credebamus & ob
tabamus. De tam pudendis maculis posse purgari conuertit
ingemuit. Nisi quae istam mentem in festam unotantum solatio
mitigauit. quod & nos laborare diuturnioris quae stionis
absoluit. & suis uulneribus qualem cumque medellam
& similita actus consuetudine reluctantem confessione puidit.
Domine frat̄ p̄fato itaque de uita salutacionis officio in pen
dio deprecamur. ut deinceps ad uas aureas hinc uenientes non
facilius admittat. Nec anobis excommunicatos in com
munionem ultra uellat excipere. quia hoc & iam nicheno

concilio definitum facile aduertet. uenerabilitas tua nam
 & si inferioribus clericis uell laicis uideatur ibi precauere.
 Quantomagis hoc de episcopis uoluit obseruari. nec in sua prouincia
 communionem suscipi. At tua scitatem pro populo uel indebitam
 uideantur communionem refutari. Presbyterorum quoque
 & sequentium clericorum improbare fugiam sicut indignum
 esse repellat scitastua. Quia & nulla patrum definitione hoc
 ecclesiae derogatum est. africanae. & decreta nichena siue in
 inferioribus gradibus clericos. Siue ipsos episcopos suis metropolitanis
 aperitissime commiserunt. Prudentissime enim iustissime
 quae uiderunt quaecumque negotia in suis locis ubi ortasunt
 finienda. Nec unicuique prouidentiam gratiam scilicet. De futura
 qua equitas christi sacerdotibus. & prudenter uideatur & con
 stantissime teneatur. maxime quia unicuique concessum est.
 si iudicio offensus fuerit cognitorum ad concilia suae prouinciae.
 uel etiam uniuersale prouocare nisi forte quisquam est qui
 credat unicuique & possedimentum examinis inspirare iustitiam
 & innumerabilibus congregatis in concilium sacerdotibus
 denegare. Aut quomodo ipsum transmarinum iudicium
 ratum erit. Ad quod testium necessarie personae uel propter
 sexum uel propter senectutem infirmitatem uel multas alias
 impedimentas adduci non poterunt. Nam ut aliqui tamquam
 atque scitatis latere mittantur. Nullo inuenimus patrum
 synodo confutatum quia illud quod pridem per eundem
 coepiscopum nostrum faustanum. tamquam ex parte nicheni concilii
 exinde transmissis in conciliis uerioribus. quia accipiuntur
 nichena scilicet cyllillo coepiscopo nostro alexandrinae ecclesiae

& uenerabili atque constantinopolitano antistite exau-
 themaco missis. Quae & iam antehoc per innocentium prbm
 & marcellum subdiaconos per quos ad nos ab eis directa sunt. uenera-
 bilis memoriae bonifatio epō decessori uro anobis transmissa sunt.
 In quibus tale aliquid non potuimus reperire. Executores
 & iam clericos uros quibusque potentibus nolite mittere. Nolite
 concedere ne fumosum typhum seculi in ecclesiam xpi qua elucet
 simplicitas & humilitatis diem. Om̄ uidere cupientibus praefert
 uideamur inducere. Nam de fratre nro fustano amoto iam
 profuit nefandis nequitus de xpi ecclesia dolendo a piario
 securi sumus. Quod eum prouitatem ac moderatione tua esca-
 tatur. salua fraterna caritate ulterius in africa minime patiantur.
 Et alia manu dñi nri sc̄itatem uram seu longiore orantem
 pro nobis custodiat domine frater. **EXPLICIT**
AFRICANI CONCILII. INCIPIT
EPISTOLA DECRETALIS PPAE
 SIRICII SIRICII HIMERIO EPŌ TARRACONENSI SALUTEM.

Siricius papa Successor
 Damasi a: 385.
 obiit. 398.

Directa ad decessorem nrm sc̄e recordationis damasum
 fraternitatis tuae relatio. meam in sedem ipsius constitutum
 quia sic dñs ordinauit. Inuenit quem cum in conuentum fratrum
 solita tuis legeremus tantum inuenimus quae reprehensione
 & correctione sint digna. Quanta obtaremus laudanda
 cognoscere. Et quia necesse nos erat in eius labores curasq;
 succedere. cui per di gratiam suscepimus in honorem facti
 ut oportebat. primitus meae profectionis indicio ad
 singula prouidentis aspirare digna tui est. Consultationi
 tuae responsum competens non negauimus quia officium nri